

Sodniški priročnik

www.archery.org
2018

UVOD

WA sodniška komisija je vesela in ponosna, da je zaključila z osmo izdajo uradnega Sodniškega priročnika – dopolnjenega na dan 01.04.2018.

Radi bi se tudi zahvalili vsem našim sodnikom, ki so na različne načine prispevali k izdaji te knjige na takem nivoju in upamo, da bo knjiga uporabna za vas pri vašem sodniškem delu. Ker ta knjiga vsebuje veliko novih elementov, ki izhajajo iz sprememb pravil in postopkov v zadnjih letih, vam priporočamo, da jo natančno preštudirate z ciljem, da bi bilo sojenje primerljivo po celem svetu.

Kot uvod v sojenje bi radi citirali nekaj besed našega pokojnega častnega predsednika gospoda Dona Lova, ki temeljijo na njegovem članku v FITA Newsletter št. 41/1994.

Sodnik? Kaj to pomeni?

Na mojem seznamu v računalniku je iz slovarja in leksikona ducat ali več interpretacij besede SODITI: to je preveriti, dokazati, ugotoviti, poskusiti, učiti se, zagotoviti, priporočiti, itd., itd. Dve, ki sta mi zares všeč, sta "pravičnost" in "razsodnik". Veste kaj? Mislim tako, da vse nekako prispevajo k temu, kar jaz čutim kot določilo za "dober FITA sodnik".

Nikjer ne piše "Sodnik le citira in upošteva pravila".

Naj poskusim in vam predstavim preproste primere razlike med slepim in zdravim smislom uporabe pravil.

Vzemimo scenarij, ko policist ustavi moškega, ki vozi več kot 100 km na uro. Za moškega je bilo ugotovljeno, da je pil, policist pa opravi svojo dolžnost, ga vklene v lisice in odpelje v zapor. Deset minut kasneje isti policist ustavi še enega moškega na istem območju, ki prav tako vozi 100 km na uro. Drugi voznik razloži in pokaže, da ima na zadnjem sedežu hudo poškodovanega nezvestnega otroka, ki ga je ravno kar zadel tovornjak, in z njim hiti v bolnišnico. Kršeno je bilo isto pravilo, skoraj v istem času. Ali naj se uporabi enaka kazen? Prepričan sem, da bi vsi rekli: "Seveda ne!" - vendar sodniki včasih storijo prav to.

Ne odpirajte knjige samo, če želite videti, ali lahko najdete kazen za odvzem rezultata tekmovalca, pogledajte v knjigo in poiščite pravilo, če je mogoče, da mu ohranite rezultat.

Če je tekmovalec prekršil neko pravilo, ki bi mu lahko dalo prednost pred ostalimi tekmovalci, razdaljo, čas, število puščic, rezultat, morate nemudoma in odločno ukrepati in ga kaznovati. To morate storiti, da zaščitite pravice ostalih tekmovalcev, ki pravila niso prekršili.

Lahko omenim situacijo, ko je napovedovalec na začetku dvoboja v finalnem krogu napačno napovedal, kateri od obeh tekmovalcev naj bi prvi izstrelil puščico tega dvoboja. Ta akcija je zmedla oba športnika in oba sta streljala hkrati, oba znotraj časovnega intervala. Številni sodniki so odgovorili, da bi moral tekmovalec, ki je

streljal izven pravilnega zaporedja, izgubiti puščico in seveda tekmo! - To je čista in preprosta zloraba pravil. Edini razlog, da sploh imamo izmenično streljanje tekmovalcev, je ustvarjanje napetosti za medije. Če ne bi bilo tako, bi tekmovalca v dvoboju zagotovo streljala istočasno, tako kot nekoč, da prihranimo čas. Namen "časovnega pravila" je preprečiti, da bi si tekmovalec vzel več od dovoljenega časa!

Je v tem primeru kateri od tekmovalcev izkoristil nepošteno prednost? Si je kateri od tekmovalcev vzel dodatni čas? Ali bi moral biti kateri od tekmovalcev kaznovan za napako v vodenju tekmovanja??? Ali moram odgovoriti na to? Upam, da ne ...

Ta priročnik je namenjen za pomoč sodnikom in organizatorjem pri opravljanju svojega dela in športnikom pri uživanju v svojem športu; ne nadomešča WA pravil in ne zagotavlja popolnosti. V primeru dvoma se je potrebno obrniti na Knjigo pravil in na aktualne interpretacije.

Morten B Wilmann (predsednik sodniške komisije)
Sergio Font (namestnik predsednika sodniške komisije)
Indranil Datta
Robert Erica
Sabrina Steffens

Prevod: Irena Rosa

ZAHVALA

Sodniška komisija bi se rada zahvalila vsem, ki so si vzeli čas za pregled tega dokumenta v času njegovega razvoja. Njihov prispevek, predlogi in preverjanja so bili dragoceni pri tem, da je ta dokument čim bolj popoln in brez napak.

KAZALO

UVOD	2
1.0 WA SODNIKI in ETIKA	8
1.1 WA sodniki	8
1.2 Filozofija sojenja	8
1.3 Sodniška nacionalnost	Error! Bookmark not defined.
1.4 DA-ji in NE-ji za WA sodnike	10
1.5 Imenovanje/Vloge WA sodnikov	11
1.5.1 Kandidatura, imenovanje in delegiranje	11
1.5.2 Sodniška komisija tekmovanja	11
1.5.3 Vodja sodniške komisije tekmovanja - glavni sodnik	12
1.5.4 Sodniški opazovalec	13
1.5.5 Direktor streljanja – DOS	14
1.5.6 Komisija za pritožbe	14
1.5.7 Oblačila	14
2.0 WORLD ARCHERY TEKMOVANJA	15
2.1 Starostne kategorije tekmovalcev	15
2.2 Tekmovalni slogi	15
2.3 Tekmovalne kategorije	16
2.4 Tekmovalne discipline – Osnovna oblika tekmovanja	16
2.4.1 Zunanje tarčno lokostrelstvo	16
2.4.2 Dvoransko tarčno lokostrelstvo	18
3.0 POSTOPKI PRED ZAČETKOM TEKMOVANJA	20
3.1 Uvod	20
3.2 Organizacijski odbor	20
3.3 Komunikacija	20
3.4 Sestanki vodij ekip	22
3.5 Distribucija informacij	22
3.6 Mediji	22
3.7 Kontrola opreme	24
3.7.1 Postopki kontrole	24
3.8 Reklame	28
3.8.1 Reklame na strelišču	28
3.8.2 Reklame na oblačilih tekmovalca	28
3.9 Drugi predpisi za tekmovanje	29
3.10 Pripomočki za merjenje časa in zvočni signali	29
3.11 Varnost	29
3.12 Strelišče/ Kontrola tekmovališča	30
3.12.1 Tarčno lokostrelstvo	30
3.12.2 Dvoransko lokostrelstvo	32

4.0 POSTOPKI NA TEKMOVANJU – 1. DEL TARČNO LOKOSTRELSTVO.....	34
4.1 Lica tarč – Postavitev	34
4.2 Trening.....	34
4.3 Ponovna kontrola opreme strelišča	35
4.4 Ponovna kontrola opreme tekmovalcev	35
4.5 Na strelni liniji	36
4.5.1 Strelske pozicije	36
4.5.2 Visoki poteg	36
4.6 3m linija – veljaven strel.....	37
4.7 Informacije trenerja in tekmovalci na liniji	38
4.8 Uporaba daljnogledov	38
4.9 Tekmovalci in zpuščanje linije.....	39
4.10 Elektronska komunikacija.....	39
4.11 Anomalije na tarčah	40
4.11.1 Odboji	40
4.11.2 Preboji	40
4.11.3 Povešene puščice	41
4.11.4 Zapisovanje v dvorani.....	41
4.12 Okvare opreme.....	42
4.13 Zdravstveni problemi	43
4.14 Streljanje več dodatnih puščic	43
4.15 Streljanje pred in po signalu	43
4.16 Odstopanje med zvočnim in časovnim signalom.....	44
4.16.1 Časovni signali.....	44
4.17 Pozicija sodnika med popisovanjem.....	45
4.18 Vrednost zadetkov – Ni drugega mnenja.....	46
4.19 Število izstreljenih puščic – Znotraj /Izven časa.....	49
4.19.1 Izstreljenih preveč puščic.....	49
4.19.2 Kombinirani prekrški	49
4.20 Zbirniki in popravki na zbirnikih.....	49
4.21 Označevanje luknjic	50
4.22 Puščice pozabljene v tarči.....	51
4.23 Problemi na tarči	51
4.24 Padle tarče	51
4.25 Dodatni izločitveni strel po kvalifikacijah.....	51
4.26 Nešportno vedenje	52
5.0 POSTOPKI NA TEKMOVANJU – 2. DEL ELIMINACIJE IN FINALE	53
5.1 Uvod – Eliminacijski in finalni krogi	53
5.2 Eliminacijski krogi.....	54
5.3 Finalni krogi.....	54
5.4 Postopki linijskega sodnika.....	54
5.5 Tarčni sodnik	57
5.6 Zapisnikarji	58
5.7 Agenti tekmovalcev	60
5.8 Prinašalci puščic.....	60
5.9 Dobljeni dvoboji	60
5.10 Predani dvoboji	61
5.11 Izmenično streljanje	61

5.12 Posamični izenačeni rezultati in dodatni izločitveni streli.....	61
6.0 EKIPNA TEKMOVANJA	62
6.1 Ekipni kvalifikacijski krog.....	62
6.2 Ekipni eliminacijski in finalni krogi	62
6.3 Prekrški v ekipnem tekmovanju.....	63
6.3.1 Manjši prekrški	63
6.3.2 Večji prekrški.....	64
6.4 Dodatni izločitveni streli za ekipe in za mešane ekipe – kvalifikacijski krog	65
6.5 Dodatni izločitveni streli za ekipe in za mešane ekipe – eliminacijski krog	65
7.0 POSTOPKI PO TEKMOVANJU	66
7.1 Uvod.....	66
7.2 Poročilo sodniške komisije	66
7.3 Ocenitev sodniškega dela.....	67
DODATKI	68
A.1 Poljsko lokostrelstvo	68
Tekmovanja v poljskem lokostrelstvu – Kontrola proge.....	68
A.1.1 Varnost.....	68
A.1.2 Postavitev tarč	69
A.1.3 Streljanje in zapisovanje	70
A.1.4 Delegiranje sodnikov na progo	70
A.1.5 Postopki kontrole	70
A.1.6 Upoštevanje časovnih omejitev	70
A.1.7 Ocenjevanje razdalj.....	71
A.1.8 Finalna proga za poljsko lokostrelstvo.....	71
A.1.9 Vodenje streljanja	72
A.1.10 Delegiranje sodnikov za skupine	72
A.1.11 Postopki eliminacij in final za poljsko svetovno prvenstvo.....	72
A.1.12 Vrstni red streljanja v finalnih krogih.....	74
A.1.12.1 Lica tarč – Postavitev	74
A.1.12.2 Merjenje časa (posamično)	74
A.1.12.3 Merjenje časa (ekipe).....	74
A.1.12.4 30 Sekund – Opozorilo	74
A.1.13 Ekipno finale.....	74
A.1.14 Kaj je dovoljeno in kaj ne na WA poljskem krogu z neznanimi razdaljami?.....	75
A.2 3D lokostrelstvo – Kratka predstavitev	79
A.2.1 Tekmovanje.....	79
A.2.2 Proga	80
A.2.2.1 Tarče.....	80
A.2.2.2 Količki.....	82
A.2.2.3 Varnost.....	82
A.2.4 Loki	82
A.2.5 Dodatni izločitveni streli.....	83
A.3 Komisija za pritožbe	84
A.4 Kontrolni list za tekmovanje – Tarčno	85

A.5 Kontrolni list za tekmovanje – Field in 3D	86
A.6 Tekmovalci invalidi	87
A.6.1 Kdo je invalid v skladu s pravili?	87
A.6.2 Koliko prostora je dovoljenega na strelni liniji za tekmovalce na vozičkih?	88
A.6.3 Ali lahko tekmovalci invalidi na WA tekmovanjih ostanejo na strelni liniji po končani seriji streljanja?	88
A.6.4 Ali ima lahko tekmovalec – če je to potrebno – asistenta na strelni liniji (blizu za seboj) z namenom, da mu/ji pomaga naložiti puščico na tetivo?	88
A.6.5 Zapisovanje/puljenje puščic	89
A.6.6 Napenjanje loka do vozička	89
A.6.7 Tekmovalec(-ci) invalid-i v ekipnem tekmovanju	89
A.6.8 Amputirani	89
A.6.9 Daljnogledi	90
A.6.10 Suport na vozičku	90
A.6.11 Merjenje časa v dvoboju	90
A.7 Seznam WA licenciranih tarčnih lic	92
A.8 Direktor streljanja (DOS)	93
A.8.1 Delo direktorja streljanja	93
A.8.2 Priprava pred tekmovanjem	93
A.8.3 Po prihodu na tekmovanje	94
A.8.4 Med tekmovanjem	96
A.8.5 Večja tekmovanja (Svetovna prvenstva, Svetovni pokali, Olimpijske/Para-olimpijske igre, Druge igre)	99
A.8.6 Povzetek	100
A.9 Sestanek vodij ekip – Dnevni red	102
A.10 Obrazec za najavo pritožbe vodje ekipe	104
A.11 Ocenjevanje sodnika	105
A.12 Poročilo o tekmovanju	106
A.13 Kontrolni list glavnega sodnika	107
A.14 “Walkie Talkie” postopki	109

1.0 WA SODNIKI in ETIKA

1.1 WA sodniki

Biti sodnik World Archery (WA) je privilegij. Uspešnost je odvisna od popolnosti, značaja, znanja in skrbnosti vsakega od nas. Zatorej smo služabniki na tekmovanju, ne pa gospodarji. Kot taki smo dolžni absolutno poznavati pravila, ki jih uporabljamo in jih istočasno ne smemo prekoračiti ali biti preveč avtoritativni. To pa je včasih težka smernica.

Bodite odprti misli ves čas.

Bodite pripravljeni pozorno prisluhniti razlagam dotičnih tekmovalcev in spremljevalcev ter ohranite širok in uravnotežen pogled. Glavni namen tega priročnika je doslednost pri sojenju povsod po svetu, ohranjanje poštenosti tekmovanja in zagotavljanje, da bodo postopki streljanja po vsem svetu enaki.

1.2 Filozofija sojenja

Funkcija sodnika na vsakem tekmovanju je zagotoviti, da tekmovanje poteka brez težav, tako da lahko vsak tekmovalec doseže svoje najboljše rezultate.

Osnovna filozofija naših sodnikov je vpeta v besede olimpijske prisege za sodnike/uradnike:

"V imenu vseh sodnikov in uradnikov obljubljam, da bom na teh olimpijskih igrah sodeloval s popolno nepristranskostjo, spoštoval in upošteval pravila, ki jih urejajo, v pravem športnem duhu."

(recitirano prvič med XX. olimpijado - München 1972, Heinz Pollay-Konjeniški)

Na žalost poskušajo nekateri tekmovalci izboljšati svoj nastop s tem, da izkoristijo kakršna koli sredstva za povečanje možnosti za višjo uvrstitev, vključno s slabostjo sodnika. Morda se s tem ne strinjamo, vendar je nespametno, da bi to ignorirali.

Občasno je potrebno zavzeti trdno stališče, da bi se lahko zagotovilo, da bodo prizadevanja vsakogar temeljila na poštenosti in pravični uporabi pravil in predpisov, ki jih je postavila World Archery.

Da bi se to zagotovilo, se mora sodnik zavedati možnosti, ki bi se jih lahko poslužili nekateri posamezniki za izboljšanje rezultatov. Izpostaviti moramo nadzor in poštenost in nikoli dopustiti, da bi nas tekmovalec sprovciral, da bi izgubili živce in svoje prepričanje.

Pravila moramo temeljito poznati, vključno z najnovejšimi interpretacijami in predpisi. Nujno je, da smo vsi na tekočem, da ne uporabljamo "starih" pravil. Zaščititi moramo pravice vseh in si pri tem prizadevati strogo upoštevati pravila.

V prvi vrsti pa moramo biti prepričani, da razpolagamo s pravnimi in aktualnimi informacijami. Posvetovanje z drugimi sodniki pred odločitvijo ne kaže na slabost, temveč samo željo po popolnoma pravilni odločitvi. Sestanki sodniških komisij pred in med tekmovanjem so pomembna dejanja za odkrivanje negotovosti.

Včasih pa še vedno ni mogoče rešiti vprašanja tako, da bi bili vsi zadovoljni. Če se to zgodi, je potrebno dokončno odločitev preložiti, dokler se ne skliče celotne sodniške komisije in se zatem lahko poda pozitivno izjavo zadevnim.

Sodniki morajo biti dobro obveščeni, pripravljeni razpravljati in se po potrebi izobraževati, biti vljudni in odločni pri odločitvah. Le tako smo videti strokovni glede svojih nalog.

Ne pozabite, da je tekmovalec ravno to - konkurenčen. Predvsem pa hoče narediti dobro.

Etični kodeks WA je sredstvo, s katerim sodniki kot del družine WA potrjujejo svojo zvestobo olimpijskemu idealu. Etični kodeks WA temelji na etičnem kodeksu MOK in želi ohraniti najvišje možne etične vrednote, ki vladajo World Archery, njenim uradnikom in celotni družini lokostrelstva.

Dod2 – KP 1

1.3 Sodniška nacionalnost

Kljub temu, da v osnovi gledamo na naše sodnike kot na nevtralne mednarodne sodnike, se poskušamo izogniti situacijam, ki bi lahko privedle do sumničenj, da bi nacionalnost sodnika lahko vplivala na rezultat. Zato moramo biti pozorni na to, da mednarodni sodniki ne sodijo dvobojev, v katere so vpletene njihove zveze. V takih primerih morata glavni sodnik in posamezni sodnik zagotoviti, da do tega ne

pride. To velja tudi v primeru, ko sta oba tekmovalca iz iste države članice.

1.4 DA-ji in NE-ji za WA sodnike

Popoln seznam da-jev in ne-jev je nemogoč. Vodilna filozofija je, da mora biti vaše vedenje kredibilno za lokostrelstvo, za World Archery, za vas in za druge sodnike. V mislih imejte podobo, ki jo predstavljate tekmovalcem, gledalcem, uradnikom in medijem, in ravnajte v skladu s tem. Zdrav razum mora biti vedno vaše vodilo.

DA

- (a) Nosite sodniško uniformo s ponosom; vaša pravica je, da jo nosite, in z namenom, da pozitivno prispevate k tekmovanju.*
- (b) Imejte se za gostitelja dobrodošlih gostov.*
- (c) Bodite navdušeni, vljudni in prijazni.*
- (d) Pravila uporabljajte pošteno, dosledno in odločno.*
- (e) Ponudite vljudno pomoč vsem: tekmovalcem, spremljevalcem, gostom, gledalcem, medijskemu osebju in drugim uradnikom.*
- (f) V času predvajanja nacionalne himne in WA fanfar se pričakuje, da stojite spoštljivo in da snamete svojo kapo ali klobuk.*

NE

- (a) Ne dovolite si zanemariti svoje primarne obveznosti, to je tekmovanja.*
- (b) Ne kadite in pijte, ko ste na tekmovališču in drugih določenih območjih (izhajajoč iz vsebine WA Etičnega kodeksa in ravnanja). Podoba sodnikov WA mora izkazovati zadržanost, neomajnost v sprejemanju odločitev in strokovnost. Pitje ali kajenje v službi bi škodilo tej podobi.*
- (c) Ne klepetajte predolgo s tekmovalci ali drugimi uradniki med opravljanjem dolžnosti; tako ravnanje bi dalo drugim slutiti, da niste dovolj pozorni na svoje delo ali da morda dajete večjo prednost nekaterim tekmovalcem.*
- (d) Ne povzročajte kakršnega koli motenja, ki ni povezano z varnostnimi težavami. Vsak uradni stik s tekmovalci, ki ni povezan z varnostjo, mora biti (po možnosti) prek vodje ekipe, če le-ta obstaja.*

(e) Ne nosite kamere ali katerega koli osebne predvajalnika glasbe med opravljanjem dolžnosti (fotoaparati v torbi sodnika za fotografiranje v času, ko niste razporejeni za opravljanje dela, je vsekakor dovoljen).

(f) Med delom ne uporabljajte svojega mobilnega telefona, zlasti ne med tekmovanjem.

1.5 Imenovanje in vloge WA sodnikov

D1 – 1.17.5

1.5.1 Kandidatura, izbor in imenovanje

Takoj, ko izvršni odbor WA potrdi datume in lokacije WA prvenstev in drugih tekmovanj za prihodnje leto, sodniška komisija objavi obrazec "kandidatura za sojenja", ki ga morajo izpolniti vsi WA sodniki in WA sodniški kandidati in ga vrniti v pisarno WA pred objavljenim rokom.

Izbor tekmovalnih sodniških komisij, ki jih sestavi sodniška komisija, temelji na številnih dejavnikih:

- (a) redno korektno odzivanje na zanke (vprašanja v "Newsletter"),
- (b) aktualne izkušnje,
- (c) potrebne izkušnje,
- (d) spol,
- (e) geografski vidiki,
- (f) uravnotežen izbor med mednarodnimi sodniki in sodniškimi kandidati.

Po zaključnem roku sodniška komisija odloča o sestavi različnih tekmovalnih komisij. Obvesti WA pisarno in le-ta obvesti vse delegirane sodnike in njihove zveze članice.

1.5.2 Sodniška komisija tekmovanja

WA sodniška komisija imenuje tekmovalne sodniške komisije za vsa prvenstva WA in tudi za druga tekmovanja (v celoti ali delno), ki jih vodijo druge mednarodne organizacije (tj. Paraolimpijske igre, svetovne igre in univerzitetna prvenstva). Poleg tega so nekateri sodniki imenovani za svetovne pokale.

D1 – 1.17.5

Komisije sestavljajo mednarodni sodniki in kandidati za sodnike (razen za Olimpijske igre, kjer lahko sodijo le sodniki s polnim statusom). Za večja WA tekmovanja kot so poljska in zunanja tarčna prvenstva je običajno imenovanih 13 sodnikov. Sodniška komisija določi tudi glavnega sodnika in njegovega namestnika ter enega ali dva rezervna nadomestna sodnika. Rezervni sodniki nadomeščajo, če se imenovani sodniki sojenja ne morejo udeležiti.

Ko je enkrat sodniška komisija imenovana, stopita imenovani glavni sodnik in WA pisarna v kontakt in prične se neposredno sodelovanje s posameznimi sodniki. Kot imenovani sodnik morate takoj preveriti potrebo po potnem vizumu in se takoj po dokončanju svojih potovalnih načrtov obrnite na svojega glavnega sodnika, s katereim uskladita datum prihoda in vse druge koristne podatke. Takoj, ko prispete v hotel mesta prizorišča, morate nemudoma kontaktirati svojega glavnega sodnika. Če pridete zgodaj, je zaželeno, da stopite v kontakt z vodjo Organizacijskega odbora. Vsak član sodniške komisije ima enaka pooblastila, vendar mora komuniciranje z organizacijskim odborom tekmovanja potekati preko vašega glavnega sodnika ali pooblaščenega sodnika, tako da ne pride do nobenih nasprotujočih si podatkov, ki bi lahko povzročili zmedo.

V času trajanja tekmovanja vam bo glavni sodnik dodeljeval naloge. Medtem ko opravljate uradne dolžnosti, morate delovati enotno, kot ekipa. O morebitnih nenormalnih dogodkih boste morali hraniti izčrpne opombe; te opombe bodo morda nujno potrebne in zahtevane v primeru zaslišanja komisije za pritožbe. Vaš položaj bo bolj verodostojen, če se boste lahko med kakršnimi koli postopki sklicevali na svoje zapiske.

Sodniška komisija mora zagotoviti skladnost vseh zahtev, povezanih z dimenzijami postavitve strelišča, skladnostjo opreme in postopkovnimi zahtevami, ki jih določa World Archery.

D2 – 3.12

Obsežen kontrolni seznam za tarčna tekmovanja je v Dodatku A.4 k tej publikaciji.

Če iz kakršnega koli razloga želite zapustiti območje prizorišča v času tekmovalnih dni, si morate predhodno pridobiti soglasje svojega glavnega sodnika in po potrebi predložiti kontaktne podatke.

1.5.3 Glavni sodnik (Predsednik tekmovalne sodniške komisije)

Glavni sodnik je ključnega pomena za zagotavljanje poštene izvedbe tekmovanja. Je osrednja kontaktna oseba za vse člane tekmovalne sodniške komisije in tudi ključni stik za predsednika organizacijskega odbora, tehničnega delegata, vodjo prireditve in vodjo delavcev na tekmovališču.

Glavni sodnik ima naslednje naloge:

- (a) Najprej vzpostavite začetni kontakt z organizacijskim odborom, tehničnim delegatom in vodjo prireditve, da pridobite potrebne informacije o tekmovanju in urniku tekmovanja.*
- (b) Navežite stike z imenovanimi sodniki in namestniki.*
- (c) Seznanite člane tekmovalne sodniške komisije o sestankih, ki bodo potekali pred in med prireditvijo, o njihovih posebnih nalogah, njihovih prispevkih k poročilom in o vseh posebnih informacijah, ki jih potrebujejo pred prihodom na tekmovanje.*
- (d) V času tekmovanja vzdržujte tesne stike s tehničnim delegatom.*

- (e) Na prvih sestankih sodnikov je treba poudariti nova pravila in interpretacije ter pomembne postopke v zvezi s posamičnimi in ekipnimi dvobojevanji.
- (f) Načrtujte različne dolžnosti imenovanih sodnikov in pazite, da se pred tekmovanjem in med njim vestno upoštevajo vsi postopki in smernice za sodnike. Ne uporabljajte več sodnikov, kot je potrebno za izvajanje nalog, kot npr. za pregled opreme in kontrolo strelišča.
- (g) Nagovorite prisotne na sestanku vodij ekip, da boste prepričani, da so vsi vodje ekip seznanjeni s kakršnimi koli novimi pravili, jih opomnite na pomembne postopke kot npr. kako se pritožiti, kako označevati luknjice, kako prijaviti izgubljene pušice na strelišču in podpisovati zbirnike. Med tekmovanjem bo morda treba sklicati sestanek vodij ekip, da bi razjasnili težave, ki se lahko pojavijo. Sestanek običajno poteka ob podiju za DOS, opraviti pa je potrebno evidenco vseh sodelujočih držav.
- (h) Sodnikom zagotovite popolne sezname vseh tekmovalcev.
- (i) Upoštevajte državljanstvo sodnikov, preden razporedite sodnike po tarčah.
- (j) Predsedniku WA sodniške komisije predložite poročilo o tekmovanju skupaj s poročilom o oceni sodnikov na tekmovanju.

Slika 1. Sestanek vodij ekip med tekmovanjem

1.5.4 Sodniški opazovalec

Sodnik opazovalec je lahko imenovan na eno ali dve večji tekmovanji WA na leto z nalogo, da bi opazoval sodniške postopke in uspešnost sodnikov. Kot predstavnik WA sodniške komisije ob teh priložnostih tesno sodeluje z glavnim sodnikom, ne da bi bil del te komisije. Udeležuje se sestankov tekmovalne sodniške komisije in seznanja to komisijo s pomembnimi sodniškimi zadevami, ki lahko koristijo na tekmovanju.

D1 – Dod.4-
7.1.4

1.5.5 Direktor streljanja – DOS

D2 - 3.10

Direktorja streljanja imenuje WA sodniška komisija. Organizacijski odbor imenuje namestnika ali namestnike, ki pomagajo DOS-u in nadzorujejo trening strelišče(-ča), če to obstaja. Kakovost tekmovanja je neposredno sorazmerna s tem, kako dobro direktor streljanja opravlja svoje naloge in odgovornosti. Direktor streljanja - DOS in namestniki nadzorujejo streljanje vsak dan od trenutka, ko se tekmovalci pojavijo na strelišču, do konca streljanja. Četudi delo DOS-a opravlja usposobljen sodnik, bi morali tudi namestniki poznati pravila lokostrelstva. **Za te pomembne naloge nikakor ne smejo biti imenovani novinci v lokostrelstvu.**

Primarne naloge direktorja streljanja in namestnikov so:

D2 –10.1

- a) *preverjanje, ali oprema za merjenje časa deluje pravilno in je sposobna določiti čas za vse različice, ki se lahko pojavijo na tekmovanju,*
- b) *nadzor streljanja,*
- c) *urejanje časovnega razpona serij,*
- d) *urejanje vrstnega reda streljanja,*
- e) *izvajanje in izvrševanje varnostnih postopkov,*
- f) *nadzor nad sistemom obveščanja javnosti (ki je morda v sodelovanju z napovedovalcem in direktorjem športnega dogodka, če je prisoten),*
- g) *nadzor dostopa na teren za medijsko osebje, spremljevalce ekip in gledalce,*
- h) *splošna varnost na terenu.*

D2 –10.2

Direktor streljanja **MORA** tesno sodelovati z glavnim sodnikom, sodniki in ekipo delavcev na strelišču, da bi zagotovil nemoteno tekmovanje.

1.5.6 Komisija za pritožbe

D2 – 3.13

Vzdrževanje pravic tekmovalcev in njihovih uradnih spremljevalcev je eden najpomembnejših dejavnikov na vseh WA tekmovanjih. Bilo bi zelo neprimerno, če bi dejanja drugega tekmovalca, sodnika ali člana organizacijskega odbora neupravičeno vplivala na uspešnost ali rezultat tekmovalca. Zato imamo prisotno komisijo za pritožbe, da zagotovi duh poštenosti na tekmovanju in pošteno uporabo pravil. Na ta način ščiti pravice tekmovalcev in sodnika, ki je delo opravil odgovorno.

1.5.7 Oblačila

WA za sodnike zagotavlja "delovno uniformo". Ta vam bo dostavljena ob vašem prvem nastopu na večjem WA tekmovanju. Delovna uniforma se bo uporabljala med delom na tekmovanju in nujno je, da vsi sodniki nosijo enako konfiguracijo uniforme.

Če je vaša uniforma urejena in čista, izgledate dobro in se zdi, da ste ponosni na to, kar počnete; tekmovalci se bodo na vas odzvali pozitivno. Če pa niste pozorni na svojo obleko in osebni videz, se lahko domneva, da ste enako neorganizirani glede svojega znanja in sposobnosti.

2.0 WORLD ARCHERY TEKMOVANJA

2.1 Starostne kategorije tekmovalcev

D2 – 4.2

Obstajajo ločene starostne kategorije tako za ženske kot za moške, ki so v skladu z WA pravili:

<i>Veterani:</i>	<i>50 let +</i>
<i>Člani:</i>	<i>21 do 49 let</i>
<i>Mladinci:</i>	<i>18 do 20 let</i>
<i>Kadeti:</i>	<i>17 let in mlajši</i>

Starostna skupina je določena glede na leto rojstva glede na celotno leto tekmovanja. Tako je lokostrelcu, ki 1. januarja dopolni 17 let, dovoljeno sodelovati v kadetski kategoriji na katerem koli tekmovanju, ki je organizirano pred 31. decembrom istega leta.

Na tekmovanju lahko tekmovalec tekmuje le v eni starostni kategoriji. Po lastni presoji lahko tekmovalci sodelujejo v starejši starostni kategoriji, razen pri veteranih. Veterani lahko sodelujejo po svoji presoji v članski kategoriji. Običajno se starost in državljanstvo preveri pri akreditaciji. Vendar pa se ob določenih priložnostih sodniki lahko vključijo v takšno preverjanje, ki se lahko opravi pri kontroli opreme.

2.2 Tekmovalni slogi

D2 – 4.3

V tarčnem lokostrelstvu obstajata dva osnovna sloga, za katera streljanje poteka po WA pravilih:

- (a) *Ukrivljeni lok*
- (b) *Sestavljeni lok*

2.3 Tekmovalne kategorije

D2 – 4.4

Ukrivljeni lok ženske	RW	Ukrivljeni lok mladinke	RJW
Ukrivljeni lok moški	RM	Ukrivljeni lok mladinci	RJM
Ukrivljeni lok veteranke	RMW	Ukrivljeni lok kadetinja	RCW
Ukrivljeni lok veterani	RMM	Ukrivljeni lok kadeti	RCM
Sestavljeni lok ženske	CW	Sestavljeni lok mladinke	CJW
Sestavljeni lok moški	CM	Sestavljeni lok mladinci	CJM
Sestavljeni lok veteranke	CMW	Sestavljeni lok kadetinja	CCW
Sestavljeni lok veterani	CMM	Sestavljeni lok kadeti	CCM

2.4 Tekmovalne discipline – Osnovna oblika tekmovanja

D2 – 4.5

2.4.1 Zunanje tarčno lokostrelstvo

World Archery zunanji tarčni krogi so lahko na ločenih tekmovanjih organizirani tako za ukrivljeni lok kot za sestavljeni lok. Na olimpijskih igrah lahko tekmuje samo ukrivljeni lok.

Danes je zunanji krog, ki je na mednarodni ravni obvezen krog, večinoma krog WA720 (ukrivljeni lok strelja na 70 m in sestavljeni lok na 50 m.)

Slika 2. Tipična strelna linija na kvalifikacijskem tekmovanju

Posamično tekmovanje

Eliminacijski in Finalni krog: V tej fazi tekmovanja tekmovalci začnejo streljati dvoboje v skladu z dvobojevalnim diagramom. Kljub pravilom pogosto zasledimo, da se zaradi časovne stiske izmenično streljanje ne izvaja v polfinalih ali celo v dvobojih za medalje. **V tem primeru je to treba poudariti na sestanku vodij ekip.**

Upoštevati je treba, da če je zadnje kvalifikacijsko mesto 104, potem je 8 najboljših tekmovalcev dva kroga tekmovalja prostih z dobljenimi dvoboji (byes). Če so po kvalifikacijah tekmovalci uvrščeni na 8. mesto izenačeni, potem je potreben dodatni izločitveni strel. Ta postopek je obvezen za svetovno prvenstvo.

D2 – 4.5.1.2

Slika 3. Splošni prikaz strelne linije v posamičnem finalnem dvoboju

Ekipno tekmovalje/Tekmovalje mešanih ekip

Ekipni eliminacijski krog, v katerega se uvrsti najboljših štiriindvajset (24) ekip po tri (3) ali mešanih ekip dveh tekmovalcev glede na svoje uvrstitve, določene s skupnim številom treh (ali dveh za mešano ekipo) najboljših rezultatov kvalifikacijskega kroga. Če želi ekipa pred dvobojevanjem spremeniti sestavo ekipe, je treba upoštevati določen postopek. Vsaka ekipa strelja na svojo tarčo. V tej fazi tekmovalja tekmovalci sodelujejo pri popisovanju zadetkov. V 1/12 eliminacij je 8 najboljših ekip prostih (byes). Preostale ekipe, uvrščene od 9 do 24, so razvrščene v dvoboje po ekipnem dvobojevalnem diagramu. Zmagovalci dvoboja napredujejo v naslednjo fazo (1/8 eliminacij) in vse ekipe so sedaj razvrščene v dvoboje po dvobojevalnem diagramu te faze tekmovalja.

**D2 – 4.5.1.4
točke 3 do 5**

Ekipni finalni krog, v katerem izmenično streljajo zadnje štiri (4) ekipe, ki izhajajo iz eliminacijskega kroga. Ekipe so razvrščene v dvoboje po dvobojevalnem diagramu. Ekipa, ki prva strelja, izstrelji tri (3) puščice, po eno puščico vsak tekmovalec. Ko se zadnji od treh tekmovalcev vrne za (1m) metrsko linijo, se ura ustavi in prikaže preostali čas za to ekipo. Ura druge ekipe štarta in druga ekipa izstrelji svoje tri (3) puščice in se vrne za (1m) metrsko linijo.

**D2 – 4.5.1.4
točka 4**

Slika 4. Ekipno tekmovanje za ukrivljeni lok – splošni prikaz

To se ponavlja, dokler vsaka ekipa ne izstrelji šest (6) puščic ali čas ne poteče. Dve (2) minuti je dovoljen čas za ekipo, da izstrelji šest (6) puščic. Vsaka ekipa strelja na svojo tarčo. Tekmovalci v tej fazi tekmovanja ne sodelujejo pri popisovanju zadetkov; ekipa določi svojega agenta, ki kontrolira zadetke in populi puščice. Enaka pravila veljajo za tekmovanje mešanih ekip z razliko, da le-te izstrelijo po 2 puščici izmenično na ekipo, skupni čas pa je 80 sekund.

2.4.2 Dvoransko tarčno lokostrelstvo

V večini primerov dvoransko lokostrelstvo sledi istim konceptom kot zunanje tarčno lokostrelstvo.

D2 – 4.5.2

Slika 5. Dvoransko tekmovanje – splošni prikaz posamičnih kvalifikacij

Dvoransko ekipno tekmovanje

V ekipnem tekmovanju je koncept v osnovi enak kot na prostem, a tekmovalci streljajo na dve navpični trojni lici, ki imata skupaj 6 centrov. Tekmovalci lahko izbirajo, kam bodo streljali, vendar mora biti v vsakem centru le ena puščica.

D2 – 4.5.2.2

Za dodatni izločitveni strel je postavljeno eno samo trojno lice v vodoravni legi, člani ekipe pa lahko izstrelijo vsak po eno puščico v center po lastni izbiri.

Slika 6. Splošni prikaz pozicije ekip v ekipnem tekmovanju

3.0 POSTOPKI PRED ZAČETKOM TEKMOVANJA

3.1 Uvod

Pregled tarč in strelišča je namenjen zagotavljanju, da je organizacijski odbor pravilno izvedel vse podrobnosti, zaradi katerih bo tekmovanje uspešno organizirano. Praviloma je organizacijski odbor pogosto sodeloval s tehničnim delegatom in ta inšpekcijski pregled bi načeloma uredil le zadnje podrobnosti. Pregled opreme tekmovalcev zagotavlja, da tekmovalci enakopravno tekmujejo z upoštevanjem pravil WA, ki urejajo uporabo opreme.

3.2 Organizacijski odbor

Organizacijski odbor ima zelo veliko odgovornost za to, da je strelišče pravilno pripravljeno in da so na voljo delovne skupine za opravljanje številnih nalog, potrebnih med tekmovanjem.

Številne naloge, kot je zamenjava lic po potrebi, premikanje in celo zamenjava tarčnih podlog, popravilo ali zamenjava predmetov, so v pristojnosti terenske ekipe delavcev, čeprav so sodniki pogosto prisotni in pomagajo pri mnogih od teh nalog.

To naredite z dobro voljo, če veste, da to pomaga pri nemotenem poteku tekmovanja, vendar se zavedajte, da morajo vaše sodniške naloge imeti prednost.

3.3 Komunikacija

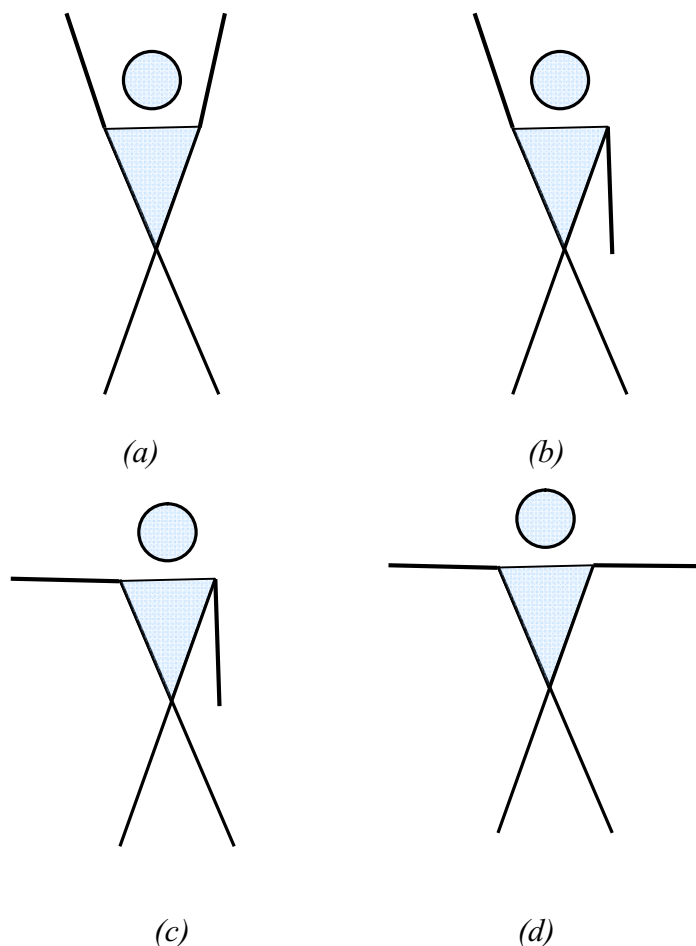
Doba elektronike je močno izboljšala komunikacijo na tekmovanjih. Še pred nekaj leti je bilo treba zasnovati izpopolnjen sistem ročnih in vizuelanih signalov, ki so sodnikom omogočili, da so komunicirali med seboj in z DOS-om v zvezi z zadevami kot so okvare opreme, odbite ali povešene puščice in druge težave.

D2 – 3.5.5

V zadnjem času večina teh komunikacij poteka z majhnimi prenosnimi radijskimi postajami. Običajno sta glavni sodnik in DOS v stalnem radijskem stiku z organizacijskim odborom, pogosto na drugačni frekvenci od tiste, ki jo uporabljajo sodniki. To je zelo pomemben napredek. Na strelišču so radijske postaje še toliko bolj pomembne, saj je komunikacija tam veliko težja.

Pravila uporabe radijskih postaj in komuniciranja je treba izvajati ves čas. Ne pozabite, da imamo radijske postaje zato, da nam olajšajo komunikacijo in da ne služijo kot zabavni pripomoček. Kadar koli je mogoče, mora komunikacija med uporabniki potekati tako, da tekmovalci tega ne slišijo. Glejte Dodatek A14 za "Radijski postopki". Kljub zgoraj navedenemu pa je pomembno, da je vsak sodnik dobro seznanjen z mednarodnimi signali rok.

Včasih so ročni signali (slika 7) lahko bolj uporabni kot radio. Zaradi tega so spodaj navedeni štirje najkoristnejši ročni signali. Sodniki se morajo pred signalizacijo soočiti z DOS in pridobiti pozornost te osebe.

(a) Odboj, (b) Okvara opreme, (c) Gremo k popisovanju, (uporablja se tudi pri tarčah za naznanitev zmagovalca v dvoboju), (d) Izenačen dvoboj

Slika 7. Ročni sodniški signali

3.4 Sestanki vodij ekip

Uradni sestanek vodij ekip organizira WA in poteka pred začetkom tekmovanja. Ta sestanek omogoča WA in organizacijskemu odboru, da podrobno predstavijo vse pomembne informacije, ki vplivajo na tekmovanje. Sejo vodi tehnični delegat, pomagata pa mu imenovani glavni sodnik in visoki predstavnik Organizacijskega odbora. Če je mogoče, bi morali biti na sestanku prisotni sodniki in DOS, ki jih je treba ustrezno predstaviti in jim dati najnovejše informacije. Prvi sestanek vodij ekip je pomemben, saj postavlja standard za celotni del tekmovanja.

Da bi naredili najboljši vtis, bi se morali organizatorji, koordinacijski odbor, tehnični delegat in glavni sodnik sestati, da bi se pripravili in načrtovali sestanek vodij ekip in tako preprečiti, da ne bi bili del slabo predstavljenega sestanka. Dodatek A.9 vsebuje smernice in podrobno opisuje postopek, ki ga je treba uporabiti za vodenje sestanka vodij ekip.

3.5 Distribucija informacij

V WA in v skoraj vseh interakcijah med ljudmi je eden glavnih vzrokov nerazumevanja, jeze, protestov itd. pomanjkanje ustrezne komunikacije in napačna distribucija informacij. Vaša naloga sodnika je zagotoviti, da je ta težava v WA čim manjša.

Morate biti "učitelj pravil" kakor tudi "izvršitelj pravil". Če naredite več prvega, bo treba narediti manj drugega.

Na vsakem prvenstvu se v zadnjem trenutku spremenijo urniki streljanja, urniki prevoza, obroki itd. in na splošno (ne vedno), Organizacijski odbor objavi informacije, s katerimi na te spremembe opozori ekipe. Kot sodniki in uradniki WA moramo skupaj s tehničnim delegatom zagotoviti, da te informacije pridejo do ekip.

Skoraj brez izjeme so na vsakem prvenstvu potrebne spremembe, o katerih se prej ni razpravljalo z vodji ekip in tekmovalci. Ko se to zgodi, mora glavni sodnik v sodelovanju s tehničnim delegatom sklicati poseben kratek sestanek, na katerem vodjem ekip predstavi te spremembe. To se običajno izvaja ob podiju za DOS, tako da lahko DOS sodeluje, če je potrebno, oz. se seznani s posredovanimi informacijami. Prav tako je zelo dobro, da se vodjem ekip omogoči, da prispevajo k odločitvi, če je le mogoče. Tako bo izvedba predlagane spremembe veliko bolj sprejemljiva in ohranjen bo boljši odnos med vsemi vpletenimi.

3.6 Mediji

WA in vse države članice si danes močno prizadevajo, da bi naš šport ozavestila javnost. Eden najboljših načinov za to je sodelovanje z mediji. Za doseg tega cilja je WA na vseh večjih tekmovanjih WA uvedla posebne dogovore za fotografije in televizijske ekipe. Ne smemo pozabiti, da morajo medijske ekipe izpolniti svoje naloge, to običajno zahteva skrbno načrtovane scenarije s časovnicami, ki morda ne sovpadajo povsem s tekmovanjem in so morda celo v

nasprotju z direktorjem tekmovanja in sodniki v njihovih prizadevanjih za nemoteno izvedbo tekmovanja.

Identifikacija novinarjev je za sodnike bistvena, zato se morajo registrirati pri Organizacijskemu odboru, tj. ; podobno kot z jopiči, ki jih WA zdaj zagotavlja za mednarodne prireditve.

V primeru, da fotograf ali kamerman nimata ustrezne identifikacije, ga vljudno prosite, naj se obrne na tiskovno pisarno, kjer bo prejel dodatne informacije. Na teren bi morali dovoliti samo tistim fotografom in operaterjem kamer, ki imajo veljavno identifikacijo.

Sodniki lahko takšnim fotografom in operaterjem kamer dovolijo, da hodijo do tarč v času popisovanja zadetkov. Sodnik ali oseba, ki jo imenuje organizacijski odbor, jih mora pospremiti do tarč, da se prepreči poseganje v popisovanje zadetkov ali dotikanje tarč in puščic. Po potrebi naj sodnik naroči medijskemu osebju, naj ne moti tekmovalcev z intervjuji na terenu, medtem ko tekmovanje še poteka.

Po presoji TD lahko posebej usposobljeni fotografi WA prekoračijo varnostne ovire. Če kot sodnik menite, da lahko položaj ogrozi varnost, morate obvestiti svojega glavnega sodnika, ki se bo posvetoval s TD.

Slika 8. Postavitev medijev – Ekipno finale

3.7 Kontrola opreme

Običajni postopek je, da se oprema vsakega tekmovalca preveri pred začetkom tekmovanja. Za to je bistvenega pomena, da se od Organizacijskega odbora dobi seznam tekmovalcev urejen po državah, starostnih kategorijah in slogih. Pravila sicer ne zahtevajo posebej, da mora tekmovalec pokazati vse predmete, ki jih bo morda uporabljal, vendar je njegova odgovornost, da uporablja dovoljeno opremo. Tradicionalno in učinkovito je, da se v času uradnega treninga opravi pregled opreme na tekmovališču. Tekmovalce se pokliče po državah po abecednem redu držav, začenši z "A" oz. po angleškem abecednem redu. Običajno to opravi DOS z uporabo ozvočenja.

D2 - 3.15

D3 - 11.1

D3 - 11.2

D4 - 22.1

D4 - 22.2

D4 - 22.3

Zelo pomembno je razumeti, da naša pravila o opremi za ukrivljeni lok v osnovi opisujejo, kaj je dovoljeno uporabljati, posledično pa tisto, kar ni omenjeno, ni dovoljeno, medtem ko pravila za sestavljeni lok do neke mere opisujejo, kaj ni dovoljeno, saj je večina opreme pri sestavljenem loku dovoljena.

3.7.1 Postopki kontrole

Sodniki morajo določiti svoje naloge za pregled opreme, toda namesto, da bi se vsi sodniki gibali na območju pregleda opreme, je priporočljivo, da v ta namen uporabimo le 3 (tri) sodnike za vsak slog in zadolžimo druge sodnike za kontrolo terena med uradnim treningom (oprema, oblačila, oprema za merjenje časa, podloge, nezakonita tehnika streljanja itd. - glej spodaj)

Slika 9. Kontrola opreme

Seveda morate biti v celoti seznanjeni s pravili, ki urejajo posamezne sloge in discipline (tarče, strelišče, itd.) in z vsemi interpretacijami, ki so bile objavljene v zvezi s tem.

***Tekmovalec je odgovoren za uporabo opreme, ki je v skladu s pravili.
Naša dolžnost je zagotoviti, da je ta oprema ustrezna.***

Danes boste na trgu našli veliko opreme in to je izziv za sodnike, saj na tekmovanjih WA ni vse to dovoljeno. Na splošno morate iskati namen te opreme in nato preveriti, ali je skladna s pravili.

Prav tako morate biti seznanjeni z najnovejšimi interpretacijami glede opreme (interpretacije boste našli na spletni strani WA, pod Sport/Rules, nato pa se pomaknite navzdol), saj se veliko teh interpretacij nanaša na fotografije, ki jih ne najdete v knjigi pravil in kar je težko drugače opisati. Najnovejše razlage najdete na spletni strani WA (Sport/Rules, nato se pomaknite navzdol).

Ukrivljeni lok

Preverite celoten videz loka, da bi lahko zaznali morebitne razlike v splošni strukturi.

(a) Lok držite za krake na območju, ki je najbližje ročaju, s tetivo obrnjeno proti vam. Nikoli ne držite loka za ročaj. Vaše roke so lahko znojne ali mastne od sončne kreme itd.; tekmovalec si ne želi sledi tega na ročaju loka.

***D3 - 11.1
D4 - 22.1***

(b) Danes lahko vidite, da imajo nekateri loki na ročaju še dodatni prijem. Prepričajte se, da se te del ročaja pri streljanju ne dotika tekmovalčeve podlakti ali zapestja (da se prepreči navor). To je pogosto zelo težko natančno opazovati. Med uradnim treningom lahko preverite, ali se tak ročaj ne uporablja kot dodatna opora. Sodnik bo morda moral opazovati od zadaj, da bo lahko gledal iz pravega kota.

(c) Preverite merilno napravo; ne pozabite na pravilo o merilnih pinih, strešicah, itd., katerih dolžina je omejena na največ 2 cm v vodoravni legi od tekmovalca proti tarči. Ta omejitev velikosti je namenjena izogibu uporabe merilne naprave za izravnanje loka.

Vlaknasti optični material za osvetlitev merilne točke je ločena enota, saj je ni mogoče praktično uporabiti skupaj z ohišjem merilne naprave. Tehnična komisija je v zvezi s tem podala naslednje stališče:

„Glede celotne dolžine merka se vlaknasti optični pin šteje za ločeno enoto, ki lahko sega največ 2 cm v ravni črti. Ohišje, ki podpira optični pin, je lahko dolgo največ 2 cm. Ohišje in vlaknasti optični pin se merita neodvisno.“

(d) Preverite naslon za puščico, batni gumb in pokazatelj potega in se prepričajte, da obstaja samo en zvočni signal; nikoli se ne dotikajte teh predmetov. Kontrolirajte razdaljo naslona puščice od vrtilišča (najglobljšega dela ročaja); razdalja ne sme presegati štirih (4) cm. Noben pripomoček ne sme biti električen ali elektronski.

(e) Preverite tetivo in njene nastavke s poudarkom na možnosti odkritja dodatnih merilnih pripomočkov. V zadnjem času se nekateri tekmovalci pojavljajo z različnimi dodatki na tetivi, ki očitno niso za merjenje (morda za boljše delovanje loka). Toda vsi dodatni pripomočki, ki niso opisani v knjigi pravil, niso dovoljeni.

(f) Preverite ščitnik za prste ali rokavico; če se morate dotakniti teh predmetov, bodite previdni, da na prstih nimate znoja ali maščobe. Ne smete se dotikati površine ščitnika za prste, saj je treba pozornost usmeriti na plasti le-tega. Bodite pozorni na ščitnike za prste, ki so narejeni za druge namene kot le za tiste, opisane v pravilih. (glejte posodobljena pravila za ščitnike za prste)

Sestavljeni lok

Sestavljeni lok in dodatki so za vso uporabo in namene neomejeni, veljajo pa sledeče omejitve:

(a) V vseh kategorijah največja vlečna teža ne sme presegati 60 funtov.

(b) Na loku, merilni napravi, naslonu za puščico in na sprožilcu ne sme biti elektronike.

(c) Točka naslona za puščico ne sme biti več kot 6 cm za vrtiliščem loka (najgloblji del ročaja).

D3 - 11.2
D4 - 22.2

(d) Na tetivo sta pritrjena bodisi oznaka za usta ali nos, toda ne oba hkrati. Pri preverjanju vlečne sile sestavljenega loka uporabljamo bodisi vzmetne tehtnice ali elektronske tehtnice, ki so bile prej testirane in ne odstopajo za več kot za en funt. Pred pregledom opreme je treba vse tehtnice primerjati na loku in uporabiti le eno tehtnico za preverjanje vseh lokov tekmovalcev. Med pregledom opreme je treba popisati posamezno moč loka vsakega tekmovalca. Med sestankom vodij ekip je treba ekipe obvestiti o morebitnih naključnih pregledih na tekmovališču v času tekmovanja.

Na splošno večina tekmovalcev zdaj prinese na pregled opreme lok, ki je krepko pod omejeno močjo potega, da se izogne težavam. Če se izkaže, da je pri merjenju moč loka za manj kot funt nad dovoljeno močjo, je priporočljivo, da ga ponovno izmerite. **Loka ne napenjajte sami, ampak naj svoj lok vedno napne tekmovalec.** Preverite, ali tekmovalec med napenjanjem loka ne rotira tehtnice, saj lahko to privede do napačne meritve. Na žalost so bili primeri, ko so v času tekmovanja meritve pokazale, da so bili sestavljeni loki nad dovoljeno močjo. **Zato je izrednega pomena, da se opravijo tudi takšni pregledi med tekmovanjem, da se prepreči morebitno goljufanje.** Brez izjeme mora biti vsa ostala oprema tekmovalcev s sestavljenim lokom, npr. puščice itd. v skladu s predpisi WA.

Pri sestavljenem loku se tetiva/kabli ne smejo neprestano dotikati tekmovalčeve roke, zapestja in/ali roke v ročaju in morda bi bilo smiselno to preveriti med pregledom opreme in zapisati moč sestavljenega loka, ko stojite zraven tekmovalca.

Zahteva glede naslona ročaja je enaka za sestavljeni lok in za ukrivljeni lok. Morda bi bilo celo potrebno uporabiti nekaj praška na roki tekmovalca ali na ročaju za takšno preverjanje. Pred poskusom uporabe praška je potrebno pridobiti soglasje tekmovalca, da se izognete kakršnim koli pritožbam.

Leta 2014 smo dobili zanimivo razlago glede sestavljenega loka. Vprašanje je bilo o relativno veliki ploščici ali pokrovu okoli ohišja merilne naprave. Zaradi varnostnih razlogov (nemogoče bi bilo opaziti karkoli drugega razen tistega, kar se vidi skozi kukalo/lečo), se je takšna plošča ali pokrov štela za nelegalno za vse vrste tekmovanj za sestavljeni lok.

Goli lok

Uradno je goli lok namenjen le poljskemu lokostrelstvu, vendar na državni ravni ta slog najdemo tudi na dvoranskih in zunanjih tarčnih tekmovanjih. Pravila so določena v pravilih poljskega lokostrelstva.

D4 - 22.3

Puščice

Preverite na puščicah inicialke in druge identifikacijske oznake, preverite premer cevki, saj je omejitev premera 9,3 mm ter premer konice, ki je lahko za 0,1 mm večji (9,4 mm). Ovoji za puščice, ki lahko povzročijo, da premer cevke presega 9,3 mm, so zdaj dovoljeni v kolikor se ne raztezajo dlje kot 22 cm, merjeno od

D3 - 11.1.7
D4 - 22.1.7
D4 - 22.3.7

grla jahača, kjer sede tetiva, proti konici do konca ovoja.

Uniforme

D3 - 20.1

Za tarčna prvenstva, svetovne pokale in olimpijske igre moramo upoštevati pravila, ki se nanašajo na uniforme tekmovalcev, in še posebej poskrbimo za sledeča področja, ki jih ekipe pogosto jemljejo manj resno.

Poskrbite, da bodo vsi člani iste ekipe oblečeni v isto vrsto uniforme, kar pomeni, da mora ekipa imeti enako barvo majice, bodisi z dolgimi ali s kratkimi rokavi ter dolgih ali kratkih hlač. Spremljevalci ekipe lahko nosijo drugačen slog, vendar morajo imeti iste barve in jih je treba zlahka identificirati kot spremljevalca te ekipe. Vendar se zavedajte, da lahko vsaka kategorija nosi različne barve. **V mešanem ekipnem tekmovanju pa mora biti uniforma enaka.**

Prav tako morate preveriti, ali imajo tekmovalci na hrbtu uniforme svoje ime in ime svoje države (ali kratice) in da se ne uporablja nobena obutev z odprtimi prsti ali odprtimi petami. Ne pozabite, da ta pravila veljajo tudi za spremljevalce (razen njihovega imena na hrbtu, ki ni obvezno) in da se ta pravila uporabljajo tudi za uradni trening.

Pri preverjanju barv morate dovoliti majhna odstopanja kot so bledenje zaradi dolgega nošenja ali sprememb v proizvodnji. Držite se glavnega namena, identifikacije ekipe. Kar zadeva pokrivala, so pravila spremenjena, tako da mnogi tekmovalci uporabljajo pokrivala v skladu z osebnim slogom in barvo, izbrano pokrivalo pa je dovoljeno za uporabo na velikih tekmovanjih World Archery.

3.8 Reklame

D1 - 1.24

3.8.1 Reklame na strelišču

Za oglaševanje na opremi tekmovališča ni omejitev, zato to pustite v rokah organizatorjev, da bi lažje pridobi sponzorje za tekmovanja. Vendar je bil namen kongresa, da na strelišču med tekmovalcem in tarčami ne bi bilo oglaševalnih tabel. Takšne table bi verjetno ovirale tekmovalce med hojo do tarč in nazaj in bi celo lahko povzročale nesreče. Ko se na tekmovališču nameščene table z imeni ali majhne table za rezultate, kot se to pogosto dogaja v fazi eliminacij olimpijskega kroga, se lahko na takšnih predmetih pojavi oglas. Edina skrb sodnikov je, da taki znaki ne smejo odsevati sonca ali drugih luči, kar bi tekmovalce lahko motilo.

3.8.2 Reklame na oblačilih tekmovalca

D1 - 2.2.6
D1 - 2.2.7

Še vedno obstajajo omejitve, razen za loke in stabilizatorje. Ne pozabite, da so omejitve navedene v kvadratnih centimetrih na kos oblačila/opreme. Lahko je en ali več znakov, vendar mora biti skupna velikost znotraj danih omejitev.

Ena od težav, s katerimi se lahko srečate, je vprašanje, ali imate opravka z „oglaševanjem“ ali „blagovnimi znamkami“. Poiščite mali znak ® ali ©, kar pomeni, da je blagovna znamka registrirana kot taka. To je dober pokazatelj,

četudi obstajajo izjeme.

Vsak dan pred začetkom streljanja preglejte tekmovalce. Ne pozabite, da je tekmovalčeva številka stvar organizatorjev in ni zajeta v omejitvah kode upravičenosti za tekmovalce.

3.9 Drugi predpisi za tekmovanje

Prepričajte se, da so na voljo stoli in zaščita za sodnike na čakalni liniji (ali v liniji za medije).

Zavedajte se, da so nekateri predmeti obvezni samo za WA prvenstva. Preglejte vodilne table, table za rezultate in pripomočke za vodenje rezultatov. Zagotovite, da bo s podija DOS-a dobro vidno celotno tekmovališče in finalno strelišče. In tudi, prepričajte se, da je dostop do prostorov za prvo pomoč poznan vsem sodnikom in spremljevalcem ter da je dostop dober.

3.10 Pripomočki za merjenje časa in zvočni signali

Prepričajte se, da so vidne in slišne časovne naprave ustrezne, pravilno delujejo za vse različice, ki se lahko pojavijo med tekmovanjem, in da indikator vrstnega reda streljanja v primeru potrebe deluje pravilno. Preveriti je treba tudi rezervno opremo za zvočne in vizualne signale, da se prepričate, ali je ta oprema prisotna in deluje pravilno.

Pomembno je upoštevati spremembo pravil glede izmeničnega streljanja, ki zdaj poteka v skladu s odštevalnimi urami. Vendar mora obstajati zvočni signal, ki naznani, da se je čas streljanja iztekel. Ta signal naj bi bil po možnosti drugačen od začetnega in tistega signala za odhod k popisovanju zadetkov .

3.11 Varnost

Varnost za širšo javnost, za vse tekmovalce in spremljevalce je ključna v času tekmovanja in mora biti ves čas vzdrževana. Treba je sprejeti previdnostne ukrepe, da se gledalce zadrži stran od strelnega območja in preverite razdalje, navedene v WA knjigi pravil, da zagotovite varnost.

D2 -7.1.1.10

3.12 Strelišče/ Kontrola tekmovališča

3.12.1 Tarčno lokostrelstvo

D2 - 7.1

Oznake na strelišču

D2- 7.1.1.2

Začnite pregled strelišča z natančnim pogledom na območje s položaja DOS. Ali so na straneh strelišča in za njim postavljeni objekti, s katerimi bi omejili gibanje? Tu sta dva namena. Prvič, ali je objekt varen, in drugič, ali ni ovir, ki bi motile tekmovalce? Preverite označene strelne linije, čakalne linije, linije za medije, 3 metrsko linijo "veljavne puščice" pred strelno linijo in ustrezne razdalje med njimi. Pomembno je, da mora biti zunanji rob tri metrske linije oddaljen 3 metre od središča strelne linije. Pomembno je tudi zagotoviti, da je trimetrška linija v celoti vidna s strelne linije.

*D2- 7.1.1.7**D2- 7.1.1.8**D2- 7.1.1.9**Slika 1 -D2*

Preverite, ali so razdalje do tarč v mejah toleranc in da so izmerjene do "sredine zlatega" (ne do prednjih nog stojala). Preverite tudi, ali je strelišče pravokotno. Najlažja metoda, ki jo uporabimo pri preverjanju pravokotnosti, je 3-4-5-metoda Pitagore. Na primer, iz enega kota strelišča izmerite 40 metrov vzdolž strelne linije in označite to točko. Iz istega kota izmerite ob robu strelišča in označite 30-metrsko točko. Razdalja med dvema označenima točkama mora biti 50 metrov. Ta postopek se nato ponovi v nasprotnem diagonalnem kotu strelišča, da se zagotovi pravokotnost. Poskrbite, da se številke in barve na strelni liniji ujemajo s številkami na tarčah in da so oznake pasov točne.

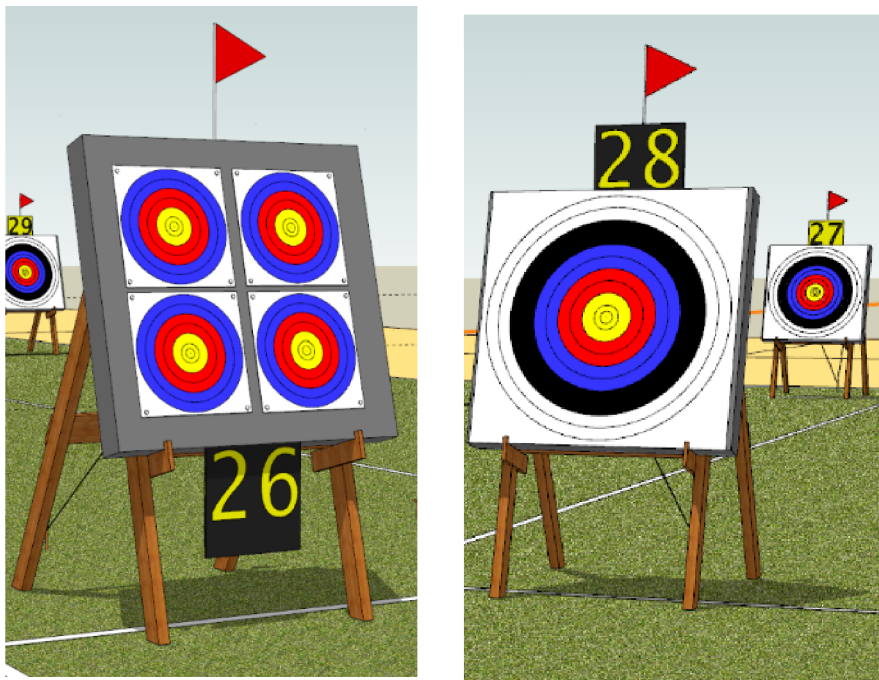
Sodniki morajo preveriti, da številke tarč in drugi znaki na terenu ne odsevajo sonca proti strelni liniji. To je treba preveriti v različnih obdobjih dneva. Preverite tudi, ali je na strelni liniji označen strelni položaj za vsakega tekmovalca, s čemer se izognete kasnejšim težavam s tekmovalci, ki se poskušajo približati centralni poziciji tarče in s tem povzročijo konflikt. Poskrbite, da ima vsak tekmovalec najmanj 80 cm prostora in da se ustrezno upošteva tekmovalce na invalidskih vozičkih, da imajo dovolj prostora. Pomembno je, da je linija za medije dostopna, ne da bi šli skozi območje, rezervirano za tekmovalce in za njihovo opremo.

Podloge

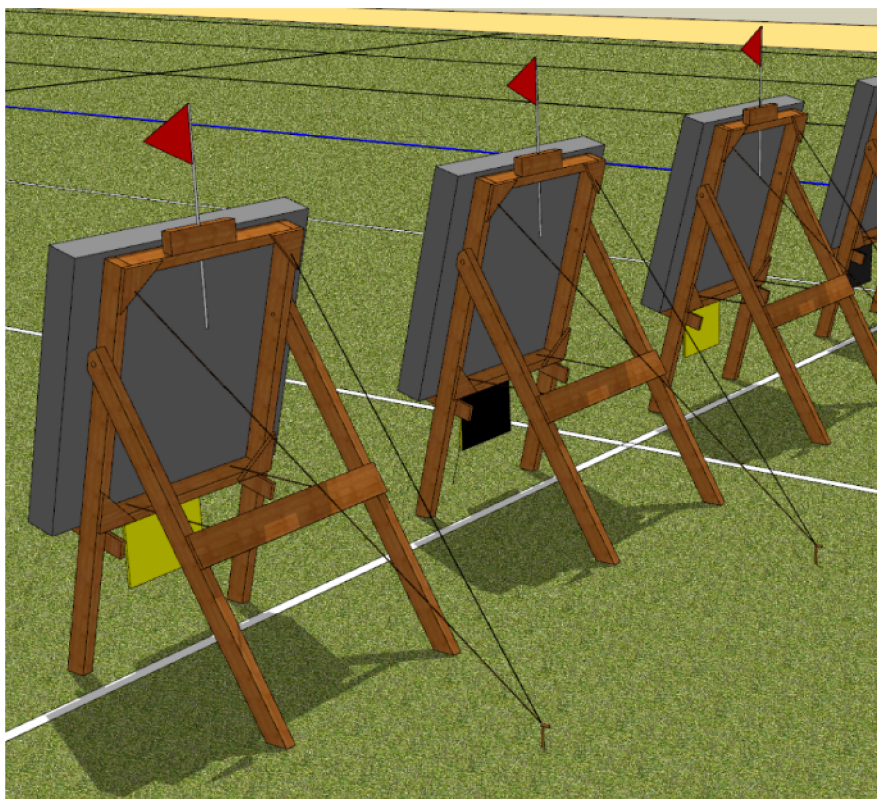
D2 - 7.2

Preverite podloge in se prepričajte, da se zdi, da lahko zaustavijo puščice, in da niso neuporabne. Rezervne podloge bi morale biti v primeru težav enostavno dostopne. Koti in dimenzije morajo ustrezati zahtevam.

Upoštevajte tudi položaj nog stojala, tako da se puščice, ki deloma prodrejo v podlogo, ne poškodujejo zaradi zadetkov v te noge in zagotovo ne, ko zadenejo v rumeno območje lica (kamor naj bi zadele). Preverite številke in za zunanje tarčno tekmovalstvo vetrne vreče - če obstajajo (obvezne samo za svetovno prvenstvo, svetovni pokal in olimpijske igre) - da se prepričate, da ustrezajo zahtevam (Slika 11). Pritrdilne vrvi (Slika 12) morajo biti ustrezne za zagotovitev stabilnosti podlog pri vetru in uporabi gibanja, ki ga povzroča puljenje puščic.

Slika 10. Pogled na tarčno podlogo od spredaj s sprejemljivo konfiguracijo

Slika 11. Pogled na tarčne podloge od zadaj prikazuje pritrditev nazaj

Na dan uradnega treninga pred tekmovanjem preverite, ali material podlog ne povzroči pretiranega odklona puščic po tem, ko se zadenejo tarčo. Če pride do te težave in jo lahko sodniki že vnaprej ugotovijo, se bo morda še našlo rešitev pred začetkom tekmovanja.

Lica tarč

Ko potrdite, da tarčna lica dobavi imetnik licence WA in da ustrezajo zahtevam v pravilih, morate izmeriti nekaj izbranih vzorcev tarčnih lic, da se prepričate, da izpolnjujejo zahtevane dimenzije s podanimi tolerancami.

Vzemite vzorce iz različnih paketov in različnih pozicij v isti embalaži. Možno je namreč, da je stopnja vlage v nekaterih paketih višja kot v drugih, zato bo morda potrebno nekatera tarčna lica posušiti na soncu, preden jih lahko uporabite. Vlažna lica pogosto spreminjajo velikost, še posebej, če jih je dež namočil in so se nato spet posušila. Če se zgodi med dvobojevanjem, da je potrebna zamenjava lic, morate lica zamenjati obema tekmovalcema. Prepričajte se, da bilo dobavljenih zadostno število lic vseh velikosti.

Pred začetkom tekmovanja je treba lica meriti na ravni mizi, ne pa na podlogi.

Barve so zdaj "standardizirane", vendar lahko pride do manjših odstopanj, ki jih povzročajo papir, sonce itd. Najpomembnejše je, da so lica, ki se uporabljajo, enotne velikosti in barve za isto kategorijo.

Če so tarčna lica pritrjena vodoravno na podloge, bo center lica 130 centimetrov nad tlemi, z dovoljenim odstopanjem ± 5 cm. Razmnožena lica zahtevajo minimalno višino 90 cm in največjo 172 cm za center rumenega.

Prepričani smo, da veste, da imajo lica na velikih tekmovanjih za TV namene vidne številke od 1 do 10 na vrednostnih območjih. O tem v pravilih ne boste našli ničesar, kljub temu je to dobro sprejeto.

3.12. 2 Dvoransko lokostrelstvo

Vse oznake zadaj in pred strelno linijo, ki se uporabljajo na dvoranskih tekmovanjih, so enake oznakam, ki se uporabljajo na zunanjih tekmovanjih, razen razdalja med čakalno linijo in strelno linijo, ki mora biti najmanj 3 metre nazaj od strelne linije.

Višina centrov lic na vseh tarčah mora ves čas zgledati poravnano.

Z vizualnim pregledom moramo zagotoviti, da ima vir svetlobe, ki se uporablja v notranjih prostorih, naravni ali umetni, enak učinek na vidnost tarč in da je jakost svetlobe enaka za vsako tarčo. Pomembno je zagotoviti, v kolikor je to le mogoče, da sence puščic ne padajo na tarčna lica sosednjih tekmovalcev.

D2 - 7.2.2
(*prosimo, upoštevajte, da je na spletni strani WA objavljen seznam*)

D2 - 7.2.2.2
Slika 4

Slika 12. Postavitve tarčnih podlog na dvoranskem prvenstvu na 18m

Pri preverjanju postavitve dvoranskih lic morate biti pozorni na različne predpisane razdalje med vrsticami lic; za nekatere so največje, za druge pa minimalne zahteve in se razlikujejo glede na število lic, ki jih uporabljate v različnih fazah tekmovanja.

D2 - 7.2.4

4.0 POSTOPKI NA TEKMOVANJU – 1. DEL TARČNO LOKOSTRELSTVO

KVALIFIKACIJSKI KROGI - (RANGIRANJE)

4.1 Lica tarč - Postavitev

Delovno ekipo na strelišču pogosto sestavljajo prostovoljci, ki niso nujno tekmovalci in lahko se zgodi, da pritrjevanju lic na podloge ne posvečajo dovolj pozornosti; ne upoštevajo predpisane razdalje od zunanjega vrednostnega območja do roba podlog, večkrat pa se celo opazi, da so žeblički za pritrjevanje lic na podloge preblizu vrednostnega območja - in celo znotraj območja. Dobro preverite, da do tega ne pride.

Kadar je zahtevana postavitev treh ali štirih razmnoženih lic, potem pravila določajo največjo višino zgornjega lica in minimalno višino spodnjega lica, kar daje določeno mero fleksibilnosti, da se izognete streljanju na najbolj obrabljene dele podlog; to mora biti naše vodilo pri uporabi pravil. V bistvu se ista ideja uporablja za dvorano, razen kadar gre za ekipni dodatni izločitveni strel. V tej situaciji bo eno trojno lice postavljeno vodoravno, sredina centra lica pa bo postavljena na višino 130 cm nad tlemi.

4.2 Trening

Na zunanjih in dvoranskih tarčnih prvenstvih mora trening potekati najmanj dvajset (20) minut in največ petinštirideset (45) minut v vseh dneh kvalifikacij. **Trening se konča s puljenjem puščic v zadnji seriji treninga.**

Tarče za trening so postavljene na prvi razdalji tekmovanja za vsako kategorijo.

D2 - 7.1.1.3

D2 - 7.1.1.4

D3 - 16

Za Eliminacijski in Finalni krog se lahko organizator odloči o dolžini treninga ob upoštevanju urnika za vsak dan. Obstaja vprašanje, ali med treningom trenerji lahko stojijo blizu tekmovalcev na strelni liniji ali celo hodijo do tarč. To je običaj, ki se uporablja že nekaj let in nikoli ni bilo nobenega protesta v zvezi s takšnim ravnanjem. Sodniki bodo zato to dovolili.

Vendar pa po presoji sodnika komunikacija med trenerjem in tekmovalcem (-i) ne sme biti moteča za druge tekmovalce.

4.3 Ponovna kontrola opreme strelišča

V času treninga pred tekmovanjem morajo sodniki ponovno preveriti dodeljene tarče in se prepričati, da se ponoči niso zgodile nobene spremembe bodisi zaradi vandalizma ali nesreče. Hitro se sprehodite in se prepričajte, ali je vse v redu. Ponovno preverjanje v času treninga vam omogoča, da ste na voljo v primeru, da se pojavijo vprašanja ali druge zadeve, ki jih je treba rešiti pred začetkom tekmovalstva. V tem obdobju lahko preverite tudi kakovost podlog in lahko preverite kakovost časovnih signalov in njihovo uporabo.

Zaradi pravila samo enega sodniškega poziva za ocenitev vrednosti zadetka ni več enake potrebe po številu sodnikov na terenu kot je bila prej in glavni sodnik bi moral razporediti sodnike skladno s tem.

4.4 Ponovna kontrola opreme tekmovalcev

Zelo pomembno je, da pogledate opremo tekmovalcev v času uporabe in preverite, ali obstaja kaj, kar se zdi nezakonito; kot predmeti, ki preprečujejo zvok, očala, sončna očala ali obliži za oči, da preverite, ali so skladna s pravili, morebitna uporaba ročajev za podporo pri naslanjanju na roko, prekoračena razdalja "overdraw-a" itd. Ključnega pomena je tudi naključno merjenje moči loka. Takšni testi pa ne bi smeli ovirati poteka tekmovalstva in ne smejo motiti tekmovalcev.

Poleg tega to omogoča tudi nadzor nad oglaševanjem, številom uradnikov v ekipi in kodeksom oblačenja, kar je vse pomembno.

Če se med takim sprotnim preverjanjem odkrije kos nezakonite opreme ali se odkrije nezakonita uporaba opreme, mora sodnik takoj ukrepati, da ne bi kdo izkoristil prednosti pred drugimi tekmovalci na nepošten način.

***D3 – 18.1.2
D3 – 20.1
D1 – 2.2.7***

Ko se to zgodi (odkrije), se bo sodnik obrnil k vodji ekipe (ali k tekmovalcu, če ni na voljo noben vodja ekipe) in mu svetoval, da mora tekmovalec popraviti opremo ali uporabljati opremo v skladu s pravili. Ker je tekmovalec odgovoren za uporabo ustrezne opreme, se bo sodnik spopadel z vprašanjem, kaj storiti z doseženimi rezultati do trenutka popravljanja. Pravila ne opisujejo ukrepa za takšne situacije in če tekmovalec ni imel nobene prednosti zaradi nelegalne opreme ali njene uporabe, bo zadostovala uskladitev opreme v skladu s pravili po nasvetu sodnika.

Če pa sodnik (-i) meni, da je tekmovalec z uporabo ilegalne opreme dobil pomembno prednost pred drugimi tekmovalci, potem je diskvalifikacija

dotedanjega rezultata lahko pravična rešitev.

Z drugimi besedami, pred odločitvijo morate natančno oceniti specifično situacijo, tako da upoštevate vrsto opreme, pogoje, pod katerimi je bila uporabljena in število odstreljenih serij.

Razprava z glavnim sodnikom je nujna, preden se sprejme kakršna koli odločitev o diskvalifikaciji rezultatov.

4.5 Na strelni liniji

4.5.1 Strelniške pozicije

Preveriti morate, da tekmovalčev položaj na liniji ne povzroča konflikta.

D2 - 3.12

4.5.2 Visoki poteg

Sodniki se morajo ves čas tekmovanja ukvarjati z varnostnimi vidiki. Če po mnenju sodnika tekmovalec uporablja za napenjanje loka tako tehniko, ki bi lahko pri nekontroliranem proženju puščico izstrelila izven varnostnega območja ali varnostnih preprek (nasip, mreža itd.), je treba tekmovalcu svetovati, naj spremeni svojo tehniko. Če tekmovalec vztraja pri uporabi takšne tehnike še po tistem, ko je bil obveščen o tej nepravilnosti, ga glavni sodnik in/ali DOS v interesu varnosti zaprosi, naj nemudoma preneha streljati in zapusti strelišče.

D3 - 15.4.6

Vendar pa ni vedno enostavno določiti, kaj pomeni visoki poteg. Ni nujno, da gre za visoki poteg, ko tekmovalec dvigne roko z lokom nad nivo ramena. Za vprašanje varnosti gre le takrat, ko se tetivo precej napne (ali več od največje napetostne točke pri sestavljenem loku).

Slika 13. Visoki poteg?

Zato mora sodnik upoštevati položaj roke z lokom in smer puščice v trenutku, ko se tetiva napne. Poleg tega je dejstvo, da je več razlogov za nevarnost za sestavljeni lok kot za ukrivljeni lok, saj ima slednji več nadzora nad nenamernim sproščanjem. Drugo vprašanje v zvezi s tem je, če je na določenem tekmovališču sploh vprašljiva varnost. Ozadje je morda popolnoma varno, ne glede na to, kako tekmovalci napenjajo lok.

V zadnjih nekaj letih smo videli tudi, da več tekmovalcev napenja lok vstran, kar zlasti na finalnem terenu pomeni, da je vleka pravzaprav usmerjena proti gledalcem. To seveda ni sprejemljivo in jih morajo sodniki odkriti čim prej.

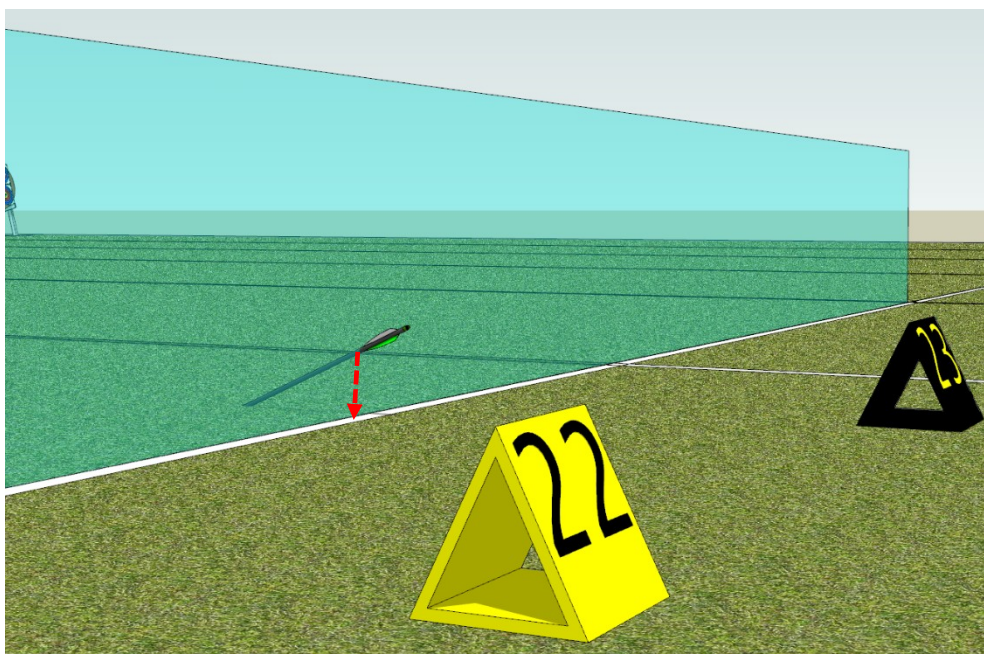
Glede na te parametre je vedno smiselno imeti več sodnikov, ki bodo preučevali zadevne tekmovalce, vključno z glavnim sodnikom.

4.6 3-metrška linija – veljavne puščice

Črta 3 metre pred strelno linijo ustvarja večjo poštenost do tekmovalcev v situaciji, ko puščica pade z loka ali je iz nekega razloga zgrešena. Pravilo se nanaša na del puščice, ki mora biti znotraj območja 3 metrov, da se šteje, da ni bila izstreljena. To pomeni, da jahač ali pero, ki bi lahko padlo, ni dovolj, da bi se smelo izstreliti drugo puščico. Toda tudi če je le jahač puščice znotraj območja 3m in če je še vedno pritrjen na puščici, je dovolj, da se sme izstreliti drugo puščico.

D2 - 7.1.1.9

Ne pozabite, da je 3m metrska linija zares dvodimenzionalna ravnina, ki stoji navpično nad linijo 3m, kot je razvidno iz slike 14.

Slika 14. 3-metrška linija

Najlažji način reševanja situacije s padlo puščico je, da tekmovalec, ko vidi, da je puščica znotraj 3m linije, v časovnem roku izstreliti še eno puščico. Vemo pa, da je to pogosto posledica okvare opreme (npr. zlomljenega jahača) in če tekmovalec

preneha streljati in pokliče sodnika, se to lahko rešuje tudi kot okvara opreme. V tem primeru stopi po končani seriji sodnik na 3m linijo in preveri položaj puščice ter poskrbi za morebitne preostale puščice, ki jih je še treba izstreliti.

Zgornji postopek se uporablja za kvalifikacijski krog, ne pa tudi za dvobojevalni krog, saj tam ni predvidenih dopolnilnih strellov. Če pride do podobne situacije v dvoboju, mora sodnik svetovati tekmovalcu, naj se sam odloči, če je puščica znotraj 3m linije ali ne, in ustrezno ukrepa. Po koncu streljanja seta/serije stopi sodnik na strelno linijo in poskuša s tekmovalčevega položaja oceniti, če leži puščica znotraj ali ne. Pri tem mora upoštevati višino tekmovalca, ki vpliva na vidni kot, kar lahko vpliva tudi na presojo. V vsakem primeru pa mora biti korist dvoma vedno na strani tekmovalca. Če se zdi, da je puščica znotraj 3m linije, sodnik razglasi, da puščica ni bila izstreljena, če pa se zdi, da je puščica izven 3m linije, se sodnik premakne na 3m linijo in izreče končno sodbo na podlagi dejanskega položaja puščice, da se prepreči napaka.

Ta situacija je ena od dveh možnih situacij, v katerih je tekmovalcu dovoljeno ponovno streljanje puščice.

4.7 Informacije trenerja in tekmovalci na liniji

Medtem ko je tekmovalec na strelni liniji, lahko od vodstva ekipe prejema neelektronske trenerske informacije pod pogojem, da to ne moti drugih tekmovalcev.

D3 - 12.6

Ostaja pa vprašanje, "kdaj moti druge tekmovalce"? Govorimo seveda o objektivnem standardu in izkušnje so pokazale, da so informacije z normalno glasnostjo ali seveda z znaki sprejemljive.

Namen je, da ne bi dovolili nobenega pogovora med tekmovalcem in vodstvom, tekmovalec ne sme govoriti s strelne linije. To lahko enostavno povzroči motenje drugih tekmovalcev.

4.8 Uporaba teleskopov

Teleskopi morajo biti pri uporabi na strelni liniji prilagojeni tako, da najvišji del teleskopa ni višji od pazduhe (glej sliko 15) tekmovalca, ki ga uporablja (tako da fotografom ne preprečujejo jasnih slik).

D3 –
11.1.9.2

Ko trije tekmovalci hkrati stojijo na strelni liniji, jim ni treba odstraniti teleskopov, ko zapustijo strelno linijo.

Če štirje tekmovalci streljajo v dveh sekvencah, je treba teleskope odstraniti, razen če se dva tekmovalca dogovorita za uporabo istega teleskopa. **V tem primeru višina teleskopa ne sme biti višja od višine pazduhe manjšega tekmovalca.**

Medtem ko **teleskopi niso dovoljeni na finalnem strelišču**, je tekmovalcem **dovoljeno imeti daljnogled** za njihovo uporabo, četudi so prisotni video zasloni.

*Slika 15. Teleskopi na strelni liniji
Na levi strani je primerna višina, na desni strani pa je razvidno, da je
tekmovalkin teleskop previsok*

4.9 Zapuščanje strelne linije

Pravila nam pravijo, da morajo tekmovalci zapustiti strelno linijo, ko končajo s streljanjem. Namen je izogniti se vsem nepotrebnim zamudam, zato se pomembnost tega pravila nanaša na tekmovalce, ki ostanejo zadnji na liniji.

To se ne nanaša na tekmovalca, ki iz vljudnosti do soseda, ki še strelja, ostane na liniji, da ne bi motil.

Drugo vprašanje so tekmovalci, ki zapustijo strelno linijo in se vrnejo k streljanju v času limitirane časovne sekvence. Najprej mora biti jasno, da to ni prepovedano, razen če se to počne z namenom motenja nasprotnika (nasprotnikov). Vendar je tekmovalec sam odgovoren, da se vrne na linijo, preden se serija zaključi.

4.10 Elektronska komunikacija

Že nekaj časa se razpravlja o tem, ali lahko vodstvo ekipe uporablja elektronsko komunikacijo med seboj (ne pa s tekmovalci) za čakalno linijo. Zastavilo se je tudi vprašanje uporabe mobilnih telefonov za čakalno linijo. Vse to je zdaj sprejeto (razen za olimpijske igre, finale svetovnega prvenstva in finale svetovnega pokala - in predvsem iz slikovnih razlogov).

D3 - 12.6

4.11 Tarčne anomalije

4.11.1 Odboji

D3 -14.2.6.1

Ko je sodnik obveščen o tej situaciji, pristopi k strelni liniji in razišče nastali problem, nato pa se umakne za čakalno linijo. Ko se linija izprazni, se sodnik premakne do strelne linije in DOS-u nakaže težavo z vizualnimi signali ali z radijsko komunikacijo (če obstaja).

Signal vključuje število puščic, ki so ostale za streljanje. DOS zaprosi tekmovalce, naj počakajo dokler se zadeva razreši. Tekmovalec z odbito puščico (ali vodja ekipe ali določeni pooblaščenec) in sodnik odideta k tarči. Sodnik najprej poišče puščico in glede na njen položaj na tleh ali drugje presodi, ali je bil odboj možen ali ne. Nato poskusi najti sled, ki jo je zapustila odbita puščica. Če jo najde, sodnik zapiše vrednost v svojo beležko, označi luknjico in postavi odbito puščico za tarčo. Pred označevanjem luknjice mora sodnik preveriti, da v tarči ni puščic, katerih vrednost bi bila kasneje pri zapisovanju morda vprašljiva. **Če je kakšna puščica blizu vrednostne linije, mora sodnik uporabiti ustrezen postopek, da določi vrednost te puščice, preden označi luknjico.** V takem primeru sodnik zapiše vrednost ocenjenega zadetka v svojo beležko.

Če sodnik najde več kot eno neoznačeno luknjico na tarčnem licu, določi puščici najnižjo vrednost neoznačenih luknjic.

Če imajo tekmovalci na tej tarči še kaj neizstreljenih puščic, morajo dokončati svojo serijo streljanja preden gredo vsi ostali k tarčam za popisovanje zadetkov te serije.

Sodnik, ki je bil prisoten pri zadevni situaciji, mora med zapisovanjem rezultatov potrditi vrednost puščice, ki se je odbila od tarče.

4.11.2 Preboji

D3 - 14.2.6.2

Postopek pri preboju je podoben tistemu pri odboju, čeprav se preboja pogosto ne odkrije, dokler tekmovalci ne pridejo do tarč za popisovanje zadetkov. Če se preboj odkrije prej, gredo vsi tekmovalci, ki streljajo na to tarčo, skupaj s sodnikom k tarči, če bo morda treba tarčno podlogo zamenjati in pred tem popisati vse vrednosti izstreljenih puščic.

Če se prijavi preboj, mora sodnik najprej poiskati puščico na tleh ali morda še nekje globoko v tarči, če ni viden njen jahač. Ko se sodnik po položaju puščice na tleh in/ali drugih dokazih prepriča, da gre zares za preboj, mora poskusiti prepoznati luknjico in njeno vrednost. Včasih je to mogoče storiti zaradi oznak, ki jih pri preboju naredijo peresa puščice; včasih se najde tudi več neoznačenih luknjic, a je le ena luknjica v licu tarče taka, ki priča o preboju. Samo v primeru, če zares ne morete prepoznati luknjice preboja, se popiše najnižjo vrednost neoznačene luknjice.

Če je puščica globoko zapičena v podlogo, mora sodnik poskušati prepoznati vrednost zadetka, preden jo potisne nazaj proti prednjemu delu podloge. To se lahko naredi tako, da se izmeri razdaljo do drugih puščic na zadnji strani ali do roba podloge.

Potiskanje puščice nazaj se sme opraviti samo v primeru, če je treba določiti vrednost zadetka, in ne sme biti opravljeno, dokler niso popisane vse ostale puščice.

Z izjemno previdnostjo je treba zagotoviti, da se puščico potisne nazaj pod istim kotom, kot je vstopila v podlogo.

Če pride do preboja, je treba podlogo zamenjati ali okrepiti s kakršnimi koli ustreznimi sredstvi, da se prepreči morebitne ponovne preboje.

4.11.3 Povešene puščice

D3 -14.2.6.1

Če se puščica povesi čez tarčno lice in ni povsem zapičena v podlogo, se mora streljanje na to podlogo takoj prenehati, da se zmanjša tveganje, da puščica pade iz tarče ali jo poškoduje druga puščica. Nato sledi enak postopek kot je predpisan za odboj ali preboj.

Vrednost viseče puščice se presodi po njenem vbodu v vrednostno območje, iz katerega visi.

Včasih se cevka viseče puščice dotika številnih vrednostnih območij, vendar to nima nikakršnega pomena za dejanski rezultat.

4.11.4 Zapisovanje v dvorani

Včasih tekmovalci naredijo napake (ali zgrešene strele), ko streljajo na razmnožena lica in izstrelijo dve puščici v isti center; npr. 10 in 9 v zgornjem licu, nobeno v srednje lice in 8 v spodnje lice. Pravila nam pravijo, da če imate dve puščici v istem licu, postane višja vrednost zgrešeni strel (Miss); potem imamo tukaj 9–8–M.

Včasih tekmovalec skuša nadoknaditi s streljanjem druge puščice v prazno lice; v našem primeru torej 10 in 9 v zgornjem licu, 10 v srednjem licu in 8 v spodnjem licu. Vemo, da če imamo več puščic, kot bi jih smeli imeti, vrednotimo najnižje tri zadetke, a če želimo najti te vrednosti, se moramo najprej spoprijeti s situacijo v zgornjem licu; tukaj imamo 9–M–10–8 (razvrščeno na 10–9–8–M). Tri najnižje vrednosti bodo torej v našem primeru 9–8–M.

Redkeje pa naletimo na tekmovalca, ki naredi to dvojno napako in celo stori tretjo, ko eno od puščic izstrelji izven dovoljenega časa. Postopek je nato tak: a) najprej uredite situacijo glede dveh puščic v istem licu, b) poiščite najnižje tri vrednosti zadetkov in c) prekrizajte in spremenite v M najvišjega od teh treh. V našem primeru bi bil rezultat 9–M–8–M = 8 krogov.

Vedno boste naredili prav, če boste uporabili pravilen postopek.

4.12 Okvare opreme

Če tekmovalec med serijo streljanja naleti na napako svoje opreme, mora takoj poklicati sodnika. Sodnik se približa tekmovalcu in se prepriča, da dejansko gre za okvaro opreme. Sodnik mora ugotoviti, koliko puščic je treba še streljati in oceni čas, ki ga tekmovalec potrebuje za popravilo ter se umakne za čakalno linijo. DOS-a čim prej obvesti po radiu ali pa, še preden se strelska linija izprazni, stopi na linijo in DOS-u sporoči okvaro opreme. To je potrebno, da se prepreči, da bi DOS poslal tekmovalce k zapisovanju zadetkov, takoj ko se linija izprazni. Če je tekmovalec že pripravljen za streljanje preostalih puščic, sodnik DOS-u sporoči, koliko puščic je še ostalo za streljanje. Če tekmovalec takrat še ni pripravljen, sodnik nakaže DOS-u signal, da lahko pošlje tekmovalce k popisovanju zadetkov.

D3 - 12.2.4

V vseh primerih pa je treba neizstreljene puščice odstreliti ob prvi priložnosti. Napaka opreme je zamenjava ali popravilo predmetov, za katere tekmovalec ne more predvideti težav. Strgane tetive ali zlomljeni jahači, odvijane merilne naprave, poškodovani ščitniki, premaknjeni klikerji in podobno so okvare opreme. Ni pa mišljeno tako, da bi tekmovalcu dovolili urejanje povitja na tetivi, lepljenje peres in tako naprej, za kar bi morale biti na voljo zamenjave. Toda za državna ali lokalna tekmovanja moramo biti morda nekoliko prizanesljivejši.

Pravila omogočajo največ 15 minut za streljanje neizstreljenih puščic zaradi vsake okvare opreme. To je namenjeno resnim težavam in praktično je, da se preostale puščice izstreli po zadnji seriji razdalje (tako po končanem popisovanju zadnje serije). Uporabiti pa je treba zdravo pamet in ne merimo časa 15 minut, pač pa tekmovalec dobi število serij z običajnim postopkom popisovanja, ki velja za pribl. 15 minut.

D3 - 15.2.2

Če pride do okvare opreme med serijo določene razdalje, lahko tekmovalec dobi nekaj časa za popravilo opreme, preden izstreli neizstreljenje puščice.

**D3 - 12.2.4
D3 - 12.2.5**

Upoštevati je potrebno pravilo, ki velja za "vsako okvaro opreme", tako da če ima tekmovalec na žalost še enkrat ali celo večkrat okvaro opreme, se vsakokrat ravna enako.

OPOMBA: Tekmovalec si lahko vzame toliko časa, kot ga potrebuje za popravilo opreme. Vendar lahko streljanje neizstreljenih puščic traja največ približno 15 minut.

Poleg tega pa tekmovalec z okvaro opreme po popravilu take okvare ne bo dobil časa za poskusne strele.

V fazi dvobojevanj na tekmovanju ni nobenega dodatnega časa za okvaro opreme.

Potreba po odhodu na stranišče se ne šteje za okvaro opreme, čeprav pravila dopuščajo, da tekmovalci pooblastijo druge, da za njih popišejo puščice, ali da zamenjajo mesta v vrstnem redu streljanja z drugim tekmovalcem, da bi si zagotovili čas za take potrebe. Če pa gre za težavo epidemičnega značaja, potem morajo sodniki in DOS najti zdravorazumsko rešitev.

4.13 Zdravstvene težave

Mišični stres ali poškodba se ne šteje za okvaro opreme. Odgovornost tekmovalca je, da se usposobi za tekmovalje. Toda zavedati se je treba, da imamo pred kratkim sprejeta pravila glede nepričakovane zdravstvene težave, ki se je pojavila med tekmovalcem. Medicinsko osebje mora določiti obseg težave in sposobnost tekmovalca, da nadaljuje s tekmovalcem brez pomoči. Streljanje neizstreljenih puščic je podobno kot pri okvari opreme.

D3 - 12.2.6

Ta pravila o nenadnih nepričakovanih zdravstvenih težavah ne veljajo za faze dvobojevanj na tekmovalcu.

4.14 Streljanje puščic zaradi sestavljenih težav

Če obstajajo tekmovalci, ki morajo hkrati streljati neizstreljene puščice zaradi odboja, okvare opreme itd. in imajo različno število puščic, obstajata dve možnosti organizacije streljanja. Če je malo tekmovalcev, so lahko hkrati poklicani na strelno linijo. Čas streljanja se nastavi na največje število puščic, sodnik pa posameznim tekmovalcem glede na potreben čas za ustrezno število puščic z besedami določi, kdaj naj začnejo streljati. Pred začetkom streljanja sodnik razloži tekmovalcem celoten postopek. Če je tekmovalcev veliko, se streljanje lahko opravi ločeno glede na število puščic.

D3 - 13.4.2

Čas, namenjen za streljanje vsake puščice, je štirideset sekund.

4.15 Streljanje pred in po signalu

Ker tekmovalci ne smejo dvigniti loka pred signalom, je streljanje pred signalom redko. Pogosteje se zgodi strel po poteku časovne omejitve, spust puščice ob zvočnem signalu ali takoj po njem (prvi zvočni signal je znak, da se je čas za streljanje iztekel).

D3 - 15.2.3

Preden ukrepamo, **moramo biti popolnoma** prepričani, da se je omejeni čas iztekel - pogosto je to težka presoja. Upoštevati moramo, da smo morda slišali zvočni signal pred tekmovalcem. To je resničnost in se lahko zgodi, če stojimo bližje izvoru zvoka.

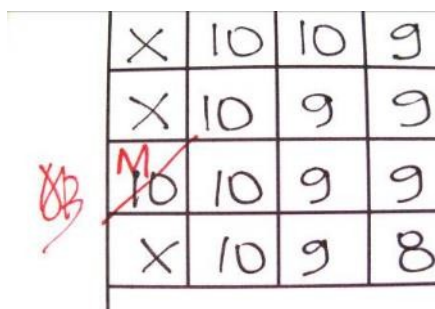
Zelo pomembno je tudi, da se pravočasno postavimo tako, da vidimo spust puščice, kar je odločilna točka za našo končno odločitev.

Po potrebi se lahko posvetujemo z DOS-om o situaciji, saj naj bi le-ta situacijo natančno spremljal.

Če je puščica izstreljena sočasno z začetkom signala za konec časovne sekvence, je smiselno tekmovalcu odobriti korist dvoma. Če je puščica izstreljena pred ali po signalu za omejitev časa, tekmovalec izgubi najvišjo vrednost puščice v tej seriji. To se naznani tako, da dvignemo rdeči karton. V zbirnik se vnese vrednosti vsakega zadetka (3 ali 6). Nato sodnik opravi popravek in se z rdečo barvo

podpiše (slika 16).

Če je na tekmovališču puščica izstreljena po končanem treningu oz. ogrevanju in pred začetkom tekmovanja ali med odmori, tekmovalec izgubi najvišjo vrednost zadetka v naslednji seriji; vendar bo tekmovalec izstrelil 3 ali 6 puščic, odvisno od primera. Priporočljivo je, da tekmovalca obvestimo, naj izstrelji vse puščice v seriji in popiše vse zadetke, zatem pa sodnik popravi zbirnik. Če se to zgodi, sodnik ob koncu te serije pokaže rdeči karton.

X	10	10	9
X	10	9	9
10	10	9	9
X	10	9	8

Slika 16. Popravek zbirnika

4.16 Razlike med zvočnimi in časovnimi signali

Zvočni signali

D2 - 7.2.5.1

Pravila pravijo, da je veljaven zvočni signal, če obstaja neskladje med njim in semaforji. Če je torej razlika med tema dvema ena ali dve sekundi, je treba zvok šteti za pravilen signal. Če pa uporabljamo nesinhroniziran sistem in DOS ali kdo, ki naj bi oddajal zvočni signal, zaradi pomanjkanja pozornosti ali zaradi motenja (na primer nekoga, ki se pogovarja z njim) tega ne stori več sekund, je treba uporabiti zdrav razum. **V tem primeru bi morali ugotoviti, kateri nadzor je bil v resnici točen in sprejeti odločitev v korist tekmovalcev, ki jih ne bi smeli kaznovati zaradi neodgovornosti drugih.** To je celo še pomembnejše, če se zvočni signal odda pred iztekom predpisanega časa.

4.16.1 Časovni signali

Med sodniki se že dolgo razpravlja o tem, kako ravnati v situacijah, ko pride do napake s časovnim opozorilnim signalom (rumena luč, ura itd.), zaradi česar tekmovalci ne morejo izstreliti svoje zadnje puščice (puščic) preden je pravočasno podan zvočni signal za konec streljanja ali v naglici, če je čas na napačno nastavljeni uri prekratek.

a) Tekmovalec ima pravico, da ima pravilen opozorilni signal časa 30 sekund pred iztekom časovnega obdobja. Če je podano manj kot 30 sekund, ima tekmovalec pravico dobiti po 40 sekund časa na puščico za streljanje preostalih puščic - tudi če je bil skupni čas (2 min ali 4 min) pravilen.

Vendar pa tekmovalci nimajo pravice do streljanja neizstreljenih puščice, če imamo na razpolago še druga sredstva za merjenje časa, ki jih lahko vidijo - npr. če je odštevalna ura zlahka vidna, medtem ko luči ne delujejo pravilno. Pravično je treba presoditi o dejanski situaciji in se odločiti v korist dvoma za vpletenega tekmovalca. Zavedati pa se je treba, da pri streljanju sekvenc s posameznimi puščicami opozorilni signal sploh ni podan.

Prav tako se moramo zavedati, da če ure ali semaforji izginejo, konec serije ne bo naznanjen. Večina tekmovalcev ima natreniran svoj ritem in lahko nadaljuje s streljanjem ter pravočasno izstreliti svoje puščice, toda če prenehajo streljati, sledimo zgoraj omenjenemu postopku.

b) Če je na uri po pomoti napačno nastavljena prekratka časovna sekvenca, je priporočljivo, da se ura "ugasne", da tekmovalci ne bi bili pod stresom zaradi kratke časovne sekvence in da bi hkrati prenehali streljati. Tekmovalci bodo bodisi še naprej streljali ali se ustavili, kot je omenjeno zgoraj - in sodniki morajo rešiti situacijo v najboljšem interesu tekmovalcev.

V nekaterih primerih (večinoma, ko morajo tekmovalci izstreliti neizstreljene puščice zaradi odbojev, okvare opreme itd.) sodniki prevzamejo vodenje časovne sekvence. Vendar sodniki niso časomerilci - v resnici so tam, da nadzorujejo vodenje merjenja časa.

Zato kot je to osnovna naloga DOS-a, le-ta ali njegov namestnik vodi postopek merjenja časa v vseh situacijah, kjer je to potrebno.

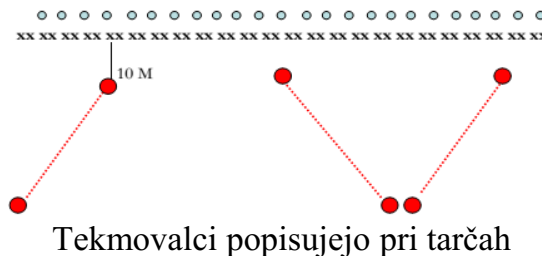
4.17 Položaj sodnikov v času popisovanja rezultatov

Po signalu za odhod k tarčam za popisovanje zadetkov se sodniki pomaknejo k tarčam enotno, v liniji. Zaustavijo se na svojih določenih mestih, približno 10 metrov pred dodeljenimi tarčami. Če jih pokličejo na pomoč, opravijo nalogo in se vrnejo na svoje mesto ter se obrnejo proti tarčam.

Če je sodnik, razporejen na sosednje tarče levo ali desno od nas zaseden in je potrebna pomoč pri drugi od njegovih tarč, takoj priskočimo na pomoč in se po končanem delu vrnemo na svoje določeno mesto.

Ko vsi tekmovalci zaključijo zapisovanje rezultatov in odidejo mimo sodnikov, se sodniki prepričamo, da nihče ni ostal za tarčami in da so naše dodeljene tarče čiste (ni nepopoljenih puščic) in varne (npr. tarčna lica so še dobra). Zatem sodniki zapustimo strelišče enotno in DOS-u pokažemo, da je strelišče čisto in varno (glej člen 5.2 – Eliminacijski krog Olimpijskega kroga).

Kvalifikacijski in Eliminacijski krog

Slika 17. Položaj sodnikov med popisovanjem

Sodniki se morajo pomakniti s strelne linije v enotni liniji in se ustaviti 10 m za tekmovalci, ko le-ti odidejo k popisovanju rezultatov.

4.18 Vrednost zadetka – Ni druge ocene

Ocena vrednosti zadetka v tarči je ena izmed najpomembnejših nalog sodnika, še posebej, ker je odločitev posameznega sodnika dokončna. Če to pomembno delo opravljamo profesionalno, si pridobimo spoštovanje in zaupanje tekmovalcev.

D3 - 14.1.3
D3 - 14.1.5
D3 - 14.2

Ključnega pomena je, da k reševanju težave pristopimo pravilno;

- (a) *Vedno uporabljamo povečevalno steklo.*
- (b) *Vedno pogledamo puščico z obeh strani – enkrat.*
- (c) *Vedno pogledamo puščico s pozicije blizu pravega kota (90 stopinj) glede na cevko puščice, vzporedno s tarčnim licem.*
- (d) *Vedno se poskušamo izogniti dotikanju lica, podloge ali puščic.*
- (e) *Vedno jasno povemo vrednost zadetka.*
- (f) *Vedno preverimo, da je naša ocenjena vrednost zapisana.*

Nikoli ne vprašamo, komu pripada sporna puščica, in se vzdržimo komentarjev, kako težko je presoditi vrednost zadetka.

Bodimo odločni v svoji objavi odločitve, ki smo jo sprejeli, npr.
“Vrednost zadetka je devet.”

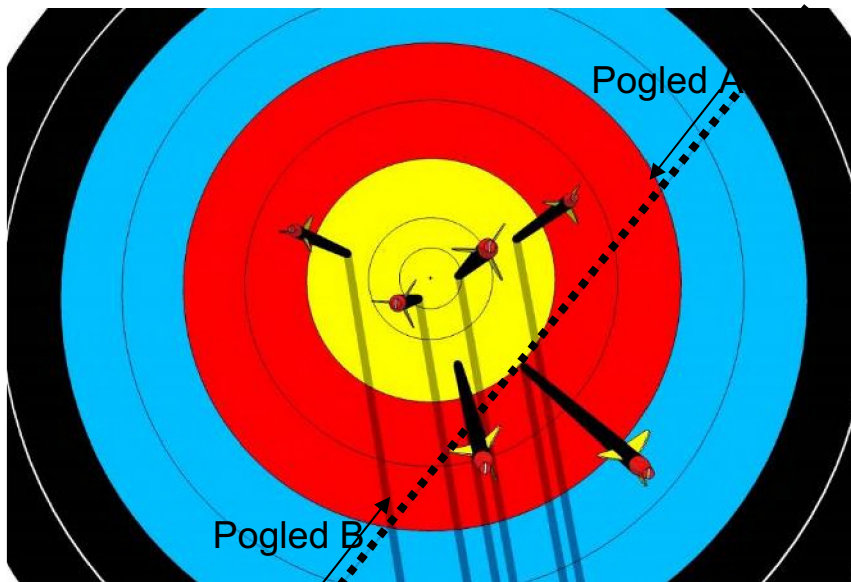
Kadar ni ločilne linije, se nam bo morda včasih zdelo potrebno pogledati linijo s položaja tik pred tarčo, od koder bomo lahko bolje ocenili verjeten lok manjkajočega dela linije. To storimo šele potem, ko smo poskušali z lečo z obeh strani presoditi vrednost puščice.

Ne smemo pa pozabiti, da med vrednostnima območjema 2 in 3 ter med območjema 4 in 5 ni ločilne linije. Pogosto nas presenetijo številni tekmovalci po svetu, ki trdijo, da je vrednost njihovega zadetka 5, ker se puščica dotika temnejše črte na notranji strani na meji s črno. Pravzaprav se to nanaša na območje, kjer se dve barvi stikata. To območje spada v vrednostno območje s 4 krogi.

Pri ocenjevanju uporabite te smernice:

(1). Če ločilna linija ni poškodovana ali če jo v zadevnem območju zamakne puščica, si poskusimo prikazati namišljeni obod prvotnega kroga.

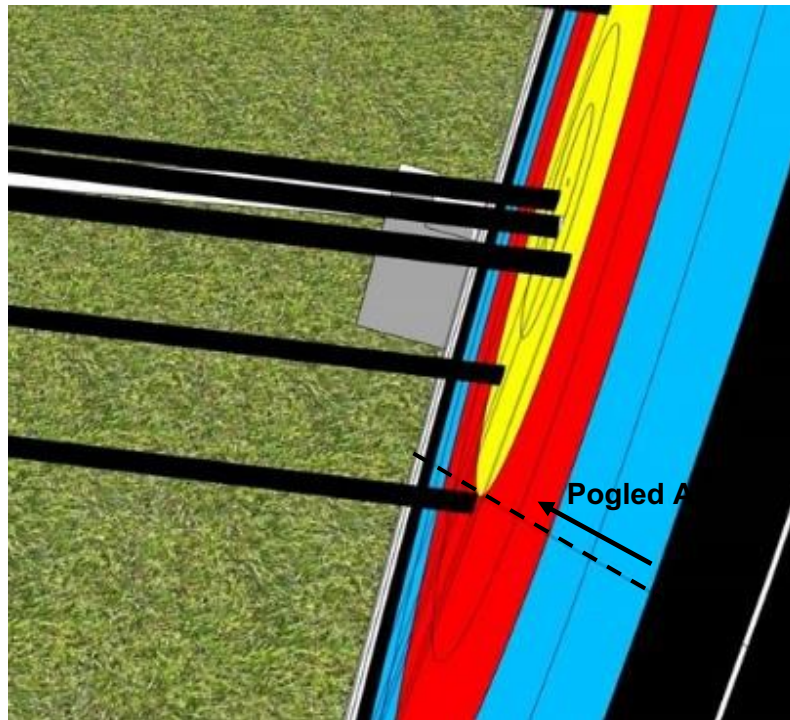
(2). Za odločanje si ne smemo vzeti preveč časa. Če nismo prepričani, se odločimo za višjo vrednost. Ne pozabimo, da tekmovalcu pripada korist dvoma.

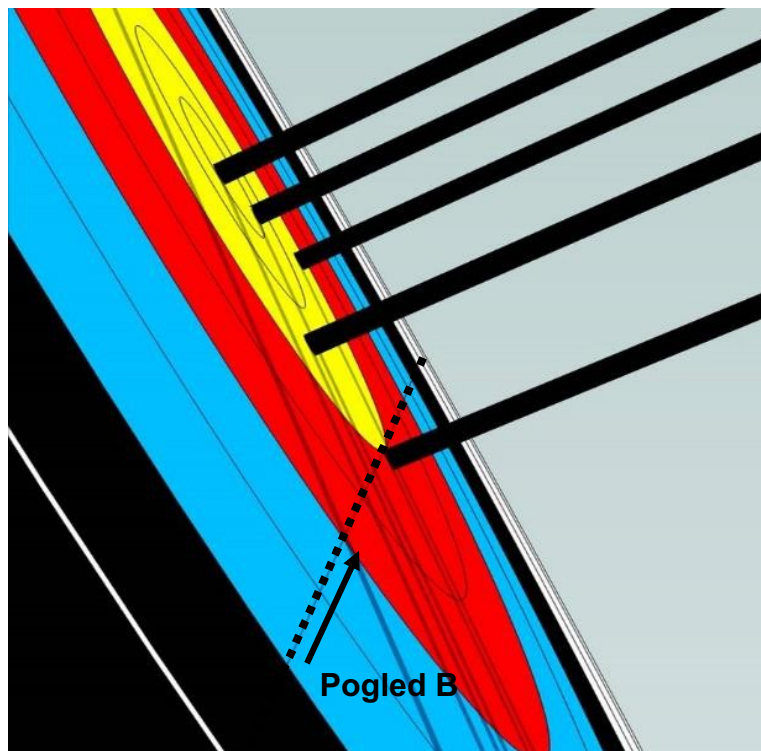
Slika 18. Ocenjevanje vrednosti zadetka

(Puščica v spodnjem desnem delu zgornjega lica (slika 18) je zelo blizu linije in mora o vrednosti tega zadetka odločiti sodnik. Prvi vtis dobimo ob frontalnem pogledu na tarčo, ki je v mnogih primerih lahko zavajajoč, zato vrednosti zadetka ne bi smeli določiti s tega pogleda. Vedno je treba pogled usmeriti proti vrednostni liniji vzdolž tangente na le-to v legi puščice iz zgornjega desnega kota lica proti puščici (Pogled A) in od še spodaj proti puščici (Pogled B)). Če manjka del ločilne linije, je morda potreben še pogled od spredaj.

Slika 19. (zgoraj) pogled od zgoraj in Slika 20. (spodaj) pogled od spodaj
Ocenjevanje vrednosti iz pogleda A in iz pogleda B
Puščico, katere vrednost je treba oceniti, je treba vedno pogledati vzdolž tangente
na vrednostni krog z ene in z druge strani. Na teh slikah imate prikazan pogled na
vprašljivo puščico, pogled navzgor/navzdol po tangencialni črti.

Ko sodnik odloči o vrednosti zadetka, ki je še vedno v tarči, ne more biti več drugega klica ali pritožbe.

Včasih pride do situacije, ko se od nas zahteva, da ocenimo vrednost zadetka, ki sploh ni vprašljiv in kjer bi bilo videti smešno slediti zgoraj opisanemu postopku. V takšnih situacijah je morda pametno vprašati tekmovalce o njihovem mnenju, na kar se pogosto strinjajo z dejansko vrednostjo brez naše dodatne pomoči.

D3 - 14.1.3
D3 - 14.1.5

4.19 Število izstreljenih puščic – V/Izven časa

Zgodi se, da tekmovalci iz enega ali drugega razloga izstrelijo več puščic, kot je dovoljeno, ali celo streljajo puščice pred ali po zvočnem signalu za začetek oz. konec streljanja. V tem primeru mora sodnik ukrepati, da prilagodi rezultat na zbirniku. Če je puščica izstreljena izven dovoljenega časa, moramo nujno pokazati rdeči karton in poskrbeti, da so prvotni rezultati v celoti zapisani na zbirniku, saj je na te ukrepe možno vložiti pritožbo.

D3 - 14.2.2
D3 - 15.2.6

4.19.1 Preveč izstreljenih puščic

Če tekmovalec izstrelji več puščic, kot je dovoljeno v določenem času, se popiše najnižjih šest zadetkov ali tri najnižje zadetke, odvisno od kroga streljanja. Enako velja za ekipe in mešane ekipe, kadar streljajo hkrati.

4.19.2 Sestavljene kršitve

Če tekmovalec izstrelji puščico izven dovoljenega časa in tudi izstrelji preveč puščic, potem je prišlo do več kršitev. V tem primeru se v zbirnik popiše najnižjih šest/tri puščic, nato pa se najvišji rezultat (od šestih/treh) prekriža in popravi na M (Miss).

4.20 Zbirniki in popravki na zbirnikih

Tako na zunanjih kot na dvoranskih tekmovanjih, kjer ni uradnih zapisnikarjev, tekmovalci popisujejo rezultate sami in uporabljajo dvojne zbirnike. Če pride do razhajanja v vrednostih zadetkov med obema zbirnikoma, obvelja nižja vrednost.

D3 - 17.1.1

Vendar pa lahko napako na zbirniku tekmovalci popravijo, preden populijo puščice pod pogojem, da se vsi tekmovalci na tarči strinjajo s popravkom in se ob tem podpišejo. Če nas kot sodnika zaprosijo za tak popravek, to storimo - a hkrati podučimo tekmovalce, da lahko in kako to opravijo sami.

Po zadnji seriji posameznega kroga morajo tekmovalci podpisati zbirnike. To dejanje pomeni, da se tekmovalci strinjajo z zapisanimi vrednostmi zadetkov, skupno vsoto, ki je navedena na dnu zbirnika, številom 10-k in X-ov in tudi z zmagovalcem dvoboja.

V zadnjem času je bilo več primerov, ko oba tekmovalca v dvobojevalnem krogu nista podpisala zbirnika. Po takšnem scenariju sta oba tekmovalca diskvalificirana s tekmovanja in tekmovalec v naslednji fazi eliminacijskega kroga dobi dobljeni dvoboj (bye).

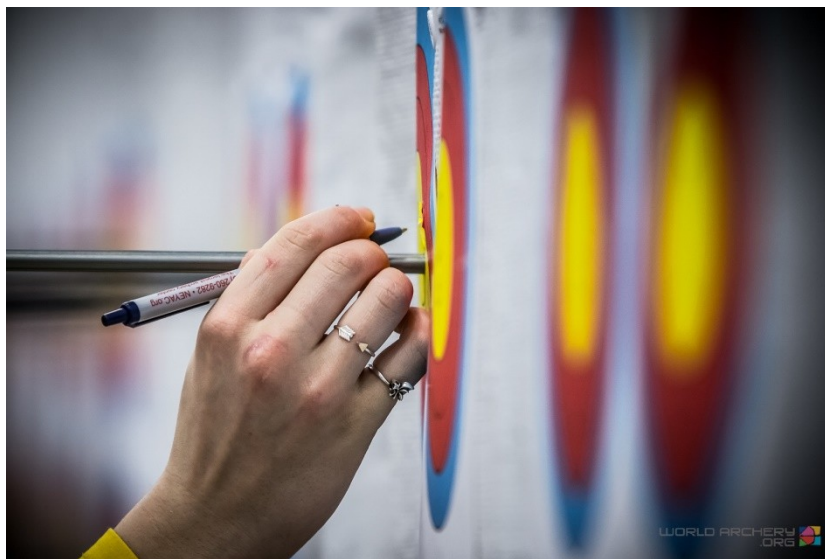
4.21 Označevanje luknjic

Številni tekmovalci menijo, da je treba na tarčnem licu označiti vse luknjice, tako znotraj kot tudi zunaj dejanskega vrednostnega območja. Nekateri označijo vse luknjice na podlogi in celo luknjice v lesu stojala tarče.

D3 - 14.2.4

Pravila navajajo, da "puščico, ki zadene tarčo in se odbije, se popiše glede na njeno sled na tarčnem licu pod pogojem, da so bile vse luknjice označene in je mogoče prepoznati neoznačeno luknjico ali oznako". Ključne besede so "tarčno lice", vrednostno območje lica 40, 60, 80 ali 122 cm. Luknjice zunaj vrednostnih območij se ne upoštevajo.

Za označevanje luknjic niso odgovorni sodniki.

Slika 21. Označevanje luknjic

Le v posebnih okoliščinah, ki so jasno opisane v pravilih in v tem Sodniškem priročniku, naj bi sodniki označili luknjice. Če pa preverjamo tarčno lice, da ocenimo morebitno potrebo po zamenjavi ali da ocenimo kvaliteto ločilnih linij in najdemo neoznačeno luknjico, jo lahko označimo in opozorimo tekmovalce na tej tarči na njihovo odgovornost ter seznanimo s tem njihovega vodjo ekipe ali trenerja.

Zelo pogosto si tekmovalci na eni tarči razdelijo naloge in enega tekmovalca določijo za označevanje luknjic, drugega za puljenje puščic itd. Takšno dejanje sodnika bo tekmovalce vzpodbudilo k potrebi po označevanju luknjic. Pogosto nas preseneti, da tudi izkušeni tekmovalci luknjic ne označujejo pravilno. Tekmovalce moramo naučiti, da označujejo luknjice s kratkimi črtami, ki niso daljše od 5 milimetrov. Dovolj sta dve črti pod pravim kotom.

Zavedati se moramo tudi, da nekateri tekmovalci predvsem na dvoranskih tekmovanjih krepko označujejo luknjice, da bi si omogočili boljšo merilno točko v centru ali pa celo povečajo nekaj luknjic za ta namen. To vsekakor ni sprejemljivo; zamenjati moramo lice in opozoriti tekmovalce.

4.22 Puščice pozabljene v tarči.

Če puščice nenamerno ostanejo v tarči, se streljanja ne prekine.

D3 - 14.3.1
D3 - 14.3.2

4.23 Težave na tarči

Vseh težav na tarči se ne da rešiti pri tarčah. V vetrovnih razmerah se tarčna lica lahko odpnejo in postanejo ohlapna. Če lice v vetru postane ohlapno in na primer en vogal visi čez vrednostno območje med serijo streljanja, morajo tekmovalci na tej tarči prenehali streljati in počakati, da s streljanjem zaključi celotna linija. Ko vsi drugi tekmovalci na strelišču zaključijo s streljanjem svoje serije, sodnik s tekmovalci na tej tarči odide k tarči, popiše vrednosti zadetkov v svojo beležko, označi luknjice, poskrbi za puljenje pušic in uredi tarčo.

Sodnik se s tekmovalci vrne na strelno linijo in DOS-u sporoči, koliko pušic morajo ti tekmovalci še izstreliti in zatem sledi streljanje preostalih pušic preden gredo vsi tekmovalci k tarčam za popisovanje zadetkov. Sodnik nato sodeluje pri popisovanju zadetkov na tej tarči.

4.24 Padla podloga

Če tarčno lice odpihne ali tarčno podlogo prevrne (kljub dobri pritrditvi in kontroli sodnikov), mora sodnik, ki je razporejen na tako tarčo, izvesti vse po njegovi oceni potrebne ukrepe in zagotoviti ustrezen čas za streljanje preostalega števila pušic, ko se nastala situacija na tej tarčni podlogi skrbno uredi.

Če je očitno, da so se puščice polomile ali odmaknile z mesta, v katerega so bile zapičene, ali če ni mogoče določiti natančnih točk na tarči in s tem tudi vrednosti zadetkov, potem razporejeni sodnik odloči, kako ukrepati. Samo tiste puščice, katerih zares ni mogoče popisati, se lahko šteje za neizstreljene.

Ta situacija je druga od dveh možnih situacij, v katerih je tekmovalcu dovoljeno ponovno streljanje pušic.

D3 - 12.5.1
točka 2

4.25 Postopek dodatnega izločilnega strela v Kvalifikacijskem krogu

Če imajo tekmovalci po koncu kvalifikacijskega kroga izenačen rezultat in vsi napredujejo v naslednjo stopnjo tekmovanja, se za potrebe razvrstitve v dvobojevalni diagram izid razreši s štetjem števila desetak (vključno z 10 in X) in nato števila X-ov.

Ni nujno, da se sodniki vključijo v ta postopek, ki ga običajno izvaja elektronski sistem za vodenje rezultatov. Naša naloga je, da pred začetkom tekmovanja preverimo, ali lahko računalniki dejansko razrešijo izenačene rezultate po tem postopku. Če imajo ti tekmovalci enako število desetak in X-ov, mora sodnik opraviti žreb, razen če tega ne opravi računalnik.

Dokler niso podane uradne informacije o dodatnih izločitvenih streljih, morajo

D3 - 14.5.2

tekmovalci ostati na tekmovališču. Tekmovalec, ki ob napovedanem dodatnem strelu ni prisoten, je razglašen za poraženca tega dvoboja.

Če pa sta tekmovalca izenačena na položaju, ko en tekmovalec napreduje v naslednjo stopnjo, drugega pa se izloči, potem bo potreben dodatni izločitveni strel. Pozorni moramo biti na da, da ko se uvrstijo 104 tekmovalci, ima najboljših 8 tekmovalcev dvakrat dobljeni dvoboj (bye), **neodločen izid za 8. mesto pa torej zahteva dodatni izločitveni strel.**

Dodatni izločitveni strel se izvede s streljanjem ene same puščice na zadnjo razdaljo kvalifikacijskega kroga. Organizator mora na sredino strelišča (ali kam drugam na dobro vidno mesto za gledalce) postaviti dve tarči. Če je bila zadnja razdalja 30m in streljanje na zmanjšana lica premera 80 cm (s tremi ali štirimi lici na tarči), se za streljanje dodatnega izločitvenega strela uporabi enaka nastavitve, tekmovalca pa bosta streljala v isto lice kot med tekmovalcem (A, B, C ali D). Tekmovalca streljata istočasno, omejeni čas za streljanje je 40 sekund. Včasih so te tarče precej daleč od direktorja streljanja in sodnik na tekmovališču mora signalizirati DOS-u, ko so tekmovalci pripravljeni na start. Poskrbeti moramo, da pred čakalno linijo ne stopi nihče drug razen vpletenih tekmovalcev.

Vsak tekmovalec izstrelji po eno puščico za rezultat. Če je rezultat enak, bo tekmovalec s puščico, ki je po merjenju bližje centru, razglašen za zmagovalca. V primeru, ko gre za zunanji kvalifikacijski krog, **če oba tekmovalca zadeneta 10 pri ukrivljenem loku ali 'X' pri sestavljenem loku**, se pomerita še enkrat z 2. izločitvenim strelom. V zgoraj navedenih okoliščinah **se postopek merjenja bližje centru ne opravi po 1. izločitvenem strelu**. Izstrelita drugo puščico in če je tudi tokrat rezultat enak, je tekmovalec s puščico bližje centru razglašen za zmagovalca. Če sta izenačena tako rezultat kot tudi oddaljenost od centra, se postopek ponovi, dokler ne dobimo zmagovalca.

D3 - 14.5.2.1

Pri merjenju razdalje od središča je bolje, če uporabimo merilno napravo, ki jo je mogoče zablokirati in prenesti z ene tarče na drugo. Ne uporabljajte digitalnih naprav za merjenje razdalje od središča do puščice. Če je razdalja zelo majhna in smo v dvomu, razglasimo oba tekmovalca za izenačena in jima omogočimo, da izstrelita še eno puščico.

4.26 Nešportno vedenje

D3 -15.1.7.1

Pravila zdaj v poglavju vprašanja nešportnega vedenja pravijo, da se nešportnega vedenja ne sme dopuščati. Takšno vedenje tekmovalca ali kogar koli, za katerega se šteje, da pomaga tekmovalcu, ima za posledico diskvalifikacijo zadevnega tekmovalca in lahko nadalje privede do suspensa z bodočih tekmovalcev.

To je sicer ena od tistih sivih področij sojenja. Kaj sploh lahko štejemo za nešportno vedenje? Razlaga tega je zelo subjektivna in je odvisna od vsakega posameznega sodnika.

Verbalne žalitve, ki jih tekmovalec ali njegov uradni spremljevalec namenita sodniku, je treba obravnavati mirno z izdajo opozorila vodji ekipe in obvestilom, da je tekmovalec lahko diskvalificiran, če se verbalne žalitve nadaljujejo.

V nobenem primeru se ne sme dopuščati fizičnih dejanj, usmerjenih proti sodnikom ali uradnim osebam na tekmovanju; fizični stik ali agresija vodita k takojšnji diskvalifikaciji.

5.0 POSTOPKI NA TEKMOVANJU – 2. DEL ELIMINACIJSKI IN FINALNI KROGI

5.1 Uvod – Eliminacijski in Finalni krogi

D2 - 4.5.1.4

Druga stopnja na prvenstvu je izločitvena faza, ki zahteva, da se tekmovalce razvrsti in uvrsti v neposrednje dvoboje, kot je določeno v statutu in pravilih World Archery.

Mejna linija reza za različna tekmovanja je sledeča:

104 tekmovalci na svetovnem zunanjem tarčnem prvenstvu. (8 najboljše uvrščenih tekmovalcev ima v prvih dveh dvobojevalnih krogih dobljene dvoboje (bye) in vstopijo v tekmovanje v 1/16 finala.

*D3 - 13.2.1
Slika 1*

64 tekmovalcev na tekmovanjih svetovnega pokala (razen če je prisotnih več kot 104 tekmovalcev – potem kot zgoraj.

32 tekmovalcev na svetovnem dvoranskem prvenstvu.

D2 – 4.5.2

Med olimpijskimi igrami se izvede uvrstitveni krog, da se določi položaj tekmovalcev za dvobojevanja. V tem primeru je 64 tekmovalcev uvrščenih v nadaljevanje eliminacijskega kroga iger.

5.2 Eliminacijski krogi

V izločilnih dvobojih streljajo tekmovalci dvoboje drug proti drugemu. Z nekaterimi izjemami potekajo dvobojevanja v isti kategoriji istočasno. Tekmovalci z ukrivljenim lokom streljajo v setih, po tri puščice v vsaki seriji, največ pet setov - medtem ko tekmovalci s sestavljenim lokom streljajo pet serij za kumulativni rezultat.

5.2.1 Seti

Zmagovalec seta prejme 2 točki. Če je set neodločen, potem vsak tekmovalec dobi 1 točko. Tekmovalec, ki izgubi set, pa prejme nič točk. Prvi tekmovalec, ki doseže šest (6) točk, zmagava dvoboj. Če sta tekmovalca na koncu dvoboja izenačena, odloči o zmagovalcu dodatni izločitveni strel (5-5).

5.3 Finalni krogi

V četrtfinalu, polfinalu in v dvoboju za medalje tekmovalci streljajo po 3 (tri) puščice v vsaki seriji in streljajo vsako puščico izmenično v omejenem času po 20 sekund na puščico. **Razen izmeničnega streljanja in ob tem, da se dvobojev ne strelja istočasno, pač pa vsakega posebej, finalni krog sledi istemu konceptu kot eliminacijski krog.**

D3 - 13.2.1
točki 3 in 4

Vendar se zaradi natrpanega urnika izmenično streljanje včasih izvaja le v polfinalnih in/ali dvobojih za medalje, o čemer odloča tehnični delegat.

Okvara opreme in zaustavitev streljanja zaradi zdravstvenih razlogov nista mogoča v eliminacijski in finalni fazi tekmovanja.

5.4 Sodniški postopki linijskega sodnika

Linijskega sodnika delegira glavni sodnik in ta je odgovoren za dogajanje na strelni liniji. Ta je zelo močno vključen v potek tekmovanja in je tudi zelo viden. Da bi sodnikom zagotovili še večjo stopnjo vidnosti, imajo zdaj linijski sodniki mikrofone za prenos verbalne komunikacije s tekmovalci.

Tekmovalci se po predstavitvi morda želijo rokovati drug z drugim, vendar je to njihova odločitev. Linijski sodnik ne sme zahtevati, naj to storijo, prav tako ne sme linijski sodnik sprožiti rokovanja s tekmovalci.

Višje uvrščeni tekmovalec po kvalifikacijah odloči, kdo bo začel streljati dvoboj.

Naslednje točke so namenjene enotnosti v našem sodniškem postopku, vendar jih včasih zaradi logističnih razlogov lahko spremenimo.

- a) *Na vhodu na tekmovališče pričaka tekmovalce/ekipe, ki jih spremlja maršal, in nato vpraša višje uvrščenega tekmovalca/ekipo, če bo streljal prvi ali drugi. Ko se to odloči, si mora sodnik to zapomniti (npr. tako, da nekaj položi v desni (tarča 2) ali levi (tarča 1) žep) in poskrbi, da bodo pravilne informacije posredovane uradniku za športno predstavitev, ki nadzoruje neuradno točkovanje/table z rezultati in DOS-u.*

b) Po podanem signalu sodnik odkoraka na strelišče in tekmovalci mu sledijo. Stopi na strelno linijo, se obrne in usmerja tekmovalce na njihove pozicije, kjer odložijo svoje loke in opremo.

c) Nato povabi tekmovalce na strelno linijo, kjer se vsi obrnejo v ustrezno smer za TV in sledi njihova predstavitev. Ko se sodnika predstavi, le-ta sname klobuk/kapo in se z glavo rahlo prikloni.

d) Nato reče: "Tekmovalci, pripravite se", nakar se tekmovalci pripravijo. Nato reče: "Tarča X strelja prva, tarča Y strelja druga". Zatem sodnik preveri table z rezultati in ure, da se prepriča, da je vse pravilno nastavljeno. Nato reče: "Teren čist, začnite dvoboj". Potem poda ročni signal, obrnjen proti tarčam, da pokaže, kdo začne streljati (to je tudi potrditveni signal za DOS).

e) Sodnik nato poda ročni signal DOS-u tako, da roko usmeri proti tarči in pogleda DOS-a, kar pomeni, da DOS zdaj prevzema nadzor, in hitro zavzame svoj položaj - za tekmovalčevim območjem, na sredini v ekipnem tekmovanju oz. na desni strani v posamičnih dvobojih. Položaj se pa lahko v sodelovanju s kamermani tudi prilagodi.

Za naslednje serije se točki (d) in (e) ponavljata, sodnik pa mora paziti bodisi na nižji rezultat (sestavljene lok) ali nižje skupne set točke (ukrivi lok) - saj bo tekmovalac/ekipa z nižjim rezultatom začel naslednjo serijo. (Če sta rezultata/set točke izenačena, bo tekmovalac/ekipa, ki je začel tekmo, prvi streljal - kot pri dodatnem izločitvenem strelu). Rezultat/število set točk na tabli z rezultati je potrjen, ko posamezni rezultati puščic izginejo in se prikaže le skupni rezultat. Ko so rezultati potrjeni, sodnik reče: "Država/Tekmovalac X vodi <rezultat> proti <rezultat>, Država/Tekmovalac X strelja prvi". Zatem reče "Teren čist" in ponovi korak (e) zgoraj.

Med ekipnim streljanjem je bistvenega pomena, da ima sodnik vedno dober pregled nad dogajanjem. Morda je potreben korak vstran ali korak naprej in dejansko je to bolj prijazno za televizijo kot "kip sodnika". Ključnega pomena je tudi, da ima sodnik kartončka (rumenega in rdečega) pri roki - ne v svoji torbi ali v žepih, ampak nevidno v roki za hrbtom.

Tako v posamičnem kot tudi v ekipnem tekmovanju moramo paziti tudi na to, da je trener na določenem območju (ali boksu) in še bolj pomembno: če vidimo kakšnega tekmovalca ali ekipo, ki bo naredila napako, moramo posredovati, da preprečimo napako, in tako vodimo streljanje po pravilih. Pri takšnih zadevah vedno pristopimo k trenerju.

Tekmovalci se lahko odločijo, da ne bodo streljali zadnje puščice, če je zmagovalac dvoboja očiten. V takšnih primerih lahko tekmovalac neposredno stopi do nasprotnika in mu seže v roko, kar pokaže, da nasprotnika sprejema za zmagovalca tekme, ali pa se obrne k linijskemu sodniku in ga obvesti o svoji odločitvi. Linijski sodnik obvesti DOS-a in tarčnega sodnika o situaciji, zadnja puščica pa se zabeleži kot M – podobno kot če bi zmanjkalo časa.

5.5 Tarčni sodnik

Če se za neposredno popisovanje rezultatov v finalnih dvobojih (*vse tekme na olimpijskih igrah*) uporablja pregrado (blind), je potrebno imeti tudi tarčnega sodnika. Taka postavitev omogoča javnosti na tribunah boljši in podrobnejši pogled na tekmovanje, saj strelišče ob popisovanju ni videti tako natrpano. Gradnja pregrad ni ena od nalog sodnikov, vendar je preverjanje njihove ustreznosti in varnosti pomembno, saj je tarčni sodnik odgovoren za premike v pregradi in nadzoruje predhodno popisovanje zadetkov zapisnikarja glede na opazovanje zadetkov.

Med tem predhodnim popisovanjem je pomembno, da so agenti nameščeni tako, da lahko sledijo predhodnemu popisovanju, saj bo tako potek dela pri tarčah kasneje lahko tekel hitreje.

Na večjih tekmovanjih je lahko "pregrada (blind)" območje zunaj ali za streliščem, predhodno popisovanje pa poteka v skladu s tem, kar se vidi na posebnih zaslonih. Ponovno je treba poudariti, da je pomembno, da sta zaslona nameščena precej blizu skupaj in da zapisnikar sedi spredaj, agenta pa na vsaki strani opazujeta tako "tarče" kot predhodno popisovanje.

Tarčni sodnik spremlja in mora biti "na tekočem" s potekom tekmovanja ter mora biti pripravljen na to, ali morda obstaja možnost dodatnega izločitvenega strela po zadnji seriji dvoboja.

Ko so vse puščice izstreljene in so podani trije zvočni signali, tarčni sodnik odide k tarči, sledijo pa mu agenta in zapisnikar.

Običajno se tarčni sodnik dvoboja postavi med tarči nekaj metrov spredaj. Zapisnikar se postavi v sredino za linijo tarč (saj mu trenutno ni treba gledati zadetkov). Toda zaradi običajnega pozicioniranja kamer za tarče se sodnik postavi ob zunanjo robu tarče, ki je bolj oddaljena od pregrade, in se tako izogne zastiranju kamere.

Sodnik glasno kliče zadetke in zapisnikar ustrezno odkluka zadetke na zbirniku. Zatim zapisnikar potrdi rezultate neposredno preko sistema radijske povezave in rezultati postanejo uradni.

Pri klicanju zadetkov je morda treba storiti korak naprej, da se oceni in pokliče zadetek, zatim pa se sodnik vrne v osnovni položaj. Če se ne da jasno odločiti zaradi mejne linije, potem sodnik uporabi standardni postopek (povečevalno steklo z obeh strani itd.). Če je treba spremeniti rezultat na zbirniku, mora to storiti tarčni sodnik, ki stopi k zapisnikarju, popravi vrednost zadetka in se podpiše.

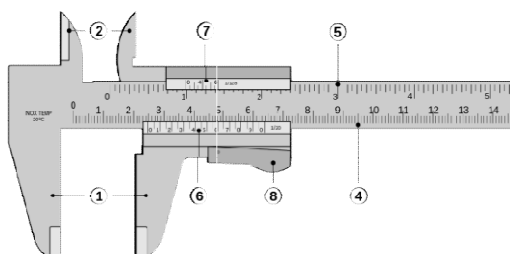
Ko se popisovanje konča in so objavljeni uradni rezultati, agenta pa sta populila puščice in označila luknjice puščic (kar je treba storiti čim hitreje), vsi na urejen način zapustijo strelišče. Tarčni sodnik je zadnja oseba v vrsti (in tako zagotovi, da nihče ne ostane zadaj, ko je vse pripravljeno za začetek naslednje serije).

Če pride do izenačenega rezultata in je potrebno streljati dodatni izločitveni strel še preden tekmovalca zapustita strelišče, se tarčni sodnik postavi med tarči (*nekaj metrov spredaj, da je jasno viden*), obrnjen proti strelni liniji in naznani streljanje dodatnega izločitvenega strela. Po izstreljenih puščicah tarčni sodnik odide na strelišče, da opravi potrebno delo v zvezi s tem. Takoj, ko je rezultat jasen, s pravilnim ročnim signalom označi, kdo je zmagovalec (ne sme se čakati na popisovanje, saj gledalci in mediji čakajo na to uradno povratno informacijo). Tu je pomembna predstava, gre za "show".

Če je potrebno po dodatnem izločitvenem strelu izmeriti katera puščica je bližje centru (to je odločitev sodnika), je med opravljanjem tega dela potrebno poslati agenta za nekaj metrov nazaj.

Nekaj pomembnih stvari, ki si jih moramo zapomniti:

- *Preden se streljanje dodatnih izločitvenih puščic začne, mora biti križec na sredini tarčnega lica nedotaknjen - če je potrebna meritev, katera puščica je bližja centru.*
- *Tarčni sodnik z ročnim signalom nakaže zmagovalca dvoboja (tudi, če ne gre za dodatni izločitveni strel). To je uradna informacija za vsakogar in je treba to storiti čim prej, tudi če je napovedovalec že objavil zmagovalca (žal se včasih tudi lahko zmoti). Ko objavimo zmagovalca, stopimo pred agente in osebe na terenu, da smo jasno vidni, in ročni signal držimo 5 sekund. Na ta način smo dosledni v svojih postopkih.*
- *Če je v zunanjem posamičnem dvoboju po prvem dodatnem izločitvenem strelu izid izenačen z rezultatom "10" za ukrivljeni lok ali "X" za sestavljeni lok, potem sledi drugi izločitveni strel. Merjenja razdalje se v zgoraj omenjenem primeru po prvem strelu ne opravi. Če sta rezultata po koncu drugega streljanja še vedno izenačena, se zmagovalca določi z merjenjem razdalje in puščice, ki je bližje centru.*
- *Če se za določitev razdalje puščice uporablja kljunasto merilo, vedno uporabimo čeljusti za merjenje notranje dimenzije (na spodnji sliki je označena z 2), eno postavimo v center križca, z drugo pa se rahlo dotaknemo notranje strani bližje puščice.*

5.6 Zapisnikarji

Zapisnikarji so pomemben del večjih tekmovanj; ko vključimo neodvisne zapisnikarje, je pomembno, da s temi zapisnikarji glavni sodnik ali druga

pooblaščen oseb pred začetkom tekmovanja opravi kratek seminar.

Točke, ki jih je treba zajeti, vključujejo:

- (a) Zapisnikarji se ne smejo vključiti v odločitve o vrednosti zadetka.*
- (b) Ne smejo se vključiti v nobeno razpravo o pravilih, interpretacijah itd.*
- (c) Prepričati se morajo, da so jasno slišali in natančno zabeležili vrednosti zadetkov na zbirnikih.*
- (d) Nobenih zapisanih vrednosti zadetkov ne smejo spremeniti; če so potrebne kakršne koli spremembe zapisanih vrednosti, potem se morajo vsi tekmovalci na tarči strinjati s spremembo ali pa se mora zadevo predložiti sodniku, preden se katera koli puščica izpuli iz podloge. Zapisnikarji pa lahko popravijo seštevke; ena od njihovih najpomembnejših dolžnosti je zagotoviti pravilne vsote.*
- (e) Vedeti morajo, da se vsak zadek kliče posamično od najvišjega do najnižjega, jasno in učinkovito. Če je zapisnikar v dvomu, mora zahtevati ponovitev klicanja vrednosti zadetkov.*
- (f) Tekmovalce pokličejo po imenih, zapisanih na zbirnikih, ko beležijo vrednosti puščic na tarči. To je izredno pomembno, saj je bilo veliko primerov, ko so bile vrednosti zadetkov vnešene v napačne zbirnike.*
- (g) Dobro morajo biti poučeni o tem, kako vpisati notranjo desetko (X) in zgrešeni strel (M miss).*

Zapisnikarji morajo biti sposobni pravilno beležiti vrednosti puščic, klicane v angleščini.

V finalnih krogih je pri uporabi pregrad določeni zapisnikar, ki je lahko mednarodni, kontinentalni, nacionalni sodnik ali katera koli druga uradno imenovana oseba, odgovoren za beleženje rezultatov na vsaki tarči. Takoj, ko puščica vstopi v tarčo, mora zapisnikar jasno izgovoriti vrednost zadetka. Če je puščica blizu linije in je vrednost zadetka nejasna, kliče spodnjo vrednost. Številni prefinjeni (*olimpijski*) sistemi omogočajo prepoznavanje te "vprašljive vrednosti" za gledalce.

Če je treba spremeniti vrednost zadetka med uradnim popisovanjem na tarči, bo sprememba na "višjo vrednost" bolj pozitivno vplivala na gledalce in tekmovalce. Če se pri dejanskem popisovanju na tarči ugotovi, da je bila klicana vrednost izza prepreke napačna, popravek opravi in podpiše tarčni sodnik, o tem pa se tudi čimprej obvesti osebo zadolženo za objavo rezultatov.

Oseba zadolžena za objavo rezultatov prikaže popravljeno oceno takoj, ko ji

sistem to dejansko omogoči. Razumeti je treba, da so vsi rezultati, prikazani na majhni plošči pod tarčo in tisti, prikazani na velikem ekranu, neuradni. Podpisan zbirnik je edini uradni dokument. Tako DOS kot komentator morata gledalce in tekmovalce redno opozarjati na to dejstvo.

Ker ima celotno dogajanje za pregrado namen predstaviti neuradni rezultat čim bolj hitro (*in seveda čim bolj pravilno*), ni treba omenjati X-ov. Ali gre za X ali 10, ni pomembno za dvoboj in pogosto le zmede gledalce. Zato je priporočljivo, da kličete samo 10-ke (ni X-ov), vendar pa je na zbirniku X-e treba zapisati, saj ti lahko odločijo o novem rekordu, kadar gre za polne rezultate.

5.7 Agenti tekmovalcev

Med streljanjem imata agenta tekmovalcev priložnost opazovati zadetke puščic in sta nemudoma seznanjena o vsaki vredosti klicanega zadetka na vsaki tarči. Ko tarčni sodnik ob prihodu k tarči začne klicati uradne rezultate, agenta tekmovalcev znova preverita popisane zadetke.

Zapisnikar, ki že ima popisani zbirnik, potrdi, da so klicane vrednosti dejansko zapisane na tekmovalčevem zbirniku in pokaže, da so bile dejansko preverjene. Nato reče "potrjeno".

Nato lahko agenta populita puščice in označita luknjice. Jasno je treba razumeti, da je treba celoten postopek izvesti čim hitreje, vendar ne sme vplivati na natančnost te ključne naloge. Upoštevati je treba, da ima agent vse pravice in odgovornosti dejanskega tekmovalca, ki je izstrelil puščice. To je treba brezpogojno sprejeti; agenti želijo tudi zagotoviti, da pokažejo popolno odgovornost do člana ekipe, ki ga zastopajo. Tekmovalčev agent mora preveriti končni rezultat, število 10-k in X-ov in v imenu tekmovalca podpisati zbirnik.

5.8 Prinašalci puščic (tekači)

Glavni sodnik ali njegov namestnik se mora sestati z določenimi tekači, ki jih določi organizacijski odbor in jih poučiti glede njihove odgovornosti in zaporedja odhoda iz pregrade in prihoda v njo. V dvoboju naj bi bili štirje tekači in naenkrat sta lahko samo dva v pregradi. Tarčni sodnik mora zagotoviti, da noben tekač ne odide proti strelni liniji, medtem ko tekmovalci streljajo. Prve tri (šest v primeru ekipnih dvobojev) puščice se vrne tekmovalcem, medtem ko se odvija popisovanje druge serije. Ko se tekača A in B odpravita proti strelni liniji, se tekača C in D odpravita v nasprotno smer, da prejmeta puščice druge serije in za pregrado počakata, da gresta nazaj na strelno linijo, ko se začne popisovanje tretje serije. Tekoč sme biti izven pregrade samo takrat, ko gre v pregrado po puščice ali jih nosi nazaj tekmovalcem.

5.9 Dobljeni dvoboji (byes)

Včasih pride pri dvobojevanjih do dobljenih dvobojev zaradi števila prijav ali pozne odpovedi tekmovalca. Dobljeni dvoboj ni dvoboj, ampak situacija, ko tekmovalec nima nasprotnika. **Razen na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah - in če to dopušča postavitvev na tekmovališču - lahko tekmovalci ali ekipe z dobljenimi dvoboji trenirajo na svojih določenih tarčah.**

*D3 - 12.2.7
D3 - 12.2.8
D3 - 13.2.1
točka 1 in
Slika 1*

5.10 Predani dvoboji

Predani dvoboj je dvoboj, v katerem se eden od nasprotnikov ne prikaže, da bi streljal dvoboj ali pa preneha streljati med dvobojem. Ko se to zgodi, so smernice naslednje:

D2 - 3.7.4.3
D3 -14.5.2.4

a) Če tekmovalec (ali ekipa) ni prisoten v času odločanja o tem, kdo začne streljati v posamičnem dvoboju izmeničnega streljanja, je prisotni tekmovalec razglašen za zmagovalca dvoboja. Razen na svetovnih prvenstvih in na olimpijskih igrah mu je dovoljeno streljati na tekmovališču (trenirati), vendar ne popisuje zadetkov.

b) Če tekmovalec (ali ekipa) ni prisoten v času začetka streljanja v eliminacijskem krogu, bo nasprotnik zmagovalec tekme. Ker je signal za začetek streljanja tukaj odločilen, lahko prisotni tekmovalec strelja prvo serijo, vendar ne popisuje zadetkov.

5.11 Izmenično streljanje

O zaporedju streljanja v osnovi odloča višje uvrščeni tekmovalec, ki se lahko odloči, da bo on začel streljati ali pa bo s streljanjem začel nasprotnik. V naslednjih serijah bo tekmovalec z nižjim rezultatom (ali vsoto set točk pri ukrivljenem loku) streljal prvi. V primeru, da sta rezultata (ali set točke) izenačena, bo tekmovalec, ki je začel streljati v dvoboju, streljal prvi.

D3 - 13.2.1
točka 4

5.12 Izenačen rezultat v posamičnem dvoboju in dodatni izločitveni strel

Če imata tekmovalca na koncu dvoboja izenačen rezultat (število set točk pri ukrivljenem loku), morata tekmovalca streljati še dodatni izločitveni strel preden se lahko razglasi zmagovalca, ki lahko napreduje v naslednjo stopnjo tekmovanja.

D3 - 14.5.2

Sodniki so v tem primeru neposredno vključeni v postopek dodatnega izločitvenega strela. Ne glede na to, da **so tekmovalci odgovorni za preverjanje rezultatov, je naša naloga, da preverimo, ali sta rezultata dejansko izenačena in da tekmovalca nista naredila nobene matematične napake**. Sodnik se mora postaviti pred tarčo/tarči in širši javnosti in DOS-u pokazati, da je rezultat izenačen in bo zato potreben dodatni izločitveni strel (glej fotografijo spodaj).

Dodatni izločitveni strel v eliminacijskem in finalnem krogu je sestavljen iz ene/dveh puščic (strelcov), ki se jo/jih strelja na tarčo, na kateri tekmovalec tekmuje. Vsak tekmovalec ima 40 sekund časa za streljanje puščice, če se streljanje izvaja sočasno. Pri izmeničnem streljanju prvi strelja tekmovalec, ki je začel streljati v dvoboju, vsak tekmovalec pa ima na voljo 20 sekund, da izstrelji svojo puščico.

6.0 EKIPNA TEKMOVANJA

6.1 Ekipni kvalifikacijski krog

Končne rezultate kvalifikacijskega kroga treh tekmovalcev ekipe ter najboljše ženske in najboljšega moškega za mešano ekipo se sešteje in uporabi za razvrstitev po kvalifikacijskem krogu. Ti tekmovalci sestavljajo ekipo, ki bo nastopila v dvoboju. Vendar se lahko na podlagi določenih postopkov člane ekipe pred eliminacijskim krogom zamenja, a je nadomestni tekmovalec moral streljati v kvalifikacijskem krogu. Če ekipa izvede tako spremembo brez upoštevanja danega postopka, bo ekipa diskvalificirana.

V primeru, da imajo ekipe po koncu kvalifikacijskega kroga izenačen rezultat, se uvrstitev določi s štetjem števila 10-k in X-ov. Če so ekipe še vedno izenačene, odloča število X-ov. Če je rezultat še vedno izenačen, se položaj za uvrstitev določi z žrebom kovanca ali računalniškim žrebom. Izenačen rezultat za zadnje mesto uvrstitve v naslednji krog se razreši z dodatnim izločitvenim strelom.

6.2 Ekipni eliminacijski in finalni krogi

V ekipni eliminacijski krog se uvrsti najboljših štiriindvajset (24) ekip s po tremi (3) tekmovalci in se jih razvrsti na pozicije glede na uvrstitev na podlagi doseženih rezultatov v kvalifikacijah (glej dvobojevalni diagram, dodatek 10 in Del 2; dodatek 1.3); hkrati streljajo serije dvobojev, vsak dvoboj pa je sestavljen iz štirih (4) serij po šest (6) puščic, po dve puščici (2) na tekmovalca, medtem ko pri mešanih ekipah streljajo štiri (4) serije po štiri (4) puščice, po dve (2) puščici na tekmovalca. **V 1/12 eliminacij ima 8 najboljše uvrščenih ekip dobljene dvoboje (bye), preostale ekipe pa se razvrstijo v skladu z dvobojevalnim diagramom.**

D3 - 13.2.3

Hkratno streljanje poteka v fazah 1/12, 1/8 in 1/4, tekmovalci pa v 2 (dveh) minutah izstrelijo štiri serije po šest puščic. Tekmovalci streljajo puščice eno po eno v vrstnem redu, ki si ga sami izberejo. Med hkratnim ekipnim streljanjem tekmovalci po vrsti pristopajo na strelno linijo; naslednji tekmovalec se napoti proti strelni liniji šele, ko se član ekipe vrne nazaj v prostor za tekmovalce.

Pri sestavljenem loku ima vsaka ekipa dve tarčni lici in v vsako naj bi izstrelila po 3 puščice po lastni izbiri. Če se po pomoti ali zgrešenem strelu na eni od njih znajdejo štiri puščice, najvišja vrednost tega tarčnega lica postane M (Miss). Vrednotenje poteka enako kot v dvorani pri trojčkih.

Če pride do situacije med izmeničnim streljanjem, ko tekmovalec ekipe v prvi sekvenci izstrelji več kot eno puščico, ekipa prejme rdeči kartonček in izgubi najvišji zadetek te serije.

*D3 - 15.2.6
D3 - 15.2.7
D3 - 15.2.8*

Če pa se to zgodi v dvoranskem dvoboju, je potrebno dvoboj po prvi sekvenci zaustaviti in situacijo razrešiti pred nadaljevanjem dvoboja, saj ni več dovolj prostih centrov lica (C&R Komisija 2012).

V ekipnem dvoboju na prostem se lahko ekipa odloči za streljanje dveh ali treh puščic v drugi sekvenci. Če se ekipa odloči, da bo izstrelila dve puščici, bo tekmovalec, ki je v 1. sekvenci izstrelil 2 puščici, preskočil streljanje v 2. sekvenci. V tem primeru je ekipa skupaj izstrelila le šest puščic.

*Interpretacija
26.03.2015*

Vendar pa so v primeru sestavljenega loka lahko potemtakem v enem licu štiri puščice, v drugem pa dve puščici. Tukaj je treba na licu s 4 puščicami najvišji zadetek spremeniti v M (miss), zatem popisati 6 zadetkov in nato še prečrtati najvišji zadetek serije zaradi strela izven sekvence.

Če ekipa izstrelji v drugi sekvenci tri puščice, kot se običajno tudi zgodi, potem je tu situacija, ko se je treba spoprijeti s "situacijo s sedmimi puščicami". Tako bo zaporedje točkovanja sledeče:

- i) Najprej poskrbimo za tarčno lice s 4 puščicami
- ii) Popišemo 6 najnižjih vrednosti zadetkov
- iii) Najvišji zadetek serije prečrtamo in spremenimo v M zaradi streljanja izven sekvence

6.3 Prekrški v ekipnem tekmovanju

Ekipno tekmovanje s seboj prinaša možnost kršitev, ki povzročijo kazni. Pomembno je, da obstaja samo en sodnik na ekipni dvoboj, da se za obe ekipi zagotovijo enaki pogoji v dvoboju.

6.3.1 Manjši prekrški

D3 - 15.3

Manjše kršitve zahtevajo, da sodnik pokaže rumeni karton in ekipa dobi časovno kazen.

Časovne kazni se poda, ko:

(a) dva tekmovalca hkrati z eno nogo na tleh prečkata območje

med metrsko linijo in strelno linijo hkrati. Za doslednost pri presojanju predpostavljajmo, da je prišlo do tega, ko imata oba tekmovalca eno nogo na tleh v območju enega metra.

(b) tekmovalec, ki zapusti prostor za tekmovalce in se napoti proti strelni liniji, dvigne svojo puščico iz toka in pri tem pokaže konico puščice, preden stopi na strelno linijo.

(c) pri sestavljenem loku tekmovalec prekorači metrsko linijo s sprožilcem, nataknjenim na tetivo.

(d) tekmovalec prekorači metrsko linijo preden se ura preklopi na njegovo ekipo in začne odštrevati čas.

Če se zgodi manjša kršitev, sodnik takoj dvigne rumeni kartonček in glasno izgovori ime ekipe. Tekmovalec se mora nato vrniti za metrsko linijo in začeti znova, ali pa ga zamenja drug tekmovalec, ki še mora streljati. Če ekipa ne reagira, držimo rumeni kartonček dvignjen in znova glasno večkrat ponovimo ime ekipe.

Na odločitev, da pokažemo rumeni karton ali ne, se ni več mogoče pritožiti.

6.3.2 Večji prekrški

Ko se zgodi večja kršitev, sodnik dvigne rdeči kartonček, s čemer pokaže, da bo ekipa izgubila vrednost najvišjega zadetka te serije.

Rdeči kartonček se pokaže za sledeče večje kršitve:

(a) Ignoriranje rumenega kartončka (tekmovalec izstrelí puščico ne da bi se vrnil za metrsko linijo)

(b) Izstrelitev puščice pred ali po dovoljenem času

(c) Streljanje izven sekvence (streljanje v času, ko je za streljanje na vrsti druga ekipa)

d) Član ekipe izstrelí več kot eno puščico v eni od obeh polovic (sekvenc) pri izmeničnem streljanju.

V času poteka dvoboja kazenskih kartončkov ne bi smeli držati v očitnem "zastrašujočem" položaju. Držimo jih za hrbtom. Če jih uporabimo, mora biti kartonček viden trenerju te ekipe; ne poskušajmo jih kazati tekmovalcu.

Ko je ta serija končana, mora linijski sodnik sodelovati pri popisovanju te serije ali obvestiti tarčnega sodnika v zastoru.

6.4 Dodatni izločitveni streli za ekipe in za mešane ekipe – kvalifikacijski krog

Za izenačene rezultate, ki odločajo o vstopu v eliminacijski krog, se izvede dodatni izločitveni strel za razrešitev izenačenega rezultata (štetja števila 10-k in X-ov se ne uporabi):

(a) Za vsako ekipo se pripravi po eno samo podlogo z enim enojnim licem ali s tremi 80 cm centri v trikotni postavitvi na sredini strelišča. Posamezni člani ekipe se odločijo, v kateri center bodo streljali, ko bodo uporabljena zmanjšana lica/centri, izstrelili pa bodo po eno puščico v vsak center.

(b) Vsi tekmovalci (obeh ekip) streljajo svoje puščice sočasno v času 40 sekund.

To je zato, ker tehnično tekmovalci v tem času še vedno streljajo kot posamezniki, torej 40 sekund. "Ekipa" postanejo šele v eliminacijskem krogu.

6.5 Dodatni izločitveni strel za ekipe in za mešane ekipe – eliminacijski krog

Če sta v eliminacijskem ali finalnem krogu dve ekipi izenačeni, potem sledi dodatni izločitveni strel, kjer v seriji vsaka ekipa izstrelji tri (3) puščice (vsak tekmovalec po eno puščico). Če je rezultat izenačen, zmaga ekipa, ki ima puščico bližje centru. Če je razdalja od središča enaka, potem odloča druga in morda tretja puščica bližje centru.

Dodatni izločitveni strel se izvaja na tarčah, na katerih tekmovalci tekmujejo v času tekme. V primeru streljanja dodatnega izločitvenega strela za **sestavljene lok** se postavitve 2 tarčnih lic na podlogo spremeni na 1 tarčno lice na sredini vsake podloge. Čas za streljanje dodatnega izločitvenega strela je ena (1) minuta za ekipe in 40 sekund za mešane ekipe za hkratno kot tudi za izmenično streljanje.

Pri izmeničnem streljanju ekipa, ki je prva začela streljati v dvoboju, prva izstrelji puščico za dodatne izločitvene strele, nato pa se ekipi izmenjujeta po vsaki izstreljeni puščici, dokler vsak tekmovalec vsake ekipe ne izstrelji po eno puščico.

D3 -
14.5.2.1.1
točka 3
D3 -
14.5.2.1.2
točka 3

D3 -14.5.2.3

7.0 POSTOPKI PO TEKMOVANJU

7.1 Uvod

Glavni sodnik sestavi osnutek poročila in ga pošlje članom tekmovalne sodniške komisije, da lahko le-ti dodajo svoje pripombe. Ko je enkrat poročilo pregledano in usklajeno, glavni sodnik pošlje končno različico poročila članom WA Sodniške komisije in vsem svojim sodnikom. Da bi se izognili zamudam, je pomembno, da se vsi sodniki čimprej odzovejo - tudi nimajo pripomb in se strinjajo.

7.2 Poročilo sodniške komisije

Zelo je priporočljivo, da svoje pripombe, ki se nam zdijo pomembne za vključitev v sodniško poročilo, pošljemo čimprej po končanem streljanju (glej prilogo A.12 - Dnevno poročilo o tekmovanju).

D1 - 16.1.1

Poročilo tekmovalne sodniške komisije naj bi bilo kratko, kompaktno in jedrnat poročilo o tehničnih težavah, ki bi se morda pojavile med tekmovanjem.

Glavni namen poročila tekmovalne sodniške komisije je, da se bodočim sodniškim ekipam, WA in organizacijskemu odboru predstavi konstruktivna opažanja težav, ki so se včasih pojavile in bi se jim bilo mogoče izogniti z boljšo pripravo, ali pa preprosto opozoriti na pomemben incident, kateremu se pač ni dalo izogniti, želeli pa bi ga opisati in dati napotke o tem, kako ravnati v takem primeru;

Primer št. 1 – v statističnem delu poročila je zapisano, da je prišlo med tekmovanjem do 36 odbojev. To bi pomenilo, da je bil material uporabljen za podloge nedvomno problematičen. Prihodnje tekmovalne sodniške komisije in organizacijski odbori bodo morali to vsekakor upoštevati.

Primer št. 2 – Tri tarčne podloge so se prevrnile. To zagotovo pomeni, da tarče niso bile pravilno pritrjene, ali pa so bile pritrjene v precej peščena tla, ki niso omogočala dobre podpore tarč, lahko pa so bile podloge tudi slabo izdelane.

Za konec, ni treba poročati o vseh običajnih dolžnostih, ki jih je treba opraviti. To je naša naloga in nam je ni treba posebej izpostavljati. Ponovno je treba poudariti, da je poročilo, ki ga pripravimo, dokument, ki bo bodočim organizatorjem omogočil pripravo in izvedbo učinkovitejšega tekmovanja brez podobnih zapletov in težav.

7.3 Ocenitev sodniškega dela

To poročilo izpolni glavni sodnik na vseh WA prvenstvih, kontinentalnih prvenstvih in drugih večjih tekmovanjih, poslati pa ga je potrebno WA Sodniški komisiji. Poročilo se hrani v 'zaupni' datoteki. To poročilo glavnemu sodniku omogoča, da je po potrebi konstruktivno kritičen, vendar vedno realističen pri ocenjevanju uspešnosti sodnikov. Najpomembneje je, da na vprašanja odgovarjamo pošteno, ne da bi pri tem sodelovali osebnostni dejavniki. Prihodnja kakovost sojenja je odvisna od ustrezne analize uspešnosti naših sodnikov. (Glej dodatek A.11 - Ocenjevanje sodnikov).

DODATKI

A.1 Poljsko lokostrelstvo

Tekmovanja v poljskem lokostrelstvu – Kontrola proge

A.1.1 Varnost

Najpomembnejši namen vsakega pregleda je ugotovitev, da je proga varna. Ne sme se dopustiti nobene možnosti nesreče, do katere bi lahko prišlo zaradi pomanjkanja osnovnih varnostnih ukrepov, vse morebitne nevarnosti pa je treba odpraviti pred tekmovanjem. Zaradi tega je pomembno, da pri pregledu sodelujejo vsi sodniki kot skupina. Za varnostne preglede imamo naslednja priporočila:

- *Prepričajmo se, da od tarče do tarče ali na poti do naslednjega strelskega mesta ni poti, ki bi lahko bila v nevarnosti, če puščica zaide. Oglejmo si dejanski teren - ne zanašajmo se na organizatorjev zemljevid proge.*
- *Bodimo prepričani, da so vse poti od tarče do tarče pravilno označene, tako da nihče ne more zaiti v napačno smer in se prikazati v strelni liniji. Koristno osnovno varnostno pravilo je, da se tekmovalci, ki zapuščajo tarčo, pomikajo približno 10 metrov stran v smer pravokotno na smer streljanja na to tarčo, vendar je treba to pravilo uporabljati z zdravim razumom. Pazimo na to, da se med preverjanjem smerokazov na poti premikamo varno in v pravo smer med tarčami. Zelo koristno je tudi, da eni sodniki ostanejo na strelski poziciji, medtem ko se drugi pomikajo k naslednji tarči, da lažje preverimo, ali nihče ni slučajno v liniji streljanja.*
- *Javne poti ne smejo prečkati smeri streljanja pred tarčo ali za tarčo. Če se temu ni mogoče izogniti, morajo biti poleg varnostnih oznak prisotni tudi varnostniki ali pa morajo biti poti popolnoma zaprte z označenimi varnostnimi zaporami.*
- *Prepričajmo se, da je ozadje tarče popolnoma varno za tekmovalca na strelski poziciji. Če ni, uporabimo vse potrebne ukrepe za varno streljanje na to tarčo. Kaj je za grebenom hriba, na katerem je postavljena tarča? Morda bo potrebno varovanje. Zavedajmo se, da enojne mreže ne bodo zaustavile karbonskih puščic, ki zgrešijo tarčo, zato so morda potrebni dodatni previdnostni ukrepi.*
- *Gledalce imamo običajno pod nadzorom tako, da jih spustimo na posebna območja na terenu – celotno območje označimo z vrvmi ali trakovi. Običajno je 25 metrov široka strelska linija, ki omogoča na vsaki strani linije približno 10 metrov prostora med tekmovalci in gledalci, dovolj varna. Če pa tekmovalci streljajo skozi ozek tunel med drevesi, je treba širino povečati. Puščica, ki zadene v drevo, se lahko odbije v precej nepričakovano smer.*

- *Ne pozabite tudi, da mora biti osebju za prvo pomoč in za dostavo rezervne opreme omogočen dostop na progo brez zaustavljanja streljanja ali ogrožanja varnosti tega osebja. Organizator mora imeti na razpolago posebno osebje za vodenje ljudi na tekmovalno progo in iz nje ter za zagotavljanje "steza za prvo pomoč", na katere se lahko pripelje medicinsko osebje ali rezervno opremo, ne da bi zaustavili tok tekmovanja. Sodniki morajo varno hoditi med tarčami, zato morajo temeljito preučiti celotno določeno območje.*

A.1.2 Postavitev tarč

Poskrbeti moramo, da je vsaka posamezna tarča pravilno pripravljena. Preden začnemo s kontrolnim pregledom, moramo od organizatorja pridobiti zemljevid proge ter velikosti in razdalje za vsako tarčo. Sem spadajo tudi razdalje za krog z neznanimi razdaljami. Pred vstopom na progo hitro preverimo, ali je načrtovano pravilno število tarč vsake velikosti in ali vse razdalje ustrezajo velikostim tarč. Opomba: Razen sodnikov, ki so določeni za preverjanje neznanih razdalj, ostalim sodnikom razdalj ni treba poznati. Tako je skoraj izključeno tveganje, da se seznami z neznanimi razdaljami po nesreči izgubijo. Na zemljevidu bomo morda lahko preverili, ali sta višinska razlika in oddaljenost od centralnega območja znotraj specifikacij. Pametno je označiti streljanja navkreber ali navzdol s preprostimi risbami: pristopimo k vsaki tarči z vidika tekmovalca;

- *Ali je tarčno lice dobro vidno z obeh strelskih pozicij? Ne smemo pozabiti, da so nekateri tekmovalci tudi zelo nizki – npr. 150 cm*
- *Ali je vsaka strelska pozicija ustrezna za desničarja in za levičarja?*
- *Ali sta stojišči primerni za oba tekmovalca, levo in desno od količka in ali je oznaka ustrezna?*
- *Ali obstajajo viseče veje, ki bi lahko ovirale šibkejšše loke? Poskusimo te odstraniti – dež lahko te veje povese.*
- *Ali obstajajo morda veje nad količkom, ki bi lahko motile tekmovalca pri streljanju z lokom? Pomislimo na dolge ukrivljene loke, visoke tekmovalce, stabilizatorje, itd.*
- *Ali je tarča na pravilni razdalji od strelske pozicije? Ne pozabimo na toleranco 1 m, ki omogoča napake pri merjenju razdalj daljših od 15 m.*
- *Ali je tarča vsaj za minimalno predpisano razdaljo dvignjena od tal in ali je velikost podloge ustrezna zahtevam? Da bi bilo lice v celoti dobro vidno, zagotovimo, da je položaj tarče čimbolj pravokoten na linijo pogleda.*
- *Dobro je napisati velikost lica za vsako posamezno tarčo na zadnjo stran podloge s flomastrom. Možnost napake v naglici priprave proge zjutraj pred začetkom streljanja bo tako precej zmanjšana. To je še*

posebej pomembno za neznane razdalje. Preverimo tudi, ali so rezervna lica - običajno nameščena za tarčo v plastični vrečki, zaščitena pred vlago, pravilne velikosti. Za preverjanje tarčnih lic velja enak postopek, kot je opisan v točki 3.12.1 tega priročnika.

- *Izogibajmo se postavitvi tarč naslonjenih na drevesa; puščice, ki gredo globoko v tarčo, se lahko zaradi tega poškodujejo.*

A.1.3 Streljanje in zapisovanje

Po najnovejših pravilih se lahko tekmovalci v skupini precej svobodno odločajo o "strelskih pozicijah" med seboj. Pomembno je to, da prva dva tekmovalca v skupini, ki pristopita na količek, streljata na zgornji dve lici na tarčah premera 40 cm ter v stolpca 1 in 3 (levi in desni tekmovalec) na lica premera 20cm. Naslednja dva tekmovalca streljata na spodnji dve lici na tarčah premera 40 cm ter v stolpca 2 in 4 na lica premera 20 cm. Če ne bodo podani drugi podatki, bo to odločilo o tem, ali je tekmovalec zgrešil tarčo ali ne. Če imamo dve (2) tarči premera 60cm postavljeni drugo ob drugi, morajo tekmovalci, ki streljajo z leve strani količka, to je tekmovalca 1 in 3, streljati na levo tarčo in tekmovalca 2 in 4 na desno tarčo.

Če - v tarčah premera 20 cm - v enem od centrov/lic najdemo dve puščici istega tekmovalca, bo štela le nižja vrednost puščice v tem centru/licu, druga puščica pa se popiše kot miss (M). Povezava: popisovanje v dvorani.

A.1.4 Delegiranje sodnikov na progo

Sodnike je potrebno razporediti po progi tako, da je omogočen dostop do vsake tarče. Poiskati je potrebno načine za varno pot med tarčami in lokacijami streljanja ter načine za učinkovito porazdelitev tarč med sodnike. Sodnike porazdeli na določena področja glavni sodnik ali njegov namestnik. Ko imamo opravka z dvema ali več različnimi progami, je morda priporočljivo porazdeliti sodnike v skupine, po eno za vsako progo. Da bi sodnikom omogočili, da se seznani s svojim nadzorovanim območjem, bi morali biti v dveh dneh kvalifikacijskega kroga razporejeni na isto progo.

A.1.5 Postopki kontrole

Pri poljskem lokostrelstvu moramo biti pozorni na vse dodatne predmete, ki se morda uporabljajo samo za ocenjevanje razdalj ali predmete, ki so spremenjeni izključno za ta namen (merjenje velikosti lica ali kotov). To velja za vse sloge. Preveriti moramo stabilizatorje, da preprečimo, da bi motili druge tekmovalce. Pri poljskem lokostrelstvu ne smejo nuditi nobene pomoči pri ocenjevanju razdalj, tarčnih lic ali kotov. Če se uporablja nihalni tip stabilizatorjev, na njih ne sme biti nobenih lestvic, ki bi lahko podale podatke o kotu.

A.1.6 Upoštevanje časovnih omejitev

Na splošno rečeno, WA ni nikoli nameravala uradno meriti časa streljanja v poljskem lokostrelstvu, razen v finalih. Če bi to imeli, bi imeli uradnega časomerilca, ki bi spremljal vsako skupino, saj vsi streljajo v različnih obdobjih. Pravilo o omejenem času je bilo treba uvesti pred nekaj leti, ker so nekateri

zelo počasni tekmovalci povzročali zastoje in upočasnili tekmovanje. Ne mislimo, da moramo kot sodnik stati in pomeriti vsakega tekmovalca, ki pride v naše dodeljeno območje. Pravilo imamo zato, da nam pomaga ohraniti nadzor in se izogniti počasnemu tekmovalcu ali skupini, ki moti normalen potek tekmovanja. V tej zadevi moramo preudarno uporabiti svojo avtoriteto.

Če se nam zdi, da je treba v skladu s členu 24.8 (Del 4) občasno izmeriti čas streljanja tekmovalcu, ki nato preseže časovno omejitev 3 minut, je postopek sledeči: Na zbirniku naredimo zabeležko, po možnosti na zadnji strani (o tem se dogovori tekmovalna sodniška komisija), pri čemer navedemo čas in številko tarče, na kateri je bil zapis narejen, nato pa se podpišemo. Če opazimo, da tekmovalec drugič prekorači časovno omejitev, verbalno opozorimo tekmovalca in hkrati naredimo na zbirnik še eno zabeležko. Vsaka naslednja kršitev časovne omejitve pa povzroči izgubo tekmovalčeve najvišje vrednosti zadetka na tej tarči.

Dovoljeni čas teče od trenutka, ko tekmovalec zavzame svoj položaj na količku, kar mora storiti takoj, ko je ta na voljo. Glavna točka pri tem je, da tekmovalec ne sme izkoristiti nobenega časa za presojo razdalje ali drugega vpliva terena, preden zavzame položaj na količku. V takšnih primerih tekmovalcu svetujemo, naj se odpravi na strelski količek in zatem lahko začemo meriti čas od trenutka, ko bi lahko smiselno zasedel stojišče na količku. Če pa se na primer tekmovalci šele približajo tarči, potem ko so se povzpeli navkreber, jim lahko damo nekaj dodatnega časa, da si povrnejo sapo. Časovna opozorila se ne prenašajo iz enega kroga tekmovanja v drugega, se pa prenašajo od prvega do drugega dne kvalifikacij, zato moramo zagotoviti, da se opozorila prenesejo na nove zbirnike. Merjenje časa v finalih poljskega lokostrelstva je bolj podobno merjenju časa v tarčnem lokostrelstvu in je opisano v Knjigi pravil Del 4.

A.1.7 Ocenjevanje razdalj

Tekmovalec ne sme uporabljati svoje opreme samo za ocenjevanje razdalj. To bi bilo pametno poudariti na sestanku vodij ekip. WA Field komisija je podala nekaj razlag o tem, kaj je sprejemljivo in kaj ne.

Ne pozabimo na interpretacijo iz leta 2012, ki pravi, da je sprejemljiva uporaba delov telesa (tj. rok ali prstov) kot pripomočkov pri ocenjevanju razdalj.

A.1.8 Finalna proga za poljsko lokostrelstvo

Finalno progo običajno najedmo na osrednjem mestu območja prvenstva, kar pomeni, da je proga načrtovana tako, da imajo gledalci enostaven dostop do terena final.

Za sodnike predstavlja to dva večja izziva:

1. Varnost je spet pomemben dejavnik. Uporabite iste smernice kot so opisane zgoraj (A1.1). Da bi se izognili težavam z ljudmi, ki prečkajo strelske linije in dostop tekmovalcev, je bolje, da imamo vse gledalce na eni strani ovire in streljanje usmerjeno stran od ovir. Vendar lahko teren sam nudi varnostne zaščite, uporabimo zdrav razum.

2. Zaradi osrednjega položaja finalne proge večkrat ugotovimo, da postavitev ni bila končana pred začetkom prvenstva. Ker so bile načrtovane vse tarče in razdalje, lahko sodniki opravijo večji del preverjanja pri predhodnem pregledu prog in se po končanih eliminacijah vrnejo na končno kontrolo. Zaradi zanimanja medijev in gledalcev mora biti dostop do tarče/tarč za dodatni izločitveni strel zelo enostaven. Tudi zadnjo tarčo finalnega kroga finala se lahko uporabi za dodatni izločitveni strel, če so razdalje za to tarčo enake kot za dodatni izločitveni strel. Lahko pa se uporabi tudi ločeno tarčo za te namene.

A.1.9 Vodenje streljanja

Vodenje streljanja sledi običajnim postopkom za poljsko lokostrelstvo, vendar pravila ne govorijo o časovnih intervalih za skupine. Začetni vrstni red za sloge je sledeči: Goli lok – Ukrivljeni lok – Sestavljeni lok. Znotraj vsakega sloga imamo po dve skupini, ženske in moške, po 4 tekmovalce v vsaki, vsak časovni interval pa traja približno 15 minut. Priporočljivo je, da organizator določi začetne čase za vsak slog. Za medije in za gledalce je bistvenega pomena, da skupine ne streljajo hkrati, še posebej pa se moramo izogniti možnosti, da moški streljajo npr. na tarčo št. 4 (polfinale) hkrati, ko streljajo ženske svojo finalno tarčo na tarči št. 8. Zato je bolje narediti zamude v korist medijev in gledalcev.

A.1.10 Delegiranje sodnikov za skupine

Priporočljivo je sledeče:

- 1. Vsako skupino spremlja sodnik, da lahko po potrebi oceni zadetek.*
- 2. En sodnik meri čas in reče "gremo" in "konec". Ko preostane 30 sek. časa, sodnik tudi dvigne rumeni kartonček. Drug sodnik dodatno nadzira čas. Na tarči en sodnik takoj preveri zadetke in potrdi rezultat (ter zmagovalca dvoboja na koncu).*
- 3. Osebe dodeljene medijem (ali po potrebi sodnik) mora nadzirati tudi ravnanje medijev. Na terenu so fotografi in snemalci pogosto precej blizu tekmovalcem, da najdejo primeren položaj, in pomembno je, da se med fotografiranjem ne premikajo in tekmovalcev po nepotrebnem ne vznemirjajo, predvsem pa ne ogrožajo varnostni.*

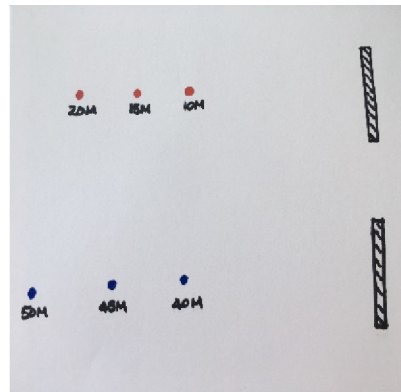
A.1.11 Postopki eliminacij in final za poljsko svetovno prvenstvo

Postopki streljanja v posamičnih eliminacijah

V eliminacijah morata biti na vsaki eliminacijski progi najmanj dva sodnika. Trije sodniki na vsaki eliminacijski progi bi bili idealni.

En sodnik spremlja dva tekmovalca, ki streljata izločitveni dvoboj. Ta sodnik na vsaki tarči v poljskem lokostrelstvu: pokaže tekmovalcem s katerega količka

(razdalje) bodo streljali na dano tarčo (slika 1). Merjenje časa in popisovanje vrednosti zadetkov potekata po pravilih, ki so povsem enaka tistim, kot če sodnik spremlja tekmovalce v polfinalu. Takoj ko prva skupina zapusti tarčo št. 2 (ko so bili rezultati popisani), naslednji par tekmovalcev s sodnikom lahko prične svoj dvoboj. V primeru bolj strnjene postavitve proge naslednji par tekmovalcev s sodnikom prične streljati dvoboj čimprej ko je to mogoče.

Slika 1

Če je eliminacijska proga samo ena, lahko en sodnik nadzira dva dvoboja hkrati (štirje tekmovalci v skupini - dvoboj bazena A in bazena B); ko ta skupina doseže tarčo št. 3, drugi sodnik prevzame skupino, ki jo sestavljajo tekmovalci iz bazena C (en par) in bazena D (en par). Ko prva skupina zaključi streljanje na zadnji tarči, se poraženca vrne v bazo, zmagovalca pa se premakneta nazaj na tarčo št. 1 in začneta naslednji izločilni dvoboj. Ta postopek se ponavlja, dokler se ne dokončajo vsi izločilni dvoboji in ostaneta dva tekmovalca, ki napredujeta v polfinale.

V kolikor pride do potrebe po dodatnem izločitvenem strelu, se ta lahko izvede na zadnjo odstreljeno tarčo.

Na eliminacijski progi dostopni za gledalce (TV/medije), odvisno od postavitve, se lahko izvede bodisi zgoraj opisani postopek, lahko pa streljanje vodi tudi DOS; za vsak dvoboj sta potrebna dva sodnika – en linijski sodnik in en tarčni sodnik. Naloga linijskega sodnika v tem primeru je predvsem pokazati tekmovalcem s katerega količka naj streljajo na posamezno tarčo, medtem ko je naloga tarčnega sodnika ocenjevanje in popisovanje zadetkov. Tekmovalčev agent je pri tarči dovoljen samo v primeru, če to omogoča postavitve proge.

Postopki streljanja v ekipnih eliminacijah

Najboljših 8 (osem) ekip napreduje v ekipni eliminacijski krog. Pozicija ekip je določena na podlagi seštevka rezultatov posameznih tekmovalcev ekipe doseženih v kvalifikacijskem krogu. Najprej se jih razvrsti glede na skupni rezultat in nato razporedi v dvobojevalni diagram ekip, ki določa ekipne dvoboje. Položaj streljanja na tarčo temelji na položaju, kot je natisnjen na zbirniku. Višje uvrščena ekipa se odloči, kdo bo začel streljati v prvi seriji, zatem pa ekipa z nižjim kumulativnim rezultatom streljala prva. Vrstni red streljanja je sledeči: najprej streljajo ženske ekipe, sledijo moške ekipe. V tej fazi tekmovalstva vsi dvoboji potekajo istočasno, vsak dvoboj pa spremljata po en sodnik in zapisnikar. Vsak

D4 - 23.3.2

član ekipe izstrelji po eno puščico z ustreznega strelskega količka v vrstnem redu, ki ga določi ekipa. Čas - glej spodaj.

A.1.12 Vrstni red streljanja v finalnih krogih

Posamični in ekipni dvoboji:

D4 - 25.3.2

Knjiga pravil (2018) podrobno opisuje postopke.

Dodatni izločitveni strel

Če je potrebno v polfinalu izpeljati dodatni izločitveni strel, se tega izvede na zadnji tarči (tarča št. 4). Če pa pride do dodatnega izločitvenega strela v dvoboju za bronasto ali za zlato medaljo, se tega izvede na vnaprej določeni tarči za ta slog (to je lahko na zadnji tarči ali na dodatni tarči, posebej postavljeni za ta dodatni izločitveni strel). Vsak posameznik izstrelji po eno puščico. Prav tako tudi vsak posamezni član ekipe izstrelji po eno puščico in če je rezultat enak, zmagovalca določi puščica, ki je bližje centru. Povezava: pravila dodatnega izločitvenega strela v tarčnem lokostrelstvu.

A.1.12.1 Lica tarč – Postavitev

D2 - 8.1.1.4

Vsa lica so postavljena enako kot v kvalifikacijskem krogu, le na tarčah premera 60 cm in 80 cm imamo po dve lici, eno lice za levega tekmovalca, ki strelja na levo tarčno lice, in eno za desnega tekmovalca, ki strelja na desno tarčno lice.

A.1.12.2 Merjenje časa (posamično)

D4 - 24.10

2 (dve) minuti je čas, ki je dovoljen za streljanje 3 (treh) puščic. Določeni sodnik streljanje starta in zaustavi ustno. Za dvoboje za medalje imamo lahko na voljo digitalno merjenje časa - v tem primeru čas nadzoruje DOS.

D4 - 24.11

A.1.12.3 Merjenje časa (ekipe)

D4 - 24.10

2 (dve) minuti za 3 (tri) puščice, vsak tekmovalec strelja po eno puščico. Čas začne teči, ko tekmovalci stojijo na rdečem količku. Najprej začnejo streljati vsak posebej z rdečega količka, sledijo tekmovalci, ki streljajo s preostalimi količki.

D4 - 24.11

A.1.12.4 30 Sekund – Opozorilo

Obstaja časovno opozorilo, ki ga poda sodnik z dvigom rumenega kartončka, ko je v finalnem krogu preostalo le še 30 (trideset) sekund časa za streljanje. Če tekmovalec izstrelji puščico po izteku časovne omejitve, izgubi najvišjo vrednost zadetka te serije.

A.1.13 Ekipno finale

Tekmovalci začnejo streljati z rdečega količka vsak posamično, nato pa streljajo še s preostalimi količki. Za okvaro opreme v finalnem krogu ni dodatnega časa. Vodja skupine ali druga imenovana oseba lahko s skupino nosi rezervno opremo. Prva skupina začne streljati ob napovedanem času. Skupine, ki sledijo, začnejo streljati v intervalih po približno 15 (petnajstih) minut. Ko se skupine približujejo koncu dvoboja, se lahko naslednje skupine malo zadrži, da bi se mediji in gledalci lahko osredotočili na streljanje na finalni tarči. Vsaki skupini je dodeljen en sodnik.

A.1.14 Kaj je dovoljeno in kaj ne na WA poljskem krogu z neznanimi razdaljami?

Upoštevati moramo, da se lahko strelja samo WA poljski korog z neznanimi razdaljami, z znanimi razdaljami ali pa kombinacijo obeh. Prav tako moramo vedeti, da se lahko na nacionalni ravni strelja tudi na pahljače in na "walk up". Pri "walk up" moramo paziti, da se izstreli pravilno število puščic na ustrezni razdalji za vsako velikost lica, tako kot je določeno v Pravilih.

Na WA prvenstvu imamo v kvalifikacijah dva kroga, enega z znanimi razdaljami in enega z neznanimi razdaljami, v eliminacijskem krogu in finalnem krogu pa imamo samo znane razdalje.

Vemo, da v nekaterih delih sveta nekateri uživajo v streljanju kot v "dobrih starih časih" s pahljačami in "walk up"-pi, drugje pa raje streljajo samo na znane razdalje. Ker večina želi streljati na neznane razdalje, potrebujemo pravila, da razdalja ostane "neznana", zato niso dovoljene nobene naprave za merjenje razdalj, ne glede na to, kako preproste ali amaterske se zdijo. Dejstvo je, da če dovolimo eno, se bo kmalu pojavila še kakšna bolj napredna - in tako naprej.

Citirano iz WA Field Priročnika:

Naslednje NI DOVOLJENO na progah z neznanimi razdaljami:

Imeti več kot eno osebno lestvico na merilni napravi, na loku ali v svoji beležki – to lahko pomeni, da tekmovalec morda uporablja svojo merilno napravo kot pripomoček za ocenjevanje razdalj in da meri razdaljo in odčitava razdaljo s pomočjo lestvice, kar ni korektno. Če ima tekmovalec na merilni lestvici oznake, ki ne ustrezajo nastavitvi merilne naprave med streljanjem, je morda lahko "obtožen", da ima dodatno lestvico za merjenje. To lahko kontrolirajo sodniki in tekmovalci!

Če ima tekmovalec na svoji merilni napravi oznake, ki se uporabljajo za drugačne nastavitve in jih želi obdržati za prihodnost, le-te preprosto prekrije s kosom traku - in je na varnem!

Opomba:

Nedavna interpretacija navaja, da imajo lahko tekmovalci poleg originalne proizvajalčeve lestvice na loku ali na opremi tudi eno osebno merilno lestvico.

Prav tako je zelo dober pokazatelj tega, da tekmovalec meri razdaljo, če dvigne lok, meri in ga zatem spusti več kot enkrat ali dvakrat, preden izstreli puščico. Če to počne - tudi to ni v redu - morda porabi veliko preveč časa in s tem verjetno vznemirja tekmovalce, s katerimi strelja. Če ima tekmovalec na svoji opremi dodan (zalepljen ali privijačen) kos plastične ploščice ali česa podobnega opremi, s čemer lahko primerja velikost lica z velikostjo tega dodatnega kosa opreme, očitno krši pravila - namesto tega pa lahko uporablja kak del svoje standardne opreme.

Na splošno povedano, tekmovalec nobenega dela svoje opreme ne sme zamenjati z nečim, kar naj bi se uporabljalo za merjenje. Ni dovoljeno uporabljati leče s

križcem in eno ali več črt na tem križu - imeti lečo z več kot enim krogom ali več kot eno črto v katerokoli smer ali kombinacijo kroga in križca, v katerem križec prehaja skozi krog. Lahko tudi ni ničesar na merilni napravi ali v okenskem predelu loka razen več črt ali pik, ki niso naravni del te opreme. Včasih naletimo na tekmovalce s sestavljenim lokom, ki uporabljajo lovsko merilno napravo z več pini. To ni dovoljeno na progi z neznanimi razdaljami, lahko pa se uporablja na progi z znanimi razdaljami.

Tukaj je nekaj primerov merkov/leč, ki niso dovoljeni:

(a) Križec skozi krog

(b) Pika in ločena črta.

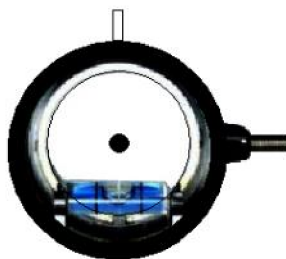
(c) Križec z različno dolgimi črtami, ki ne gredo do roba

(d) Križec z lestvicami

(e) Dodaten pin na vrhu leče

Zapiski z risbami ali skicami, ki prikazujejo razmerje med merkom ali puščico itd. in tarčnimi lici, niso sprejemljivi. To se lahko uporablja za vadbo, vendar se ne sme prnesti s seboj na tekmovalni prostor. Prav tako tekmovalec z golim lokom ne sme imeti slike ali risbe svojega ščitnika za prste z narisanimi oznakami na njem ali pa seznam oznak, ki so povezane s ščitnikom za prste. Tekmovalec ga lahko ima za svojo vadbo - vendar ga ne sme prnesti na tekmovalni prostor. Tekmovalci z golim lokom morajo biti pripravljeni tudi na to, da bo morda potrebno prelepiti okno svojega loka, če so na območju okna kakšne oznake, ki bi

jih lahko uporabil za merjenje ali ocenjevanje, npr. jasne oznake katere koli vrste. Zabrisani vzorci, kot npr. camo vzorci, običajno niso problematični. Imeti zapiske ali lestvice, ki kažejo razmerje med kotom navkreber ali navzdol in oznakami na merilni napravi, ni dovoljeno - prav tako nobena naprava za merjenje tega kota. Na progi se ne sme uporabljati radijev/mobilnih telefonov. Prav tako daljnogledi ali druge optične naprave ne smejo imeti nobenih lestvic ali imeti vgrajenih funkcij za merjenje razdalj. Prav tako je v nasprotju z namenom pravil imeti kakršnekoli elektronske naprave za shranjevanje podatkov - na field progi.

Kaj JE DOVOLJENO za uporabo:

Vsak merek z ENO merilno točko, obročem ali križcem. Pika s krogom je že na 'robu', vendar velja za podobno kot običajni obroč merka s palčko/kroglico in je dovoljena. Tukaj je nekaj primerov merkov/leč, ki so dovoljeni:

(a) Pika

(b) Krog

(c) Krog in pika

(d) Krog in izrezan križec, črtice so do roba

(e) Pika in križec, črtice so do roba

Vsaka standardna merilna naprava, ki jo je v zgoraj omenjenih omejitvah izdelal resen proizvajalec. Torej v spoštljivosti do drugih športnikov in da bi prihranili denar, je potrebno premisliti pri nakupu nove opreme!

Vsi zapiski, ki so kopija ali izvleček iz Knjige pravil, na primer razdalje za različna tarčna lica itd. Vse opombe, ki vsebujejo tekmovalčeve oznake na merilni napravi ob upoštevanju zgoraj omenjenih omejitev.

Primer:

$5m = 2.30$
 $10m = 2.10$
 $15m = 2.30$
 $20m = 2.55$

itd.....

Izjava:

Kdor krši pravila, se najbrž zaveda, kaj počne in morda to zavestno počne. Po našem mnenju ni opravičila za to - kajti če dvomimo, lahko vedno vprašamo. Da bi tekmovanja WA ostala poštena, se od tekmovalcev zahteva, da poročajo sodnikom o stvareh, ki jih opazijo ali za katere menijo, da niso sprejemljive glede opreme, dovoljenega časa in kršitve pravil. Sodniki so tam, da nam pomagajo pri boljšem in pravičnejšem tekmovanju. Poročati o tem, kar vidite, ni neprijazno, nekulturno ali nešportno.

A.2 3D lokostrelstvo – Kratka predstavitev

(od Field & 3D komisije)

3D lokostrelstvo je oblika lokostrelstva, ki je še vedno relativno nova za WA in je še vedno v procesu razvoja. Zato je pomembno imeti posodobljeno kopijo pravil. 3D ima precej podobnosti s poljskim lokostrelstvom, vendar obstajajo pomembne razlike, ki se jih moramo sodniki zavedati.

Slika A2.1 3D lokostrelska tarča

3D lokostrelstvo simulira lov, saj so tarče izdelane kot modeli živali naravne velikosti iz materiala, ki lahko zaustavi puščice. Tarče so postavljene tako, da se zdi, kot da je žival v svojem naravnem okolju. Loki, ki se uporabljajo v 3D, predstavljajo bolj lovske tipe lokov.

Slogi lokov so porazdeljeni na sestavljeni lok, goli lok, dolgi lok in instinktivni lok. Vse razdalje so neznane. Nekateri tekmovalci imajo morda le izkušnje iz streljanja na tarče pod okriljem druge organizacije in morda ne poznajo nadzora po pravilih WA. Tu nastopi naša vloga mentorja. Kot za vsa tekmovanja WA velja, pravila streljanja sledijo enotnemu vzorcu in dopuščajo le različice za organizacijo posameznih tekmovanj.

A.2.1 Tekmovanje

Kot v vseh drugih disciplinah lokostrelstva je tekmovanje razdeljeno na kvalifikacije, eliminacije, finale in dvoboje za medalje.

Kvalifikacijski krogi v 3D so sestavljeni iz dveh krogov po štiriindvajset (24) tarč, ki se jih običajno strelja v dveh dneh.

Eliminacijski krogi so izločilne oblike, pri čemer vsak dvoboj sestavlja 6 tarč.

Finale in dvoboji za medalje so sestavljeni iz po 4 tarč. Količke za eliminacijske in finalne dvoboje postavi sodnik sproti, ko dvoboj napreduje od ene tarče do druge.

Tekmovalci v kvalifikacijah streljajo po 2 puščici na tarčo, v vseh drugih krogih pa je dovoljena le ena puščica na tarčo.

Finale - finale običajno poteka v osrednjem prostoru, kjer si lahko gledalci ogledajo dogajanje. Ideja 3D lokostrelstva je, da je proga resnično "neoznačena" in da so razdalje neznane tekmovalcem. Da bi zagotovili, da je temu tako in da je tekmovanje pošteno, so bili na vseh zadnjih tekmovanjih za vsak dvoboj količki premaknjeni. To seveda zahteva načrtovanje, da se zagotovi, da imamo sodnike, ki zamenjajo količke in sodnike, ki nadzirajo dvoboje.

A.2.2 Proga

Ko se sprehodimo po progi, bi morali videti smerokaze, ki nas morajo usmerjati na poti po progi. Ta glavna pot med tarčami mora biti varna pot za vse. Lahko se postavi tudi "varno pot" za uporabo sodnikom, delovnemu osebju itd., s čimer se zagotovi hitrejši dostop do tarč – preveriti moramo, ali je resnično varen.

Medtem ko nadaljujemo s preverjanjem, se moramo prepričati, da je številka tarče vidna s pohodne poti, da lahko od te številke tarče vidimo strelski količek, ne pa tudi same tarče. S tem preprečimo tekmovalcem pridobiti prednost, če bi videli, kje pristanejo puščice predhodne skupine.

S številke tarče bi morali videti sliko in količke. Od slike bi morali videti količke in tarčo – tekmovalci lahko tako vidijo, da je streljanje varno.

A.2.2.1 Tarče

V skladu z novimi pravili je mogoče tarče oblikovati tako, da so videti karkoli. Tarče, ki bodo uporabljene za tekmovanje, morajo biti objavljene pred tekmovanjem, da bodo tekmovalci lahko seznanjeni s tem, s čemer se bodo spopadli. Tudi na trening strelišču je potrebno postaviti enake tarče kot na progah.

Tarče morajo imeti krog "11" in na njih označen krog "10". Območje "8" je redko okroglo in pogosto predstavlja območje srca/pljuč živali. Vse, kar je zunaj območja "8", se oceni s 5. Kopita in rogovi se ocenijo kot M ("Miss").

Običajna praksa je, ko meje kopit in rogov niso jasne, da jih sodniki na tarči označijo s črto, s katero se ločijo od telesa (območja 5). Tekmovalci lahko nato uporabijo običajno pravilo za vrednotenje zadetka, ko se puščica dotika linije.

Za tarče z zelo majhnimi vrednostnimi območji velja zahteva, da mora organizator postaviti drugo ob drugi 2 ali 4 povsem enake tarče. Prepričati se moramo, da so vrednostna območja na vseh tarčah enaka.

Slika vsake tarče mora biti postavljena 5-10m za strelnim količkom. Poskrbeti moramo, da bo slika enaka dejanski tarči.

Repi, krila in perje so v zadnjih letih sprožili veliko razprav; vendar imamo interpretacije, ki pravijo, da se vse razen kopit ali rogov oceni s 5.

Večje tarče imajo lahko "zamenljiv" center. Ta je sestavljen iz čepa, pritrjenega v telo tarče. Prepričajmo se, da rob čepa ni možno zamenjati za vrednostno območje in bodimo pripravljeni na to, da nas lahko tekmovalci med tekmovalcem pokličejo na pomoč za pojasnilo.

A.2.2.2 Količki

V 3D lokostrelstvu količki označujejo strelske položaje. Tekmovalci s sestavljenim lokom streljajo z rdečih količkov. Tekmovalci z instinktivnim lokom, golim lokom in dolгим lokom streljajo z modrih količkov.

Običajno imamo na vsaki tarči po 2 količka vsake barve. Ti količki morajo biti 1m narazen. Tekmovalci streljajo v parih, vsak stoji na svojem količku. Ni se jim treba z nogo dotikati količka, lahko stojijo do 1m stran od količka v katero koli smer, razen pred njim. Tekmovalca morata sodelovati, da lahko oba varno streljata.

Kjer ni dovolj prostora, da bi postavili 2 količka (potrebovali bi 3m prostora), se lahko postavi en sam količek. V tej situaciji tekmovalci še vedno streljajo v parih, vendar vsak z ene strani količka v razdalji največ 1m v stran od njega (po Field pravilih).

Rdeče količke se lahko postavi na poljubno razdaljo glede na velikost tarče. Največja razdalja za tekmovalce s sestavljenim lokom je 45 m. Modri količki so postavljeni znotraj območja glede na velikost tarče do največ 30 m.

A.2.2.3 Varnost

Varnost je izjemnega pomena. Puščica, ki zgreši tarčo pri visokem strelu, zelo pogosto zaide daleč v območje za tarčo. Pozorni moramo biti na to, kaj je v tem območju in kako blizu so druge tarče in sprehajalne poti. Pomisliti moramo tudi na puščice, ki oplazijo tarčo (ricochet), saj lahko nepravilna oblika tarče povzroči, da se puščice odklonijo v smeri, ki je morda nikoli ne bi predvideli!

A.2.3 Loki

V 3D lokostrelstvu imamo 4 sloge različnih lokov.

Sestavljeni lok in goli loka sta enaka kot v opisu za poljsko lokostrelstvo. Dolgi lok in instinktivni lok sta specifična za 3D in njihova pravila so podrobno zapisana v knjigi pravil. Ker se 3D disciplina hitro razvija, obstajajo številne interpretacije in predpisi, ki se nanašajo na te sloge, zato moramo poskrbeti, da smo tekoče seznanjeni s trenutnimi pravili.

Pomembno je, da pri pregledu skrbno pregledamo vse loke, da zagotovimo, da ni nič dodanega, kar bi pomagalo pri merjenju razdalj. To so lahko oznake, praske, dodatni vijaki/matice itd. Vprašajmo tekmovalca, čemu so namenjeni, in če imamo kakršne koli dvome, jih prosimo, naj to odstranijo ali prekrijejo.

Upoštevajmo tudi: tekmovalci ne smejo s seboj nositi fotografij tarč. Ni dovoljen seznam, katere živali so v kateri skupini. Lahko imajo s seboj del knjige pravil, ki pokriva razdalje za vsako skupino, vendar nič drugega ni dovoljeno, kar bi lahko pomagalo pri določanju razdalje.

Za goli lok, instinktivni lok in dolgi lok niso dovoljene nobene pisne zabeležke v povezavi z merjenjem v tarčo. Za sestavljeni lok so dovoljene.

A.2.4 Dodatni izločitveni streli

Kvalifikacije: Če je potreben dodatni izločitveni strel, se ta lahko hitro odvije na območju trening strelišča.

Eliminacije: To se lahko odvije v osrednjem območju takoj, ko je to možno po objavi uradnih rezultatov.

Za te dodatne izločitvene strele je dobra praksa, da se tarčo postavi šele takrat, ko je potrebno streljanje izvesti. To pomeni, da tekmovalci prej nimajo možnosti preveriti razdalje.

Polfinale in Finale: Odvije se na 5. tarčo.

A.3 Komisija za pritožbe

WA je pred kratkim izdelala ločen opis organizacije in dela komisije za pritožbe.

Zato je bilo to poglavje umaknjeno iz Sodniškega priročnika.

A.4 Kontrolni list za tekmovanje – Tarčno

Datum:

Kraj:

Tekmovanje/Krog:

- ☐ 1. Varnost
- ☐ 2. Razdalje
- ☐ 3. Tarčne linije
- ☐ 4. Strelna linija
- ☐ 5. Čakalna linija
- ☐ 6. 3m linija
- ☐ 7. Območje za medije
- ☐ 8. Tarčni pasovi
- ☐ 9. Podloge
- ☐ 10. Tarčna lica
- ☐ 11. Pritrditev tarčnih lic
- ☐ 12. Višina centrov
- ☐ 13. Kot podlog
- ☐ 14. Pritrditev podlog
- ☐ 15. Številke tarč – Centrirano
- ☐ 16. Vetrne zastavice 40cm visoko; 25-30cm
- ☐ 17. Vetrne vreče (višina itd.)
- ☐ 18. Številke na strelni liniji
- ☐ 19. Oznake strelskih pozicij na liniji
- ☐ 20. Signali – Vizualni – Akustični
- ☐ 21. Ozvočenje (DOS)
- ☐ 22. Oprema za merjenje časa
- ☐ 23. Rezervna oprema za merjenje časa
- ☐ 24. Rezervne podloge
- ☐ 25. Rezervna tarčna lica
- ☐ 26. Kontrola trening strelišča
- ☐ 27. Reklame (možni odboji svetlobe)
- ☐ 28. Nujne telefonske številke
- ☐ 29. Prostor za pregled opreme
- ☐ 30. Sistem za vodenje rezultatov
- ☐ 31. Stoli in streha za sodnike
- ☐ 32. Sodniki/DOS sistem za komunikacijo
- ☐ 33. Komisija za pritožbe (kdo, kje)

Opombe:

A.5 Kontrolni list za tekmovanje – Field in 3D

Datum:

Kraj:

Tekmovanje/Krog:

- ☐ 1. Varnost
- ☐ 2. Živalske tarče; Pritrditev; Velikost
- ☐ 3. Živalske tarče, pravokotnost na smer streljanja
- ☐ 4. Velikost vitalnega območja
- ☐ 5. Smerokazi; vidnost oznak
- ☐ 6. Številke tarč - postavitev
- ☐ 7. Strelnski količki in postavitev
- ☐ 8. Trening strelišče
- ☐ 9. Živalske tarče za trening
- ☐ 10. Rezervne živalske tarče, enostaven dostop
- ☐ 11. Prostor za dodatne izločitvene strele/živalske tarče
- ☐ 12. Osrednji prostor
- ☐ 13. Sistem za popisovanje rezultatov in table za rezultate
- ☐ 14. Oprema za komunikacijo
- ☐ 15. Kontrola medijev in gledalcev
- ☐ 16. Pregled prog
- ☐ 17. Pregled opreme
- ☐ 18. Zdravstveno osebje, dostop na proge
- ☐ 19. Vremenska napoved
- ☐ 20. WC-ji
- ☐ 21. Komisija za pritožbe
- ☐ 22. Prostor za sodnike
- ☐ 23. Reklame
- ☐ 24. Startne številke
- ☐ 25. Pravila oblačenja
- ☐ 26. Nujne telefonske številke

Opombe:

A.6 Tekmovalci invalidi

Že od začetka sedanjega formata lokostrelskih pravil, pa tudi že prej, je sodelovanje na lokostrelskih tekmovanjih tekmovalcem invalidom omogočeno. S časom se je število tekmovalcev invalidov povečalo, tako na tekmovanjih WA kot na tekmovanjih, ki jih organizirajo različne organizacije za invalide. Pravila WA zdaj vključujejo pravila za invalide v 3. delu, poglavje 21.

Vključenost v delo z invalidi na nacionalni ravni je naše sodnike občasno pahnilo v situacije, ki niso podrobno opredeljene v pravilih ali drugih postopkih, in poskušali bomo podati nekaj priporočil, ki lahko vzpostavijo določen vzorec pri ravnanju sodnikov v takšnih situacijah.

A.6.1 Kdo je invalid v skladu s pravili?

Najprej, od naših sodnikov ne pričakujemo nobenega znanja o zdravstvenih stanjih ali različnih invalidnostih, namen pravil pa je, da se invalidnim osebam pod posebnimi pogoji omogoči udeležba na tekmovanjih v lokostrelstvu. Nadalje, zdrav razum nam pove, da se mora invalidnost nanašati na možnost stanja med streljanjem in morda imeti pomoč ljudi pri nalaganju puščic na lok za temovalca in/ali potrebe tekmovalca, da je privezan na voziček.

Od leta 2012 poteka bolj dosledno izdajanje klasifikacijskih izkaznic tekmovalcem s posebnimi potrebami in ti dokumenti opisujejo, kakšne posebne pripomočke za pomoč lahko tekmovalec uporablja na tekmovanju - da bi lahko primerljivo sodelovali na tekmovalni ravni. Od 1. aprila 2014 se uporabljajo nova merila, ki zahtevajo prerazvrstitev vseh uvrščenih tekmovalcev po novih merilih. Sodniki morajo preveriti, če je kvasifikacija datirana novembra 2013 ali pozneje.

A.6.2 Koliko prostora je dovoljenega na strelni liniji za tekmovalce na vozičkih?

Pomembno se je zavedati, da je označen 80 cm prostor za tekmovalce minimalen prostor. Ideja pravila je preprečiti, da bi tekmovalci med streljanjem ovirali drug drugega. Za invalidski voziček je potrebnih od 100 do 120 cm prostora, a ker tekmovalec na liniji pred invalidskim vozičkom niti ne potrebuje 80 cm prostora za stanje na liniji, zadostujejo za reševanje morebitnih težav na liniji običajno dovolj majhne prilagoditve, saj je zgornji del telesa tekmovalca na invalidskem vozičku bolj oddaljen od naslednjega tekmovalca. Nekateri organizatorji pogosto poskrbijo za situacijo z uporabo prostih mest ali razporeditvijo tekmovalcev na invalidskih vozičkih na konec ali začetek strelne linije. Da bi preprečili kakršne koli slabe občutke na začetku tekmovanja, je treba strelske položaje označiti tako, da ne pride do zapleta. Položaji za streljanje naj bodo označeni navpično čez strelno linijo, sredina sedeža vozička pa naj bo nad to oznako.

Organizatorji naj se izogibajo temu, da bi razvrstili na isto tarčo dva tekmovalca s tekmovalcem na invalidskem vozičku. Kljub temu pa je to izvedljivo. Tekmovalci, ki uporabljajo stolček ali (navaden) stol, ne zasedejo več prostora kot ostali tekmovalci, ker omejitve velikosti stolčka ne presegajo 80 cm vzdolž strelske linije in 60 cm proti tarči.

A.6.3 Ali lahko tekmovalci invalidi na WA tekmovanjih ostanejo na strelni liniji po končani seriji streljanja?

Na podlagi postopkov, ki se uporabljajo že več let, in tudi na olimpijskih igrah, je odgovor pritrdilen. Naslednje vprašanje glede tega se nanaša na tekmovanja, kjer se streljanje odvija v dveh sekvencah. Tudi za tak primer velja enako kot zgoraj. Kako bo DOS obveščen, da je tekmovalec na liniji zaključil svojo serijo? Ponavadi se uporablja postopek, da sedeči tekmovalec položi svoj lok vodoravno na kolena ali na tla na čakalni strani linije.

A.6.4 Ali ima lahko tekmovalec – če je to potrebno – asistenta na strelni liniji (blizu za seboj) z namenom, da mu/ji pomaga naložiti puščico na tetivo?

Asistent je dovoljen le, če je na klasifikacijski izkaznici navedena taka pomoč, ki je potrebna, da lahko tekmovalec strelja z lokom in puščico. Asistent mora nositi enako uniformo kot tekmovalec.

Ob predpostavki, da takšna pomoč ne povzroča nesprejemljivega hrupa, ki bi lahko motil ostale tekmovalce v okolici, ne bi smelo biti razloga, da bi zavrnil takšno pomoč. Praktično gledano je tak postopek precej počasen in ne bo dajal nobene prednosti temu tekmovalcu v primerjavi z nasprotniki. Nadalje WA zdaj tekmovalcem dovoljuje prejemanje informacij od vodstva ekipe, zato sum "trenerstva" ni več pomemben razlog za zavrnitev takšne pomoči. To je še posebej pomembno za tekmovalce z okvaro vida (VI), glej ločena pravila za VI tekmovalce v poglavju 21.

A.6.5 Zapisovanje/puljenje puščic

Včasih se postavlja vprašanje, ali so drugi tekmovalci na tarči - ali organizator - dolžni poskrbeti za popisovanje, puljenje puščic itd. namesto tekmovalca. Na to vprašanje mora biti odgovor „ne“. Tekmovalec invalid ali njegova ekipa mora poskrbeti za to, da agent (ali vodja ekipe) izpolnjuje te naloge namesto tekmovalca. Na velikih tekmovanjih je pomembno, da obstaja en agent za vsakega tekmovalca invalida, sicer bi bilo zelo zamudno, če bi moral en agent iti od tarče do tarče, da popiše in populi vse puščice.

A.6.6 Napenjanje loka do vozička

Včasih lahko opazimo, da tekmovalec invalid povleče tetivo do vozička (ali kolesa na invalidskem vozičku) in postavlja se vprašanje, če je ta podpora dovoljena. Lahko razpravljamo, ali je to prednost ali slabost, vendar organizacije za tekmovalce invalide dandanes ne izvajajo prepovedi take podpore, zavedajoč se, da je skoraj nemogoče presojati razmere. Zato zaradi tega vidika ne bi smeli skrbeti. Kaj pa vlečenje tetive do tekmovalčevega kolena ali stegna, ko sedi? Ker to ni trdna podpora, moramo na to gledati kot na vzporednico stoječih tekmovalcev, ki vlečejo tetivo do prsnega koša (ščitnika) - in jo tako sprejeti.

A.6.7 Tekmovalec (-ci) invalid-i v ekipnem tekmovanju

Spet je tekmovalcu - če je potrebno - dovoljeno, da ostane sedeč na liniji. Ker ta tekmovalec ne prečka metrske linije, kdaj se torej izvede zamenjava? Postopek je tak, da "invalidni tekmovalec dvigne roko nad glavo, ko je izstrelil svojo puščico/puščice". Prestavitev loka iz položaja "na kolenu" v strelski položaj traja približno enako časa kot premik z metrske linije na strelno linijo in poleg tega, da mora ekipa invalidov uporabiti dodatno še delček sekunde za preverjanje pravilne zamenjave tekmovalca, velja ta postopek za "pošteno" tekmovanje. Vendar pazimo, roka mora biti jasno dvignjena nad glavo. Nekateri tekmovalci samo izkoristijo konec svojega proženja loka in to ne zadostuje.

Tu tudi velja pravilo "puščica ne sme biti izven toka".

A.6.8 Amputirani

Naslednji izziv pa se je v zadnjih letih pojavil še v zvezi z invalidnostmi, saj so nekateri z amputirano roko razvili sistem pritrditve loka na roko, bodisi s sistemom za priklop ali z umetno baterijsko roko/prsti. "Problem" v primerjavi z našimi pravili je, da to daje popolnoma fiksno povezavo med lokom in tistim, kar bi lahko veljalo za roko z lokom. Po naših pravilih lok ne sme biti fiksiran na roko. Tekmovalci lahko uporabljajo šlingo, celo tesno zategnjeno, vendar bo vedno obstajala določena prilagodljivost, ki ni navedena v zgornjih primerih. Sistem lahko predstavlja veliko prednost pred drugimi tekmovalci in ga trenutno ni mogoče sprejeti v pravilih WA. Upoštevati je treba, da celotno tekmovalno lokostrelstvo poteka po pravilih WA od leta 2009. Tekmovanje IWAS (Svetovne igre za invalidske vozičke) za opremo še vedno uporablja pravila WA, četudi nekatere druge zahteve niso izpolnjene.

A.6.9 Daljnogledi

Naša splošna pravila o daljnogledih se morajo uporabljati z določenim zdravim razumom. Naša pravila v zvezi s tem so oblikovana zaradi medijev, in če se zgodi, da se nekateri invalidi ne morejo pripogniti, da bi uporabili daljnogled v skladu z namenom pravil, jim omogočimo, da jih lahko nekoliko "svobodno" uporabljajo v skladu z njihovimi možnostmi. Predpisi, ki jih je WA očitno sprejela pred kongresom 2013, bi morali vključevati pravilo, ki dovoljuje, da imajo tisti, ki stojijo ali sedijo na stolčkih, daljnoglede visoke do vrha ramena. Tisti, ki imajo daljnogled pritrjen na invalidskem vozičku, nimajo zakritega obraza, zato to ni problem. Za vsa večja finala se uporabljajo veliki zasloni tako kot za vsa druga velika tekmovanja tekmovalcev, ki niso invalidi.

A.6.10 Suport na vozičku

Eno od pogostejših vprašanj je, če tekmovalci med streljanjem "slonijo" na opori za stol (podaljšek ročaja). Od podpazduhe do ročaja mora biti predpisana razdalja (110 mm) in v nobenem primeru se roka z lokom ne sme naslanjati na to oporo. Pri tekmovalcih, ki uporabljajo stolček (v stoječem slogu), se tekmovalci ne smejo naslanjati na oporo za hrbet na stolčku (če obstaja).

Na mednarodni ravni se različne organizacije invalidov in nekateri športi zbirajo pod okriljem IPC (Mednarodni paraolimpijski komite), vendar je lokostrelstvo zdaj "prevzela" WA. To zdaj omogoča tekmovanja na visoki ravni, kjer lahko sodijo sodniki WA, kot so paraolimpijske igre, svetovno in kontinentalno prvenstvo za invalide itd.

A.6.11 Merjenje časa v dvoboju

Od 1. aprila 2018 dalje bo dovoljenih 30 sekund časa, da tekmovalec invalid izstreli svojo puščico v dvoboju pri izmeničnem streljanju.

Nekateri tekmovalci imajo telesne težave pri nalaganju puščic zaradi izgube roke/dlani ali imajo večje težave z nadzorom prsta/roke. Zaradi tega imajo pogosto skrajšan čas, da dejansko izstrelijo puščico. Opaženo je bilo, da so nasprotniki, ki streljajo zelo hitro, namerno streljali hitreje in tako zmanjšali čas, ki je na voljo za nalaganje puščice pred začetkom 20 sekundnega streljanja.

S spremembo pravila in dovoljenjem vsem para tekmovalcem, da imajo zdaj 30 sekund časa za streljanje puščice, je ta težava premagana. Večina športnikov ohranja svoj običajen ritem streljanja, zato večina dvobojev z izmeničnim streljanjem ne traja dlje kot prej. Vendar pa je streljanje bolj pravično za manjše število tekmovalcev, ki so bili doslej v slabšem položaju.

Pravila za tekmovanja invalidov so zdaj postala del naše knjige pravil – del 3, zato je bilo nekaj več odgovornosti glede kontrole in preverjanja (ki so bile prej v pristojnosti klasifikatorjev), zdaj dodeljenih našim sodnikom. Kljub temu toplo priporočamo našim sodnikom, da se prijavijo na sojenja na teh tekmovanja, saj se ta tekmovanja izvajajo v skladu s pravili WA in nudijo dragoceno usposabljanje za naše sodnike. Prav tako prispevamo k temu, da tem tekmovanjem damo višji status.

A.7 Seznam WA licenciranih tarčnih lic

Licencirani proizvajalci tarčnih lic (WA spletna stran – junij 2016):

JVD Distribution (NED)

Maple Leaf Press Inc. (USA)

Geologic (FRA)

Arrowhead (GBR) (v prodaji tudi pod Temple Faces)

Krueger Targets (GER)

FIVICS Archery (KOR) (formalno SOMA)

A.8 Direktor streljanja (DOS)

A.8.1 Delo direktorja streljanja

Kakovost tekmovanja je neposredno sorazmerna s tem, kako dobro direktor streljanja (DOS) opravlja svoje naloge in odgovornosti. Ali bo tekmovanje razvilo svoj ritem in teklo nezadržno do svojega zaključka, samo s tistimi prekinitvami, ki jih povzročijo občasne okvare opreme, odboji itd., ali bo tekmovanje polno nepotrebnih zamud in prekinitev, ker DOS ni bil ustrezno pripravljen prevzeti odgovornosti, potrebne za kakovostno tekmovanje? Žal se zdi, da se slednji scenarij pojavlja prepogosto. Iskreno, organizatorji tekmovanj in še posebej tekmovalci si zaslužijo boljše. Upamo, da bodo ugotovitve in predlogi vsebovali osnovo za standardizacijo glede dolžnosti in odgovornosti DOS-a.

Naloge DOS-a so raznolike in vključujejo, vendar niso omejene le na nadziranje časa tekmovanja, usmerjanje vrstnega reda, v katerem tekmovalci pristopajo na strelno linijo, nadzor zvočne opreme in vseh napovedi, če noben drug usposobljen kader ni bil določen za to, in s tem zagotavljanje spoštovanja vseh varnostnih ukrepov, ki veljajo za tekmovalce, delovno ekipo na terenu in gledalce, ter spremljanje dejavnosti medijev, delavcev na terenu in gledalcev. DOS MORA tesno sodelovati z direktorjem tekmovanja, vodjo tekmovanja, ekipo za športno predstavitev, TV producentom, sodniki in delovno ekipo na terenu, da bi zagotovili nemoteno tekmovanje. Da bi to lahko postalo resničnost, storjeno strokovno in pravočasno, je bilo razvito naslednje kot smernica za tiste, ki sprejemajo zelo zahtevne naloge DOS-a in zajema dolžnosti in odgovornosti, ki jih pokrivajo DOS-TD-napovedovalec/komentator od imenovanja do zaključka tekmovanja.

A.8.2 Priprava pred tekmovanjem

Pripravljalna faza te naloge se začne z dnem, ko je posameznik imenovan za DOS-a tekmovanja. Kmalu zatem mora sodnik, imenovan za DOS-a:

(a) Stopiti v kontakt s predsednikom Organizacijskega odbora, glavnim sodnikom in tehničnim delegatom ter začeti s pridobivanjem informacij, ki so lahko pomembne za izvajanje njegovih nalog.

(b) Pridobiti kopijo podrobnega urnika tekmovanja in diagram postavitve strelišča.

(c) Dogovoriti se z organizacijskim odborom o tem, kdo bo namestnik DOS-a. Ta funkcija je ključnega pomena za uspeh tekmovanja, zlasti kadar so na programu tudi dvobojevanja. V današnjih organizacijah tekmovanj ena oseba ne more pravilno in varno nadzirati strelišča.

(d) Z organizatorjem in vodjo tekmovanja se mora pogovoriti o velikosti, zasnovi in namestitvi podija za DOS.

(e) Z organizatorjem se mora pogovoriti o tem, kakšen timing sistem za vodenje tekmovanja bo uporabljen in kakšen bo rezervni sistem.

(f) Preveriti mora, če bo obstajala ekipa za športno predstavitev in TV produkcijo in kdaj, tako da bodo odgovornosti jasne vsem.

(g) Seznaniti se mora s trenutnimi pravili in interpretacijami, ki morda pridejo v poštev. Viri vključujejo WA statut in pravila, Sodniške novice, WA biltene z informacijami, Sodniški priročnik in smernice za sodnike ter samo sodniško komisijo.

(h) Pripraviti si mora pripomočke za delo kot so pisala, kontrolni listi za beleženje časa, kalkulator, piščalka, stoparica, daljnogled, zaščitna oblačila za slabo vreme, knjiga pravil in vse drugo, kar bi lahko pomagalo DOS-u in asistentu pri opravljanju svojih nalog.

Opomba: Kontrolne liste za merjenje časa je treba uporabljati. Brez njih je nemogoče pravilno spremljati potek tekmovanja. Mnogi tisti, ki imajo izkušnje s tem delom, si uredijo svoje obrazce, ki so prilagojeni posameznemu tekmovanju, saj se lahko formati razlikujejo glede na različna tekmovanja.

A.8.3 Po prihodu na tekmovanje

(a) Dogovorite se za srečanje z organizatorji tekmovanja, sodniki, tehničnim delegatom in vodjo delovne ekipe, da bi se pogovorili o protokolih tekmovanja, ki se nanašajo na to tekmovanje. Izkoristite priložnost na tem srečanju, da svetujete, da je med tekmovanjem podij za DOS NEDOSTOPEN za vso osebje, razen če pride do izrednih razmer. Organizirati je treba sestanek s predstavniki športne predstavitve, da se določijo komunikacijski protokoli in kje se nahajajo. Komunikacija z DOS-om je mogoča, ko tekmovalci popisujejo rezultate pri tarčah. To je zelo pomembna zadeva, ki jo je treba določiti zelo zgodaj, saj se morata DOS in njegov pomočnik popolnoma osredotočiti na nadzor nad tekmovanjem. Ponovno potrdite to na sestanku vodij ekip.

(b) Seznanite se z vsemi morebitnimi spremembami v programu, ki jih bo morda treba sprejeti in jih ustrezno upoštevati.

(c) Organizirajte ogled samega strelišča in se seznanite z varnostnimi ureditvami, pri čemer bodite posebej pozorni na vse vstopne točke v objekt, ki se lahko izkažejo za nevarne za osebje in gledalce, ko tekmovanje steče. Ustrezno se dogovorite za dodatno varnost. Pogovorite se o ureditvi spremljanja dela medijev.

(d) Preglejte podij za DOS in njegovo namestitev na strelišče. Podij mora biti postavljen tako, da imata DOS in namestnik DOS-a neoviran pogled na obe strani strelišča. Ta je lahko na sredini strelišča, 2-3 metre za strelno linijo, ali pa na

katerem koli koncu strelišča. Podij mora biti dvignjen in dovolj velik za udobno namestitev DOS-a, namestnika ter opreme za časovno vodenje in komunikacijo. Imeti mora streho z dovolj velikim previsom, da lahko nudi zavetje pred soncem, vetrom in dežjem. Komentatorji in tehnično osebje ne smejo delati na tem podiju za DOS-a, razen če iz tehničnih razlogov ni mogoče dela organizirati drugače. DOS podij mora imeti "omejen dostop", kar odvrača nepooblaščen osebje od poskusa dostopa na DOS podij. Obodna približno en meter visoka ograja je zelo priročna, da tekmovalcem in opazovalcem onemogoči približevanje DOS-u.

(e) Dogovorite se, da dobite kontrolne seznane, ki jih uporabljata glavni sodnik in vodja tekmovanja. Odgovornosti teh dveh oseb so navedene na teh seznamih, in čeprav DOS ni odgovoren za opravljanje dela glavnega sodnika ali vodje tekmovanja, ko se tekmovanje začne, preideta vodenje in nadzor tekmovanja v pristojnost DOS-a. DOS bi moral predhodno preveriti in zagotoviti, da sta na voljo ustrezna oprema in osebje in da je vse pripravljeno.

(f) Pridobite seznam tekmovalcev po državah po abecednem vrstnem redu. Tega ni potrebno imeti izdelanega do podrobnosti, potrebujete le podatek o skupnem številu tekmovalcev iz vsake države. Ta seznam bo DOS uporabil med pregledom opreme tekmovalcev. DOS je za sodnike lahko zelo pomemben, če države po ozvočenju pozove k pregledu opreme tekmovalcev in tak seznam omogoča, da DOS pravilno usmerja tok tekmovalcev.

Primer napovedi:

Prosim vas za malo pozornosti. Sodniki so pripravljeni za pregled opreme. Tekmovalce in vodje ekip iz Albanije, Azerbejdžana in Belorusije prosimo, da pridete do sodniškega šotora na levi strani strelne linije. Češka in Ljudska republika Kitajska bosta poklicani naslednji, bodite pripravljeni.

Načrtujte čas za vadbo z vso opremo, ki jo boste uporabljali. Ozvočenje, oprema za merjenje časa in tudi rezervni sistemi. Prepričajte se, da poznate postopke prehoda s primarnih na rezervne sisteme. Čas, porabljen za seznanitev z vsemi sistemi, vam bo omogočil, da boste samozavestno delali na tekmovanju in premagali vse morebitne težave. Poskrbite, da bodo lahko tudi vaši pomočniki vadili.

Na primer - Sistem merjenja časa, ki se trenutno uporablja na tekmovanjih na svetovni ravni, se upravlja s tipkami. Nekatere funkcije lahko zahtevajo več zaporednih potez. V sistem je vgrajena časovna zamuda, zato je mogoče biti tako hiter, da se sprememba funkcije ne zgodi. To se lahko pokaže kot zaustavitev ure ali pa se prikažejo nepravilne luči itd. Pripravljene morate biti na odkrivanje takšnih anomalij na sistemih, ki se uporabljajo.

Preverite celotno strelišče in se prepričajte, ali se časovni sistemi in zvočni signali vidijo/slišijo na vseh točkah strelne linije (tako za desničarje kot za levičarje). Zagotovite, da je sistem ozvočenja primeren na vseh tekmovalnih območjih.

A.8.4 Med tekmovanjem

(a) Vzemite si čas med uradnim treningom, da se znova seznanite z opremo za vodenje časa in začnete pripravljati svoj scenarij za prihodnje napovedi, ki jih je treba objaviti. Dogovorite se, da boste dobili vsak dan nove kopirane dokumente od tega dne naprej do zaključka tekmovanja.

(b) Sodelujte z glavnim sodnikom in osebjem na terenu, da prepoznate območja šibkosti pri postavitvi in nadzoru terena ter to ustrezno prilagodite.

(c) Na teren pridite najmanj pol ure pred prvo napovedjo začetka, da boste lahko opravili vizualni pregled prizorišča in sistema merjenja časa. Pred začetkom vsakega dela tekmovanja se srečajte in pogovorite z glavnim sodnikom.

(d) Bodite lepo urejeni, a ne oblečeni v isto oblačilo kot sodniki. Nošenje druge barve majice WA, ki je nasprotna tisti, ki jo nosijo sodniki, je opcija. Preverite pri glavnem sodniku. Naloge DOS-a in namestnika se zelo razlikujejo od nalog sodnikov in pri tekmovalcih ali gledalcih ne sme pridi do nobene zmede. Obstajajo priložnosti, ko organizatorji zagotovijo uniforme za DOS-a in namestnika.

(e) DOS si mora pred uporabo mikrofona vedno vzeti čas, da zbere svoje misli. Edina izjema je v nujnih primerih. Priporočljivo je, da ima DOS pripravljen scenarij, ki zajema standardne napovedi v zvezi z napovedovanjem začetka in poteka tekmovanja, okvare opreme, odboji ipd. Obstaja tudi veliko napovedi, ki jih je treba objaviti vsak dan, na primer glede prevoza, kosila, prilagoditve v urniku itd., včasih pogosto, odvisno od njihove pomembnosti. Najbolje je, da pri uporabi mikrofona ne govorite prehitro. To lahko povzroči napačno izgovorjavo in/ali izpustitev pomembnih informacij, ki jih je treba sporočiti tako tekmovalcem kot gledalcem. Vedno govorite s trdnim, a prijetnim tonom glasu, saj lahko mnogi tekmovalci in trenerji le malo razumejo jezik, v katerem komunicirate. Med objavo vadite poslušanje svojih napovedi, da prilagodite svojo hitrost tako, da bo ustrezala akustiki prizorišča, odmevu itd.

Primer napovedi:

Vodje ekip, prosim za vašo pozornost. Glavni sodnik zahteva, da se nemudoma zberete na zadnji strani DOS podija, da bi razpravljali o morebitnih spremembah urnika za danes popoldne.

(f) Pomembno je, da se tekmovalce in gledalce pred začetkom vsakega dela tekmovanja seznani o začetku z odštevanjem časa. To bo zagotovilo, da bodo vsi zainteresirani vedeli, kdaj se bo tekmovanje začelo. Odštevanje je treba podajati v intervalih, ki se začnejo 15 minut pred začetkom vsake sekvence in v naslednjih intervalih 10 minut, 5 minut in 1 minuto.

Primer napovedi:

Dobro jutro/dober dan, gospe in gospodje. Dobrodošli na (ime tekmovanja).

Tekmovanje se bo začelo čez 15 minut.

Tekmovanje se bo začelo čez 10 minut.

Tekmovanje se bo začelo čez 5 minut.

Tekmovanje se bo začelo čez 1 minuto.

Sodnike prosim, da zavzamejo svoja mesta na strelišču.

(g) Neposredno pred zaključkom jutranjega dela tekmovanja je treba navesti objave, ki se nanašajo na dolžino odmora za kosilo, čas začetka popoldanskega dela tekmovanja ter navesti uradni čas. Lahko se objavi tudi druga potrebna dodatna obvestila ter morda povabilo medijem, da fotografirajo pri tarčah (enako tudi po koncu popoldanskega dela tekmovanja). Po zaključku tekmovalnega dne sporočite čas začetka programa za naslednji dan in strelišče zaprite za tekmovanje.

Primer napovedi:

Dane pred pošiljanjem tekmovalcev k tarčam.

Trenutek prosim. S tem se zaključuje današnje dopoldansko tekmovanje. Sledi odmor za kosilo, tekmovanje pa bomo ponovno začeli ob 1300 uri (vedno se uporablja vojaški čas). Akreditirani fotografi, ki želijo narediti fotografije pri tarčah, gredo lahko k tarčam. Uradni čas je 1143.

Trenutek prosim. S tem smo zaključili tekmovanje za danes. Strelišče je od zdaj zaprto do jutri, ko bomo tekmovanje nadaljevali ob 0900 uri. Akreditirani fotografi, ki želijo narediti fotografije pri tarčah, gredo lahko k tarčam.

(i) Vsako tekmovanje razvije svoj ritem ali tok, ki ga na splošno določi DOS. Pomembno je, da DOS ne zanemari tega toka. Pomembno je, da se vsi zvočni signali oddajajo dosledno. Tako se lahko tekmovalci navadijo na potek tekmovanja in prilagodijo svoj pristop k tekmovanju. Vedno lahko pride do prekinitve tega toka, ki so zunaj nadzora DOS-a, toda v tistih primerih, ko lahko DOS vzdrži dosleden ritem, je to treba storiti. Tekmovalci to cenijo. Glede vprašanja, ali naj bo ta ritem počasen ali hiter, je večina tekmovalcev mnenja, da imajo raje hiter skladen ritem. Za vsako ceno se izognite zamudam in prekinitvam tekmovanja. Vedno sporočite, kako bo potekala naslednja faza urnika.

Primer napovedi:

S tem smo zaključili vašo 1/16 eliminacij. Takoj, ko sodniki ugotovijo, ali bomo imeli kakšen dodatni izločitveni strel za razrešitev izenačenih rezultatov, bo strelišče preurejeno za 1/8 eliminacij. Bodite pripravljeni, začnemo pa z opozorilom za dve minuti.

Gospe in gospodje, pripravljeni smo na prvi posamični dvoboj za bronasto medaljo. To bo dvoboj za sestavljeni lok med tekmovalcema iz Italije in Ruske republike. Tekmovalca in sodnik, ki nadzoruje dvoboj, prihajajo na strelno linijo za predstavitev.

(j) Občasno se zgodi, da je treba tekmovanje prekiniti zaradi okvare opreme, odboja, preboja, težav na strelišču itd. Ko se enkrat vsi tekmovalci umaknejo s strelne linije, je treba objaviti opis problema in načrtovanega reševanja. Izjema je, ko pride do izrednega dogodka, kot je npr. če se prevrne podloga tarče ali pride do nenadnega varnostnega problema, ki lahko škoduje tekmovalcu ali gledalcu. V teh okoliščinah je treba streljanje nemudoma prekiniti s 5 ali več zvočnimi signali, po katerih bo ustrezno osebje odpravilo težavo. V vseh takih primerih, ko pride do

prekinitev tekmovanja, mora glavni sodnik ali sodnik na prizorišču DOS-u sporočiti naravo problema in predvideni čas, ki je potreben za razrešitev problema ali situacije.

Bodite pozorni na to, da ko se tekmovalci navadijo na ritem streljanja, lahko poskusijo napredovati do tarč že ob prvem slišnem zvočnem signalu.

Primer napovedi:

Trenutek prosim. Imeli bomo krajšo prekinitev tekmovanja zaradi okvare opreme na tarči št. 23. Tekmovalec ima za izstreliti dve puščici.

Trenutek prosim. Imeli bomo krajšo prekinitev tekmovanja zaradi odboja na tarči št. 6. Sodnik in udeleženi tekmovalec lahko gresta k tarči.

Trenutek prosim. Imeli bomo krajšo prekinitev tekmovanja zaradi odpetega tarčnega lica na tarči št. 52. Sodnik in vsi tekmovalci, ki imajo puščice v tej tarči lahko greste k tarči.

Gospe in gospodje, streljanje smo morali prekiniti, ker se je gledalec sprehodil na zahodni strani strelišča. Stopite prosim nazaj za čakalno linijo. S tekmovanjem bomo nadaljevali takoj, ko bodo sodniki zavarovali teren. Na uri je preostalo še 71 sekund časa.

Opomba: Zgornji primeri napovedi so vzorci, kako lahko uspešen DOS komunicira na miren in jedrnat način. Vsak posameznik lahko te vzorčne napovedi prilagodi tako, da odražajo njegovo osebnost in način govora. Ta vzorčna napoved ni bila namenjena pokrivanju vseh možnih situacij, ki se lahko pojavijo med vodenjem tekmovanja. Namen je ponazoriti slog komunikacije, ki pomirja, hkrati pa je verodostojen v najpogostejših situacijah, ki se zgodijo na posameznem tekmovanju.

(k) Sodniki nadzirajo vedenje tekmovalcev. DOS ni odgovoren za nadzor tekmovalcev ali sodnikov. Izjema je lahko le, če je DOS tudi glavni sodnik. Omeniti je treba, da se to ne more zgoditi na mednarodnih tekmovanjih, vendar se na majhnih tekmovanjih lokalnega kluba dogaja precej pogosto. Lokacija podija za DOS-a daje DOS-u najboljši pogled na prizorišče tekmovanja in lahko opazi tudi kršitve, ki jih sodniki ne opazijo. Obstajajo primeri, ko se vodja ekipe ali tekmovalec lahko pritoži DOS-u zaradi ravnanja tekmovalca ali sodnika. V takšnih okoliščinah DOS ne sme ukrepati, da bi neposredno reševal pritožbo. DOS pritožbo posreduje glavnemu sodniku, katerega odgovornost je storiti, kar je potrebno za rešitev situacije.

(l) Priporočljivo je, če na uri preostane manj kot 10 sekund časa in je strelna linija izpraznjena, da se uro prepusti, da se čas samodejno izteče namesto da bi uro resetirali. To bo ohranilo nemoten potek tekmovanja in nikakor ne bo ogrozilo celotne dolžine tekmovanja.

Splošna praksa je, da na tekmovanjih za tekmovalce invalide ure v vsaki seriji pustimo, da se same iztečejo. To zagotavlja, da tekmovalcev, ki še vedno streljajo, ne prekinemo, saj se lahko skrivajo med tekmovalci na invalidskih vozičkih/ali med tistimi, ki stojijo, vendar jim je dovoljeno, da ostanejo na strelni liniji in so končali s streljanje.

Zelo pomembno je, da se DOS in asistent med tekmovanjem vzdržita fotografiranja s podija za DOS in ne smeta uporabljati daljnogleda za opazovanje zadetkov.

Zelo pomembno je tudi, da DOS in pomočnik preverita tarčno linijo pred oddajo zvočnega signala za pristop tekmovalcev na strelno linijo, tako da se prepričata, da nobena puščica ni ostala v tarčah in da noben tekmovalec ni ostal za tarčami ali med njimi.

A.8.5 Večja tekmovanja (Svetovna prvenstva, Svetovni pokali, Olimpijske/Para-olimpijske igre, Druge igre)

Na ta tekmovanja je vedno bolj pogosto imenovana športna predstavitvena ekipa in to najpogosteje od kvalifikacijskega kroga naprej.

V takih primerih se dolžnosti DOS-a spremenijo. Zdaj je odgovoren direktorju šova (ali voditelju športnih predstavitev), ki je vez med streliščem in mediji. Urnik je lahko določen s televizijskim razporedom in ne z objavljenim programom.

Vključeno je lahko tudi drugo osebje:

- *Komentator in voditelj: za uporabo različnih jezikov je lahko več oseb.*
- *Audio operater in/ali DJ.*
- *TV direktor (TV-oddaja): povezava med TV producentom in voditeljem oddaje.*
- *Maršali na strelišču: usklajevanje pretoka tekmovalcev in sodnikov na finalnem strelišču.*

Za vse te ljudi je ključnega pomena, da kot ekipa sodelujejo z DOS.

DOS mora biti pripravljen zagotoviti, da se ves čas vzdržuje stik z direktorjem šova. Nadzor in vodenje streljanja ostajata v domeni DOS-a, čeprav je za začetek vsake faze odgovoren direktor šova.

Če je prisoten komentator, potem le-ta opravi vse objave. DOS bo še vedno odgovoren za časovne napovedi itd., vendar jih objavlja zaradi kontinuitete komentator. Če pa komentator ni zanesljiv in/ali uporablja zelo slabo angleščino, potem DOS še naprej objavlja objave, tako da tekmovalci in uradniki jasno vedo, kaj se dogaja.

Med finali ekipa za športno predstavitev temelji na času nič, to je čas, ko je televizija objavila začetek tekmovanja.

DOS mora poskrbeti, da lahko komentatorja vedno po potrebi preglasi in tako lahko poda varnostne napovedi.

Pozicija DOS-a se mora zdaj ujemati s strukturo finalnega strelišča in ključnega pomena je, da je blizu direktorju šova in TV direktorja.

DOS morda nima vedno popolnega ali neoviranega pogleda na strelišče in takrat si morata še posebej skrb za varnost porazdeliti z linijskim sodnikom, ki ima v takih primerih boljši pregled.

Izločilne dvoboje se pogosto izvede na finalnem strelišču, po dva naenkrat. V primeru, ko hkrati potekata po dva dvoboja, čas vodijo časomerilci pod nadzorom DOS-a.

DOS označi začetek in konec vsake serije. Časomerilca nadzirata izmenični čas za vsak dvoboj. Ključnega pomena je, da ima DOS stik s tema osebama, saj mora vedeti, kdaj so bile izstreljene vse puščice v obeh dvobojih. Za pomoč pri tej nalogi je priporočljivo imeti pomočnike.

Finalno tekmovanje nadzoruje DOS. Priporočljivo je imeti asistenta za štetje puščic kot dvojno kontrolo časovne sekvence. Ta nasvet velja tako za posamične kot za ekipne dvoboje.

A.8.6 Povzetek

Ko se tekmovanje enkrat začne, je DOS eden izmed višjih uradnikov na terenu. Lahko rečemo, da je koreograf tekmovanja v primerih, ko ni direktorja šova. Nihče na terenu nima večjega vpliva na uspeh ali neuspeh tekmovanja, ko se streljanje enkrat začne. Zaradi tega mora biti DOS tako pripravljen in seznanjen s pravili streljanja kot sodniki in vodstvo ekipe na terenu ter delovna ekipa.

DOS ne sme delati razlik, če je tekmovanje lokalnega značaja ali gre za svetovno prvenstvo. Vsa tekmovanja bi morala potekati na enak način, tako da lahko tekmovalci pričakujejo enake standarde, kjer koli tekmujejo, pa čeprav se vloga DOS-a lahko razlikuje od tekmovanja do tekmovanja.

DOS mora k vsaki nalogi pristopiti z enako stopnjo priprave in spretnosti. DOS je odgovoren organizatorjem tekmovanj in tekmovalcem, zato mora DOS poznati pravila streljanja, ukrepe in ravnanja.

DOS mora biti pripravljen na to, da mora ravnati kompetentno, strokovno in dostojanstveno ter s tem ustvariti ozračje, v katerem morajo tekmovalci skrbeti samo za to, da izstrelijo svoje puščice po svojih najboljših močeh.

Najpomembnejše, kar mora DOS ves čas imeti v mislih, je, da je služabnik tekmovalcev in tekmovanja. Tekmovalci so na odru in so zvezde. DOS je samo vodja te predstave, vendar mora opraviti svoje delo kar se da najbolje in biti zaščitnik tekmovalcev, če naj bo celotna produkcija uspešna. Pomembno je tudi poudariti, da je ključnega pomena, da je imenovani DOS zelo dobro usposobljen tudi za vse vidike vodenja tekmovanja in upravljanja na terenu.

Skip Phillips in Neil Dimmock
World Archery Judges Emeritus

A.9 Sestanek vodij ekip – Dnevni red

Srečanje vodij skupin poteka en dan pred uradnim treningom, po možnosti zvečer, ko so prišle že vse ekipe, ali kot najpogosteje med dnem uradnega treninga. To srečanje omogoča WA in Organizacijskemu odboru podrobno predstavitev vseh pomembnih informacij, ki se nanašajo na tekmovanje. Sestanek vodi tehnični delegat, pomagata pa mu glavni sodnik in najvišji predstavnik organizacijskega odbora.

Po prevozu je najpomembnejši prvi vtis, na katerega vplivajo organizator in WA tehnični uradniki, prvi sestanek vodij ekip. Da bi naredili najboljši vtis, se morajo organizatorji, koordinacijski odbor, tehnični delegat in glavni sodnik osredotočiti na načrtovanje in pripravo sestanka vodij ekip. Večina sestankov vodij ekip, ki niso bili dobro vodeni, se je ponesrečila zaradi dejstva, da ključni ljudje niso bili dobro pripravljeni. Za uspešen sestanek vodij ekip je treba vedno spoštovati naslednje točke:

- *Bodite pripravljeni, potreben je pripravljalni sestanek zgoraj naštetih oseb.*
- *Pisni dokument ali diagram je veliko bolj jasen in boljši od govornih besed. Ne pozabite, da vsi ne govorijo in ne razumejo angleško.*
- *Pisni dokument z vsemi ključnimi informacijami je treba (se mora) objaviti najmanj 12 ur pred začetkom sestanka.*
- *Cilj sestanka je razjasniti odprta vprašanja; informacije bi morale biti podane prej, ne pa med sestankom. Sestanek je namenjen pojasnjevanju, ne pa distribuciji informacij.*
- *Prisotni bi morali biti vsi vpleteni, na sestanku pa bi morali govoriti samo odgovorni, navedeni v tem dokumentu.*
- *Če česa ni mogoče razrešiti, je potrebno določiti rok in pred rokom o rešitvah obvestiti vodje ekip.*
- *Ne ugibajte in ne dajte odgovora; bolje je, da pravilno odgovorite pozneje kot da ugibate in naredite napake.*
- *To storite pravilno prvič.*
- *Ni problem organizirati drugega srečanja, tudi neformalnega, če bi bilo treba razpravljati o drugih zadevah.*
- *Sestanek mora biti kratek. Ne pozabite, da so vodje ekip tam, da pomagajo svojim ekipam, ne pa da izgubljajo čas na sestankih.*

Možen dnevni red za sestanek vodij ekip:

Otvoritev

Nagovor tehničnega delegata in predstavitev ter dobrodošlica predsednika WA ali njegovega predstavnika.

1. Preverjanje prisotnosti s klicanjem vseh ekip s strani tehničnega delegata.

Če je kateri od registriranih predstavnikov ekip odsoten, bi moral TD predlagati, da kak drugi predstavnik/prostovoljec ekipe vse ustrezne informacije posreduje manjkajočemu vodji ekipe/ekip.

2. Predstavitev odgovornih (TD)

- *WA Predsednik ali njegov pooblaščenec*
- *Koordinacijski odbor*
- *Predsednik nacionalne zveze*
- *Predsednik organizacijskega odbora*
- *WA zdravniški zastopnik*
- *Tekmovalna sodniška komisija (s strani glavnega sodnika)*
- *Direktor streljanja (s strani glavnega sodnika)*
- *Komisija za pritožbe*

3. Tehnični vidiki tekmovanja (TD + Glavni sodnik)

- *Program tekmovanja*
- *Trening: kdaj/kje?*
- *Število udeležencev po kategorijah*
- *Pregled opreme: kdaj/kje?*
- *Kvalifikacijski krog vključno z informacijami o popisovanju rezultatov*
- *Eliminacijski krog*
- *Finalni krog*
- *Ekipni eliminacijski krog*
- *Ekipni finalni krog*
- *Pravila oblačenja*

4. Logistika (OO)

- *Prevoz, prizorišče, druženje, letališče itd.*
- *Prehrana, tudi v času treninga, cena in kdo plača*
- *Banket in druga družabna srečanja*

5. Protokol in slovesnosti (OO)

6. Medicinska vprašanja (Zdravstveni zastopnik)

7. Tehnična vprašanja: (TD + glavni sodnik)

- *Sistem za vodenje časa*
- *Sistem za vodenje rezultatov*
- *Postopki za dodatni izločitveni strel*
- *Pojasnitev pravil, ki so povzročila zmedo na prejšnjih tekmovanjih*

8. Zadnje spremembe pravil in uradne WA interpretacije (Glavni sodnik)

9. Druge pomembne zadeve. Vprašanja vodij ekip (TD)

10. Zaključek (TD)

A.10 Obrazec za najavo pritožbe vodje ekipe

APPEAL FORM / FORMULAIRE D'APPEL

This is an intention of Appeal / Ceci est une intention de faire appel ☐
 This is an appeal from / Ceci est un appel ☐
 (please tick appropriate box / cochez la case appropriée)

☐ the Team Captain of the following country :
 / du capitaine d'équipe du pays suivant: -----

Name of the Team Captain: / Nom du capitaine d'équipe: -----

☐ a Team (please name country): / d'une équipe (précisez le pays): -----

☐ an individual person (name):
 / d'une personne individuelle (nom): -----

☐ other (please specify) / autre (précisez): -----

This appeal is against / cet appel est dirigé contre: -----
 Description of Appeal or Protest / Description de l'appel ou de la plainte:

I believe this action is against the following rules (state article if known):
 / je pense que cette action viole les règles suivantes (citez l'article si connu): -----

Signature: Name in printing / nom en capitales: -----

Article 3.13.3:

An intention to appeal when it might affect the progression of an athlete from one stage of the competition to the next, must be expressed in writing and lodged with the Chairperson of the Tournament Judge Commission within 5 minutes of the end of the relevant round or match, whichever comes first. The written appeal must be lodged with the Jury within 15 minutes of the end of the relevant round or match, whichever comes first, to allow the Jury to come to a decision before the beginning of the next round of the competition.

L'intention de faire appel dans le cas où cela pourrait affecter la progression d'un concurrent entre une phase de la compétition et la phase suivante doit être exprimée par écrit au Président des Juges du Tournoi dans les **5 minutes** suivant la fin de l'épreuve ou du match en question, peu importe celui qui arrive en premier. **Cet appel écrit** doit être présenté au Jury dans un délai de **15 minutes** suivant la fin de l'épreuve ou du duel en question, peu importe celui qui arrive en premier, pour que le Jury prenne une décision avant le début de la phase suivante de la compétition.

Article 3.13.8:

Jury decisions shall be minuted and submitted to the appellant, the Chairperson of the Tournament Judge Commission and the Organizers before the beginning of the next stage of the competition or before the awarding of prizes.

Le procès-verbal des décisions du jury d'appel est soumis au requérant, au Président des Juges du Tournoi et aux organisateurs avant le début de la phase suivante de la compétition ou avant la remise des prix.

Received on / reçu le: ----- time / heure: -----
 by Chairperson of the Tournament Judge Commission / par le Président des Juges du Tournoi:

Signature: Name in printing / nom en capitales: -----

A.11 Ocenjevanje sodnika

Ime sodnika:.....

Priimek sodnika:.....

Status sodnika:.....

Datum:.....

Tekmovanje:.....

Pri tem želimo, da glavni sodnik pripravi splošen povzetek uspešnosti vsakega posameznega sodnika, v katerem se lahko upoštevajo naslednja merila.

- (a) Je primerno oblečen za to priložnost in lepo negovan.....
- (b) Na zadovoljiv način izkazuje svoja pooblastila.....
- (c) Temeljito pozna pravila.....
- (d) Izkazuje dobro sojenje ves čas tekmovanja.....
- (e) Sledi smernicam in ukrepa po ustaljenih postopkih.....
- (f) Ima željene lastnosti (tj. poštenost, vljudnost, itd.).....
- (g) Hitro sprejema odločitve, kadar je to potrebno, vendar je sposoben zadržati odločitev dovolj dolgo, da se lahko prepriča o njeni pravilnosti.....
- (h) Je opazovalec in ukrepa – če je potrebno (npr. ekipno tekmovanje)
- (i) Podaja odločitve na jasen, odločen, vendar prijeten način.....
- (j) Prihaja precej pred začetkom srečanja z drugimi sodniki, delavci, itd....
- (k) Izkazuje dobro sodelovanje z drugimi sodniki, tekmovalci, in gledalci....
- (l) Konstruktivno sodeluje na sestankih sodniške ekipe na tekmovanju.....

Splošne pripombe

Podpis:.....

Naziv:.....

A.12 Poročilo o tekmovanju

Poročilo o tekmovanju

Ime tekmovanja: _____

Datum in kraj: _____

Vrsta tekmovanja: _____

Vrsta podlog: _____

Vrsta tarčnih lic (Licenca): _____

Točke v zvezi s pregledom strelišča: _____

<Glej kontrolni seznam, naveden na strani 84 in označi vprašanja, značilna za to točko>

Vremenski pogoji: _____

Splošna opazanja:

Preboji / Odboji / Okvare opreme: _____

Dodatni izločitveni streli: <število> <kakršne koli posebnosti povezane s tem>

Zadeve povezane s tekmovalci / ekipami:

Posebnosti z opremo:

Ime tekmovalca	Država	Posebnost	Fotografija

Visoki poteg:

Ime tekmovalca	Država	Posebnost	Opozorilo	Foto

Oblačila:

Ime tekmovalca	Država	Posebnost	Opozorilo

Dodatni komentarji: _____

A.13 Kontrolni seznam glavnega sodnika

Glavni sodnik mora po imenovanju od WA zahtevati naslednje podatke:

- *imena in naslove (poštne in elektronske naslove) vseh imenovanih sodnikov in namestnikov,*
- *ime in naslov kontaktne osebe Organizacijskega odbora,*
- *ime in naslov tehničnega delegata, od katerega zahteva vse pomembne podatke, ki jih je le-ta pridobil na podlagi obiska prizorišča,*
- *ime in naslov DOS-a,*
- *imena članov komisije za pritožbe,*
- *podroben program tekmovanja in zahtevani datum prihoda/odhoda za glavnega sodnika in za sodnike,*
- *informacije o nastanitvi, prevozu, kraju tekmovanja itd. za sodnike, ter uredi,*
- *da bodo sodniki imeli možnost nastanitve v enoposteljnih sobah, če je to sploh mogoče.*

Nato mora glavni sodnik sodnikom, namestnikom in opazovalcu (če obstaja) posredovati naslednje podatke:

- *predstavitveno pismo, ki vsebuje tudi vse informacije glede pravil, sojenja in postopkov, za katere meni, da se jim je treba posebej posvetiti,*
- *lokacijo tekmovanja in informacijo o kraju in času prihoda,*
- *urnik tekmovanja,*
- *nastanitev in prehrana sodnikov,*
- *kodeks oblačenja sodnikov na tekmovanju,*
- *seznam opreme in oblačil, ki naj jih sodniki prinesejo s seboj,*
- *datum in uro prvega srečanja sodnikov po prihodu (tako da lahko vsi, razen namestnikov, ustrezno organizirajo svoj prihod),*
- *posodobitev WA pravil in spremenjenih predpisov – če obstajajo.*

Po prihodu in med tekmovanjem je glavni sodnik odgovoren za naslednje (čeprav lahko nekatere naloge dodeli svojemu namestniku (ki ga imenuje glavni sodnik) ali posameznim članom skupine):

- *priprava celotnega paketa informacij za sodnike za prvi sestanek, vključno s podrobnim programom, razporedom avtobusov, razdelitvijo nalog itd.,*
- *priprava in vodenje dela sestanka vodij ekip glede vseh zadev, povezanih z izvajanjem in nadzorom streljanja in popisovanja; velika prednost je, če vnaprej pripravimo pomembne informacije za distribucijo med vodje ekip,*
- *organizirati vsakodnevne sestanke s sodniki na koncu dneva, da bi razpravljali o zadevah, povezanih s tekmovanjem na ta dan - in se pripravljali na prihodnje dni,*

- *koordiniranje zadev, povezanih s tekmovanjem, z organizacijskim odborom in TD,*
- *sestaneke z delovno ekipo na terenu in zapisnikarji (če obstajajo), da bi razpravljali o svojih nalogah na terenu in razjasnili morebitne težave,*
- *pravočasno priskrbeti sodnikom popolne sezname tekmovalcev in rezultate, kontrolne sezname, dvobojevalne diagrame itd.*
- *vodenje evidenc o najpomembnejših informacijah, ki so bile obravnavane na sestankih sodniške ekipe,*
- *ustvariti timsko delovno vzdušje med sodniki z jasnimi informacijami, pozitivnim in spodbudnim odnosom ter ohranjanje tega počutja skozi celotno obdobje tekmovanja; nadziranje dela svojih sodnikov na terenu in zagotavljanje, da se vestno upoštevajo vse dolžnosti, postopki in smernice za delo sodnikov,*
- *sodelovati z zadevnim sodnikom(sodniki) pri vsaki pritožbi, v kateri je prisotna odločitev sodnika.*

Na koncu tekmovanja je glavni sodnik odgovoren za:

- *pripravo poročila za WA (WAJC) o povzetkih tekmovanja z vidika sojenja,*
- *pripravo ocene sodnikov in njeno predložitev WAJC.*

A.14 “Walkie Talkie” postopki

(pripravil James Larven)

Na večini tekmovanj se za komunikacijo uporabljajo dvosmerni radijski sprejemniki ali “walkie talkie”. Za zagotovitev dobre komunikacije med vsemi uporabniki je treba dosledno upoštevati in vzdrževati protokole uporabe „walkie talkie“.

Opis

Dvosmerni radio ali “walkie-talkie” je radio, ki lahko oddaja in sprejema, za razliko od oddajnika (*standardni radio*), ki lahko samo sprejema radijske vsebine.

Dvosmerni radijski sprejemniki so na voljo v stacionarnih baznih ali ročnih prenosnih konfiguracijah. Ročni radijski sprejemniki se pogosto imenujejo “walkie talkie” in so opremljeni s tipko za pogovor, s pritiskom na katero pa se aktivira oddajnik za prenos ali pošiljanje sporočila.

“Walkie talkie” ima običajno možnost, da izbere enega od številnih kanalov za pošiljanje sporočil. Odvisno od velikosti tekmovanja se lahko uporabi en kanal za vse ali različne kanale za posamezne skupine.

Te kanale bi moral vzpostaviti organizacijski odbor pred pričetkom tekmovanja in jih sporočiti vsem skupinam. Organizacijski odbor mora vsaki osebi, ki uporablja radio, priskrbeti seznam s kanali, ki jih bo vsaka posamezna skupina uporabljala med tekmovanjem. Ta seznam bi moral prav tako vsebovati klicne znake vsake skupine.

Vsakega sodnika in DOS bi morali prepoznati s klicnim znakom, kot je sodnik 1, sodnik 2, itd., DOS pa s klicnim znakom DOS.

Mednarodni jezik

Obstaja obširen radijski jezik, ki se uporablja za komunikacijo z uporabo “Walkie talkie”-ja, za naš namen pa bi morali uporabljati le naslednje ključne besede.

“OUT”

To se uporabi za zaključek prenosa, kjer ni potreben ali pričakovan odgovor.

“OVER”

To je konec prenosa in odziv je potreben ali zahtevan. Treba je opozoriti, da se v nasprotju s splošnim prepričanjem “Over” in “Out” nikoli ne uporabljata hkrati, saj se njuna pomena medsebojno izključujeta. Zato “Over and Out” nikoli ne bi smeli slišati.

“CONFIRM” ali “CONFIRMED”

“Potrjeno ali Da”

“NEGATIVE”

"Ne"

“SAY AGAIN”

"Nisem razumel vašega sporočila, prosim ponovite." Upoštevajte, da se beseda "REPEAT" nikoli ne sme uporabljati namesto "SAY AGAIN", zlasti ne v bližini mornariških ali drugih strelišč, saj je "REPEAT" artiljerijska beseda s povsem drugim pomenom. Vendar pa lahko "REPEAT" sredi signala uporabite za poudarjanje informacij. Primer uporabe "SAY AGAIN" :

- *Tarčni sodnik, ki pošilja rezultate v bazo, bi rekel – Baza, to je rezultat tarče 1 [prenos nerazumljiv] ... OUT.*
- *Tarča 1, to je Baza, "Say Again"OVER.*
- *V tem primeru bo tarčni sodnik ponovil: Tarča 1 rezultat 52, 5..2...OUT.*
- *Baza bo odgovorila.....Tarča 1 rezultat 52, ..5...2 CONFIRM ...OUT.*

SPLOŠNI PROTOKOL

Splošni protokol, ki ga uporabljajo sodniki na tekmovanju, je:

Za klic

- *Pritisnite gumb za pošiljanje in v mikrofona jasno izgovorite ime osebe ali naziv, ki jo želite nagovoriti, npr. (DOS) in nato vaše ime ali naziv npr. John Smith in/ali naziv Sodnik 1, čemur sledi sporočilo in zatem OUT.*
- *Ko zaključite sporočilo, izgovorite OUT, če odgovor ni potreben ali pričakovan ali OVER za zaključek vašega prenosa in počakate na odgovor.*
- *Ko prejmete odgovor, rečete CONFIRMED OUT.*

Ko pokličete, vedno izgovorite ime ali naziv osebe, s katero želite vzpostaviti stik, nato pa še vaše ime ali naziv in nato sledi sporočilo.

Ko se odzovete na klic, povejte svoje ime ali naziv ter ime in naziv osebe, na poziv katere se odzivate.

POMNITE

Če želite govoriti, MORATE pritisniti gumb za pošiljanje in med pogovorom držati pritisnjeno, sprostite, ko končate pogovor.

Pri pošiljanju rezultatov vedno povejte rezultat, ki mu sledi vsaka številka posebej, na primer ocena 56, ... 5... 6

PRIMERI

Pošiljanje rezultatov v bazo

- *Sporočilo - Baza, rezultat na tarči 1 je 52,...5...2 OVER.*
- *Odgovor - Tarča 1, rezultat na tarči 1 je 52,...5...2 CONFIRMED OUT.*

Sodnik sporoča okvaro opreme

- *Sporočilo - DOS od sodnika 2 – Okvara opreme na tarči 65,...6...5 s 3 puščicami za streljanje OVER.*
- *Sporočilo - DOS za sodnika 2 - Okvara opreme na tarči 65,...6...5 s 3 puščicami za streljanje CONFIRMED; prosim, sporočite kdaj bo tekmovalec pripravljen, OVER.*
-

Komunikacije naj se nadaljujejo na ta način, dokler se ne odpravi težav zaradi okvare opreme.

Izenačeni rezultat

- *Sporočilo - DOS od sodnika 2 – Izenačeni rezultat na tarči 65,...6...5 OVER.*
- *Sporočilo - DOS za sodnika 2 – Izenačeni rezultat CONFIRMED OUT.*

Ko se sodnik vrne na strelno linijo s tekmovalci in so tekmovalci pripravljeni, naj sodnik svetuje DOS-u.

- *Sporočilo - DOS od sodnika 2 – Izenačeni rezultat na tarči 65,...6...5, tekmovalci so pripravljeni OVER.*
- *Sporočilo - DOS za sodnika 2 – Pripravljeni tekmovalci bodo streljali dodatni izločitveni strel, ko bo strelišče izpraznjeno CONFIRMED OUT.*

Popravilo opreme na strelišču

- *Sporočilo - Delovna ekipa od sodnika 3, novo tarčno lice je potrebno na tarči 65,...6...5 OVER.*
- *Sporočilo - Delovna ekipa za sodnika 3, novo tarčno lice tarča 65,...6...5 CONFIRMED OUT.*

Seznam komunikacij

Da bi olajšali učinkovito komunikacijo, bi morali vsaki osebi, ki ji je bil izročen "walkie talkie", dodeliti tudi seznam klicnih znakov. Ti "klicni znaki" bi morali biti navedeni na kartici, kopija kartice pa izročena vsaki osebi, ki bo za tekmovanje uporabljala "walkie talkie".

Seznam komunikacij bi moral vsebovati imena vseh oseb in njihove oznake klicev.

Primer

<i>John Smith</i>	<i>Glavni sodnik</i>
<i>Mary Jones</i>	<i>Sodnik 1</i>
<i>Fred Park</i>	<i>Sodnik 2</i>
<i>Bob Singh</i>	<i>DOS</i>
<i>Jack Black</i>	<i>Nadzornik delovne ekipe na terenu</i>

Idealno bi bilo imeti seznam z vsako akreditacijo posebej za uradnike za enostaven dostop in pregled.

Vsak dan, ko se sodnike razporedi na tarče, je treba seznam razporeditve po tarčah razdeliti vsem, ki sodelujejo ta dan na tekmovanju.

Primer

<i>Tarče 1 - 5</i>	<i>Tarče 6 - 10</i>	<i>Tarče 11 - 15</i>	<i>Tarče 16 - 20</i>	<i>Tarče 21 - 25</i>	<i>Tarče 26 - 30</i>	<i>Tarče 31 - 35</i>
<i>Sodnik 1</i>	<i>Sodnik 2</i>	<i>Sodnik 3</i>	<i>Sodnik 4</i>	<i>Sodnik 5</i>	<i>Sodnik 6</i>	<i>Sodnik 7</i>

To bi omogočilo DOS-u, delovni ekipi na terenu in vsem drugim na tekmovališču, ki uporabljajo "walkie talkie", da hitro in enostavno prepoznajo, kdo kliče, brez uporabe imena osebe, ki bi ga lahko napačno razumeli preko "walkie talkie"-ja.